

Canvi de fase

► Osona, el Ripollès i el Moianès fan aquest dilluns un pas més de la desescalada passant a la fase 1 després de l'autorització del Ministeri de Sanitat

► La nova situació permet la reobertura generalitzada del comerç, atendre clients a les terrasses de bars i trobades de fins a 10 persones

(Pàgina 3) D'esquena, Núria Giralt, a Aiguafreda, i els seus pares, a Sant Martí de Centelles, que entrarà a la fase 1

ALBERT LLANÓS

► Els ajuntaments estudien com adaptar els casals d'estiu a la nova normativa

► Les piscines podrien obrir amb limitacions d'aforament i franges horàries

► Deu dies a l'UCI: l'experiència de l'alcalde de Querol amb la Covid-19

► El sector del taxi viu la crisi amb pèrdues importants i noves mesures de seguretat

► El voluntariat lingüístic s'adapta al confinament amb trobades virtuals per parlar català

Famílies separades per un pont

Sant Martí de Centelles i Aiguafreda són dos pobles veïns que comparteixen serveis i equipaments. Estan només

separats per un pont. Formen part, però, de comarques i regions sanitàries diferents. Un passarà a la fase 1 i l'altre,

no. Famílies com la de Núria Giralt, a la foto, no podran reunir-se els propers dies tot i viure a pocs metres.

(Pàgines 12 i 13)

Un de cada tres osonencs que marxa a viure a l'estranger se'n va a Alemanya

(Pàgines 28 i 29)

Gimnasos d'Osona i el Ripollès ajornen l'obertura per les estrictes mesures imposades pel govern

(Pàgina 5)

Miquel Farré, a la porta de l'antic Cafè Nou de la plaça Major de Vic

MIQUELERRA

Tanca l'històric Cafè Nou de la plaça de Vic

La incertesa que s'obre després de la crisi del coronavirus ha precipitat el tancament de l'històric Cafè Nou de la plaça Major de Vic, que va obrir l'any 1932 i que havia estat rebatejat des de fa uns anys com El Nou Bar. L'establiment ja preveia abaixar la persiana a principis del 2022, perquè no els renovaven el contracte de lloguer d'aquest emblemàtic local.

(Pàgina 25)

Folgueroles posa flors a Verdaguier

Els folgueroles van aconseguir cobrir de flors el monument a Verdaguier en el dia del 175è aniversari del seu naixement. A la fotografia, un voluntari recull un dels rams.

Nou setmanes després que el govern espanyol decretés l'estat d'alarma i el confinament de la població, Osona, el Ripollès i el Moianès han assolit aques-

ta mitjanit la fase 1 de la desescalada, que permet la reobertura generalitzada del comerç, atendre clients a les terrasses de bars i restaurants i trobades de

fins a 10 persones. Aquest últim era un avanç molt esperat per famílies i grups d'amics, però n'hi ha que continuen separats en diferents regions sanitàries.

Un pas més de la desescalada

Osona, el Ripollès i el Moianès viuran la reobertura del comerç, les terrasses i trobades de fins a 10 persones

Vic/Ripoll

Meritxell Vilamala

Trobades d'un màxim de 10 persones, reobertura generalitzada del comerç sense necessitat de cita prèvia o atendre clients a les terrasses de bars i restaurants. Són alguns dels canvis que implica la fase 1 de la desescalada, vigent des d'aquesta mitjanit a Osona i el Ripollès i que obre la porta a recuperar el contacte social presencialment després de gairebé 70 dies d'estat d'alarma, però encara amb limitacions específiques per a cada sector i la recomanació de guardar dos metres de distància respecte a la resta de persones. Segons avançava aquest diumenge la ministra d'Hisenda i portaveu de l'executiu central, María Jesús Montero, els pròxims dies també passarà a ser obligatori l'ús de mascaretes als espais públics, una proposta de la Generalitat que el govern espanyol hauria avalat, i quedaran desactivades les franges horàries als municipis de menys de 10.000 habitants.

A banda de la Catalunya Central i Girona, les regions sanitàries de les quals formen part Osona, el Moianès i el Ripollès, aquest dilluns també han assolit la fase 1 Lleida, l'Alt Penedès i el Garraf, mentre que Barcelona i la seva àrea metropolitana –inclòs el municipi d'Aiguafreda, que havia sol·licitat un desconfiament diferenciat– se situen en un estadi intermedi, amb les restriccions més severes en actiu però també l'opció de relaxar-les pel que fa a l'assistència a funerals o la reobertura del comerç. L'objectiu és avançar en la desescalada sense generar rebrotos, un escenari que preocupa els professionals de la salut. “És fàcil que la gent sobrepassi una mica aquests límits, encara que no ho faci amb mala voluntat. Sobrepasar-los una mica cadascú és el que ens fa por als hospitals”, explicava Ingrid Vilaró, metgessa de medicina interna del grup d'infeccions del Consorci Hospitalari de Vic, a l'edició de divendres d'EL 9 NOU. Durant el cap de setmana també l'alcalde de Vic, Anna Erra, ha remarcat a través de Twitter que cal

Maria Costa, d'esquena, durant la trobada d'aquest diumenge amb les seves amigues

XAVIER COSTA

L'últim diumenge virtual

El confinament ha fet que colles i famílies s'aferrassin a les videotrucades; un grup de noies de Torelló s'ha plantejat reptes per a cada trobada setmanal

Torelló

Guillem Rico

El confinament ha canviat, o ha obligat a canviar, les maneres de relacionar-se entre famílies i amics. La distància social ha fet de les pantalles una nova forma de comunicació, i en alguns casos s'ha convertit en una cita diària o setmanal. És el cas d'una colla de nou noies de Torelló, Maria Costa, Marina Berrocal, Judit Balmes, Cristina Coma, Berta Cuevas, Lali Vergés, Laia Pinyol, Gemma Camps i Judit Coma, que des de l'inici del confinament no han fallat a cap de les cites dels diumenges a 2/4 de 7 de la tarda. Van començar fent tertúlia però les trobades van evolucionar, també perquè necessitaven fer més amens els caps de

Un dels reptes virtuals consistia a convertir-se en emoticones de WhatsApp

setmana quan van ser conscients que anava per llarg. Així que van començar a fer *escape rooms* virtuals, un taller de galetes per un

aniversari i després les idees han anat evolucionant. Matar les hores de confinament quan no treballaven les ha portat a disfressar-se

respectar les restriccions: “És molt bona notícia que Vic i Osona entrem a la fase 1 però, si us plau, continuem sent prudents i actuem amb seny. Frenar la pandèmia és cosa de tothom”. El president del Consell Comarcal del Ripol-

lès, Joaquim Colomer, o Josep Paré, l'alcalde de Centelles, s'han expressat en termes similars. A partir d'ara Osona, el Ripollès i el Moianès passaran com a mínim dues setmanes instal·lats en la fase 1, confiant que superat aquest

període els indicadors avalin un canvi d'estadi.

Pel que fa als hospitals, després que divendres morís una persona de 67 anys que feia dies que hi estava ingressada, al de Campdevàrol només hi queda un pacient amb Covid-

d'emoticones de WhatsApp, reproduir fotos antigues les unes de les altres o per fer vídeos de l'app Tik Tok. En els darrers casos ho plantejaven en forma de repte i es deixaven tota la setmana per completar-lo. Admetien que “ja sabem qui s'ho treballarà més i qui ho farà cinc minuts abans” de la videotrucada.

Aquest diumenge, feien un joc de preguntes amb dues fases, una de “coses que ens han passat fa temps”, per saber qui les recorda, i la segona amb previsió de futur: a qui és més probable que li passi un fet determinat.

Les Shaies, tal com anomenen la colla, perquè “quan érem adolescents anàvem totes juntes als llocs i quan arribàvem ens deien que ja venia el ramat”, expliquen que la colla ja sempre és molt activa i fan trobades temàtiques i altres reptes habitualment, i ara en part “ens hi hem vist obligades”. Comenten que totes nou, en l'antiga normalitat, era difícil coincidir i que en part les videotrucades els han facilitat trobar-se i, de fet, fins i tot s'acaben veient més que abans, ja que ara no totes viuen a Torelló i costa quadrar agendes. Quedar virtualment “és pràctic siguis on siguis” i van i venen al llarg de la trobada segons convé. Tot i això, troben a faltar les trobades físiques. A partir d'aquesta setmana, però, això canviarà, tant perquè es podran trobar físicament fins a 10 persones, tot i que respectant les distàncies de seguretat, com perquè si mantenen les trobades virtuals, el fet que es puguin fer més activitats farà que probablement no puguin coincidir totes. El vincle, però, tot i que hagi estat virtual, no s'ha trencat.

19. Als d'Osona en són 84. Les dades obertes que es poden consultar als portals del Departament de Salut revelen que entre totes dues comarques sumen 327 defuncions a causa de la malaltia, 11 al Ripollès i la resta a Osona.

Núria Giralt, a l'esquerra del pont, a pocs metres de distància dels seus pares. Estan en municipis i regions sanitàries diferents

Separats per un pont

Núria Giralt viu a Aiguafreda i els seus pares, a pocs metres, a Sant Martí de Centelles. Uns i altres estaran a dues fases diferents del desconfinament

Vic/Ripoll

Eloi Puigferrer

Escassos metres separen Núria Giralt, veïna d'Aiguafreda, dels seus pares, que viuen a Sant Martí de Centelles, però, a la pràctica, no és només un pont el que els separa sinó la barrera d'una zona sanitària diferent. I és aquesta barrera la que, malgrat que la Catalunya Central es trobi a la fase 1 des d'aquest dilluns, mantindrà separada la família durant, com a mínim, una setmana més.

"Quan vius lluny dels teus familiars o dels teus pares et pots acabar acostumant a no veure'ls constantment, però en el nostre cas ha estat molt estrany, i encara ho és

més que continuï així amb el canvi de fase", explica Giralt. I és que, tot i que la distància que els separa és ínfima, entremig dels dos municipis hi ha una barrera infranquejable. "Als meus pares els costa entendre que, estant ells en la fase 1, puguin veure a tots els meus germans que viuen a Centelles i Seva, però que no ens puguin veure a nosaltres perquè ens separa el límit de la regió sanitària, malgrat ser els que més a prop estem", diu Giralt, que afegeix que "conèixer les comarques i els límits territorials és habitual, però les regions sanitàries són una divisió més complicada d'entendre per a algunes persones, com els passa a ells".

Giralt treballa a la branca de la salut i coneix perfectament l'afectació de la Covid-19 i les precaucions que ha de prendre quan ajuda familiars d'edat avançada, però com tota persona també se li fa difícil. "Durant tot el confinament els he acostat menjar i medicaments a casa sense entrar-hi, mentre ells em saludaven des del balcó. És cert que marxés una mica més tranquil veient-los, però sempre et quedés amb una sensació que no els estàs ajudant prou", explica. I, malgrat tenir tota la documentació acreditativa i els certificats que asseguren que està ajudant persones vulnerables, no s'ha estalviat que la parin alguna vegada. "Evito anar a portar-los el que

necessitin els caps de setmana, ja que hi ha més controls i els Mossos ja m'han parat alguna vegada". Però, tot i tenir les directrius a seguir clares, no és una persona de ferro. "Quan demano als meus pares si els cal alguna cosa, a vegades em diuen algun medicament només perquè pugui anar allà i em vegin ni que sigui des del balcó, i llavors jo marxo amb molta llàstima", explica. I és que considera que "separar dos municipis com Aiguafreda i Sant Martí, que sempre hem viscut com un de sol, és una imposició que a vegades costa d'entendre i respectar".

Com tantes persones que durant aquests dos mesos no han pogut veure els seus

familiars, el cas de la família Giralt és un més, però amb l'afegit que, tot i que els separen escassos minuts a peu, no poden celebrar aquest canvi en el confinament de manera conjunta. Això sí, res impedirà a la Núria continuar ajudant els seus pares, de 83 i 90 anys, per evitar que aquest virus pugui arribar a contagiar-los, però ho haurà de continuar fent des de la distància i cridant-los mentre ells l'observen des del seu balcó al segon pis d'un immoble de Sant Martí, com a mínim, una setmana més. "Vivim separats per una doble barrera: la primera, la prevenció per no contagiar-los res, ja que nosaltres treballem envoltats de malalties, però també cal afegir-hi la barrera

"Ens separa una doble barrera: la de prevenir cap contagi i la de la regió sanitària"

"Separar els municipis és una imposició que costa d'entendre i respectar"

de la regió sanitària, que no ens permet ni anar-hi amb precaucions. Tinc la sensació de deixar-los indefensos", explica. I és que el pont que separa Aiguafreda de Sant Martí de Centelles no només separa dos municipis, dues comarques i dues regions sanitàries, sinó també famílies que hauran d'esperar amb la mel als llavis poder-lo travessar per veure els seus familiars i recuperar cert grau de tranquil·litat.

Un desfasament surrealista

Montse Mir
Periodista

L'estació del tren, a Sant Martí de Centelles, Osona. La de l'autobús, a Aiguafreda, Vallès Oriental. L'entrada per anar cap al Vallès, a Sant Martí. L'entrada per anar cap a Osona, a Aiguafreda. Dos municipis, dues comarques, dues zones sanitàries i, ara, per acabar-ho d'arrodonir, dues fases de desescalada. I al mig, el pont de l'Abella, la connexió des de fa segles entre Aiguafreda i el nucli de l'Abella, pertanyent a Sant Martí de Centelles. Un pont petit sobre el Congost que permet, per exemple, que els d'Aiguafreda anem a l'estació de tren de Sant Martí i que els de l'Abella utilitzin l'autobús que té parada a Aiguafreda. El Casal Sant Jordi, en territori aiguafredenc, és per als jubilats dels dos llocs,

les criatures tenen la llar d'infants a Sant Martí i, històricament, les diferents entitats esportives, lúdiques i culturals les han format veïns de les dues bandes.

Hem viscut sempre així, separats per un pont però compartint espais, serveis i activitats. El confinament no ha generat dubtes ja que uns i altres només podíem anar a treballar i a comprar, i quan hem pogut sortir una estona ho hem fet sense fronteres. L'espai és prou gran i fa massa dies que vivim engabiats com per ser primmirats a l'hora de posar un peu a una o altra banda.

A partir d'ara, però, afrontem ritmes diferents i si volem seguir les instruccions al peu de la lletra pararem bojos. Els d'Aiguafreda, si hem d'agafar el tren per anar a treballar, podem fer-ho a l'estació de Sant Martí però, segons la normativa, no podem anar a la terrassa del bar de la mateixa estació si està obert. I si algú de l'Abella vol anar a missa? Haurà d'anar en

cotxe a alguna església de la seva zona quan podria anar a peu a la d'Aiguafreda? I, a tot això, nosaltres sense poder sortir del nostre municipi per anar a veure familiars i amics i ells, que poden fer-ho, amb la impossibilitat d'entrar al nostre.

S'haurà d'imposar la lògica, esperar que ens sincronitzem aviat i pensar que el desfasament hauria pogut ser més surrealista en un altre moment de l'any. No em vull ni imaginar, per exemple, el maldecap que tot això provocaria als responsables de protocol dels Reis d'Orient, que arriben a l'estació de Sant Martí de Centelles i se'n van des de la plaça de l'Ajuntament d'Aiguafreda. Ben mirat, però, potser s'ho estalviarien perquè ara mateix la cavalcada hauria de ser virtual. Això sí, els de l'Abella podrien reunir-se en grups de 10 per seguir-la i fins i tot fer-ho des de la terrassa d'un bar i els d'Aiguafreda, a l'altra banda del pont, ho hauríem de fer tancats a casa.

“Podrem veure els avis de Vic però encara no els de Sant Joan”

El santjoaní Jaume Anglada viu a Sant Julià i fa més dos mesos que no veu els seus pares

Sant Julià de Vilatorrada

Esther Rovira

Els 50 quilòmetres que separen Sant Julià de Vilatorrada de Sant Joan de les Abadesses i que abans es feien en poc més de mitja hora són ara una distància infranquejable per a la família de Jaume Anglada. Aquest santjoaní de 34 anys es va establir a Sant Julià amb la seva parella, Carla Molist, i aquí hi va néixer la seva filla, Èlia. El passat 2 de maig van celebrar el seu primer any de vida i ho van haver de fer tots tres sols a casa. “Per als avis és un trauma, aquesta situació. S’han perdut el primer aniversari, com comença a menjar algunes coses i també ha après a caminar durant el confinament”, detalla. “Ella, evidentment, no ho recordarà –continua–, però per als grans la situació és dura”.

Abans de la pandèmia Anglada estava acostumat a veure’s un o dos cops per setmana amb els seus pares, que

Jaume Anglada i la seva filla, Èlia, fent una videotrucada amb els avis

viuen a Sant Joan. “La meva mare baixava tots els dimecres a la tarda per veure la nena i facilitar que nosaltres poguéssim anar a comprar o fer encàrrecs i llavors cada

quinze dies pujàvem nosaltres el cap de setmana. Per feina el meu pare no podia acompanyar-la entre setmana, encara que ara de cara a la primavera no en té tanta i

també havia de venir, però ja no va poder”, explica.

Com ha passat en tantes altres famílies, en aquesta les videotrucades han substituït les trucades convencionals

de telèfon i estan ajudant a portar millor la distància física. “Ens trobem a faltar igual, però això ho facilita. Nosaltres no n’havíem fet mai i sempre parlava primer amb una i després amb l’altre però així ens veiem tots junts i sobretot ells veuen la nena. Si els somriu per a ells ja és el màxim”, diu. “També ens ha ajudat a portar-ho millor el fet que tots hem tingut la sort de continuar treballant des de casa o a la feina i així tens el cap més ocupat. I nosaltres com a pares hem pogut passar més hores amb ella, encara que ens hem hagut d’organitzar bé per poder-ho fer tot”, afegeix.

L’entrada a la fase 1 no acabarà amb la separació d’aquesta família després de dos mesos pel fet de ser en regions sanitàries diferents. “A partir d’aquest dilluns podrem veure els avis de Vic, però encara no els de Sant Joan. Som molta la gent del Ripollès que vivim a Osona i costa d’entendre que no puguem visitar-nos. Es dona molta importància al cotxe, però després no es respecten les distàncies de seguretat als carrers. La gent es mou rà per oci i, en canvi, no es podrà anar a veure la família, que és molt més important”, afirma. El consol a tot plegat “és que tots estem bé de salut i això ara és prioritari”.

“Tot i que les videotrucades ajuden, et sents a prop de mentida”

Gemma Humet espera amb candeletes la lliure circulació entre regions sanitàries. Té la família a Terrassa

Centelles

T.V.

No ho recordarà quan sigui gran, però durant aquestes setmanes de confinament en Bru ha començat a posar-se dret i balbucejar sons que d’aquí a uns mesos esdevindran les seves primeres paraules. Nascut el juliol de l’any passat, és el fill petit dels músics Gemma Humet i Jordi Ginesta, i es dona la circumstància que actualment el poden portar a tallar els cabells, però no a visitar uns avis fins ara molt presents en el seu dia a dia i el d’en Jan, que té 3 anys.

Amb el pas d’Osona a la fase 1 de desconfinament, a partir d’aquest dilluns tots dos poden recuperar el contacte físic amb una part de la família, però tot i això Humet és filla de Terrassa i té els pares en una altra regió sanitària, de manera que ara per ara hauran de mantenir les videoconferències a l’ho-

Jordi Ginesta, Gemma Humet i els seus dos fills, aquest cap de setmana en una videotrucada amb els avis de Terrassa

ra de dinar. Una estona de cel en què la distància s’escurça virtualment gràcies a les noves tecnologies. “D’una manera o altra ens continuem veient, això és una sort,

però amb els nens dos mesos són molt temps d’evolució, sobretot en el cas del petit, i em fa ràbia que se’ls hagin perdut. A més a més et sents a prop de mentida, perquè no

et pots tocar ni fer una abraçada”, apunta Humet.

Ella mateixa només ha trencat el confinament dues vegades: per anar a cantar al programa *Preguntes fre-*

qüents (TV3), dissabte de la setmana passada, i amb motiu d’un acte de suport al personal d’infermeria de la Mútua de la Terrassa. Té clar que la prioritat és la salut, però a mesura que es relaxa el confinament i augmenta la mobilitat per qüestions d’oci lamenta no poder anar a veure la família: “Entenc que gestionar una pandèmia com aquesta ha de ser molt complicat, i evidentment no volem posar-nos malalts ni que ho estiguin els altres, però i la salut mental? Jo, com a filla, també necessito els meus pares”.

Abans de l’arribada del coronavirus es veien com a mínim dos cops cada setmana, però des de mitjans de març la maleta que Humet feia servir per anar amunt i avall ha quedat aparcada al pis de Centelles. En Jan “em diu que s’ha de moure, que són massa dies sense anar a Terrassa”. Després de nou setmanes de confinament, les parets comencen a pesar. “Has de crear-te una nova normalitat. La meua parella treballa al matí i jo, a la tarda, així un dels dos sempre està pels nens. Normalment a la nit ens hi tornem a posar”, explica Humet, “el que més em desespera ara mateix és no saber quan podrem sortir de la nostra regió sanitària”.

Adeu a l'històric Cafè Nou

L'actual situació d'incertesa econòmica precipita el tancament d'El Nou Bar, a la plaça Major de Vic des de 1932; l'establiment ja preveia abaixar la persiana a principis del 2022, perquè no els renovaran el contracte de lloguer

Vic

Miquel Erra

És la crònica d'una mort anunciada, però amb la complexa situació generada per la crisi del coronavirus com a detonant. L'històric Cafè Nou de Vic, actual El Nou Bar, tanca després de 88 anys de vida. Aquest dilluns, quan la fase 1 del desconfinament ja permet obrir les terrasses de bars i restaurants, El Nou Bar ja no apujarà la persiana. Actualment era el més antic dels bars que hi ha a la plaça Major, i de tota la ciutat.

L'impacte econòmic pels dos mesos d'aturada han acabat precipitant un tancament que, amb tota probabilitat, s'hauria produït a principis de 2022, quan se'ls acabava el contracte de lloguer. Els propietaris del bar, Miquel Farré i Anna Casacuberta, han preferit centrar-se ara en els altres dos locals que tenen a la mateixa plaça Major, el Petit Bistró i el Nomad, les terrasses dels quals sí que han previst d'obrir a partir d'aquest dilluns.

"Aquests dies fa una pena...", reconeixia Miquel Farré divendres al migdia, mirant el local mig buit; un local que el seu pare, el difunt Josep Farré, va agafar el 1969. El bar, però, ja funcionava des de 1932. Farré és conscient que el futur de

OBJECTES PER AL RECORD Aquests dies, buidant el local, Miquel Farré ha pogut desar alguns elements que ja són història de l'establiment, com aquest dibuix efímer que l'artista Josep Font Sellabona va pintar sobre l'antic mirall del taulell el 1960. L'autor de la cançó del Mercat del Ram n'era un bon client

l'establiment estava escrit. I no per voluntat pròpia. Els propietaris de l'immoble "no s'han avingut mai a negociar" una possible pròrroga del contracte, que expirava l'abril de 2022. Farré recordava que l'última renovació la van signar fa 10 anys, amb un preu de lloguer "del tot actualitzat". L'any 2012, coincidint amb el 80è aniversari, el local va viure un notable

rentat de cara, que van visibilitzar amb un canvi de nom: El Nou Bar, malgrat que sota el rètol van mantenir l'epígraf d'Antic Cafè Nou.

Tot i un punt de nostàlgia pels 51 anys que la família ha treballat darrere aquesta barra, Farré admetia que ja estaven "molt mentalitzats", davant la postura inflexible dels propietaris -l'edifici s'haurà de sotmetre a una

profunda reforma-. Fer ara el cop de cap "potser és una sort", apuntava, conscient que "mantenir tres locals oberts", amb una quinzena de treballadors, "ens hauria costat molt", davant la "incertesa" amb què el sector afronta els propers mesos.

Precisament, arran de la *data de caducitat* que planava sobre El Nou Bar, la família Farré-Casacuberta ja va aga-

far el restaurant Nomad fa dos anys, just a l'altra banda de la Plaça, que ara ampliarà horaris i polivalència per combinar les funcions de bar i restaurant, "amb el mateix esperit de qualitat". A més, des del maig de 2017 també tenen el Petit Bistró, amb una oferta gastronòmica específica i molt bona acollida, però condicionat per les seves reduïdes dimensions.

Quins canvis implica la fase 1 de desconfinament?

Es permeten reunions de fins a 10 persones mantenint la distància de dos metres.

comptant-hi qui oficia el ritu de comiat.

També poden reprendre l'activitat concessionaris de cotxes, estacions d'ITV, centres de jardineria i vivers de plantes.

Reobertura d'hotels i allotjaments turístics, però amb les zones comunes tancades.

Reobertura dels espais de culte amb un aforament màxim del 30%

Reobertura amb un terç de l'aforament de locals i establiments on es facin actes i espectacles culturals. Si es tracta d'un espai tancat, el límit serà de 30 persones i a l'aire lliure, de 200. No es poden repartir llibrets ni programes i no es prestaran serveis complementaris com cafeteria, botiga o guarda-roba.

Llibertat de circulació per la regió sanitària, incloent-hi els desplaçaments a segones residències que hi estiguin ubicades.

Reobertura de les terrasses de bars i restaurants. Les taules només poden ocupar un 50% de la superfície total i com a màxim es permetrà que en una hi hagi assegudes 10 persones.

Els centres educatius i universitaris poden reobrir per a funcions administratives, així com netejar i desinfectar els espais

Es reprèn l'activitat esportiva professional i federada. Reobertura dels centres d'alt rendiment i d'espais tancats com gimnasos, però amb limitacions. Reobertura de les instal·lacions esportives a l'aire lliure on pot accedir tot-hom, exceptuant les piscines.

Vetlles de 15 persones a l'aire lliure i de 10 en espais tancats. Pel que fa a enterraments i cerimònies d'incineració, es restringeix l'assistència a 15 persones

Reobertura dels establiments comercials amb menys de 400 metres quadrats sense necessitat de cita prèvia, però amb una ocupació màxima del 30%.

“Deia als sanitaris que no lluitessin més per mi, que ja en tenia prou”

L'alcalde de Queralbs, Imma Constans, va estar 44 dies ingressada per Covid-19, 10 a l'UCI

Queralbs

Isaac Muntadas

L'alcalde de Queralbs, Imma Constans, difícilment oblidarà el malson que ha viscut per culpa del coronavirus després d'estar ingressada a l'UCI de l'Hospital Doctor Trueta de Girona durant almenys 10 dies. Ha passat moments crítics durant els 44 dies que ha estat lluny de casa, però finalment ha vençut el virus. Tot i les llacunes de memòria que ha tingut per culpa de la malaltia, encara té marcat en vermell al calendari el dia 16 de març, quan va ingressar a l'Hospital de Campdevànol després d'anar a urgències. La setmana abans, Constans havia treballat amb normalitat al Cremallera de Núria de cap d'estació, havia anat a una reunió a Barcelona, al Consell d'Alcaldes a Campelles o a la inauguració del telecabina de la Vall de Núria. “Vaig veure molta gent i vaig treballar fins dissabte al migdia”, recorda. Aquell dimecres ja estava refredada i amb una mica de congestió nasal, però no va ser fins al dissabte quan ja va notar-se més xafada. Es va estirar al llit sense dinar i quan es va aixecar a la tarda va comprovar que tenia algunes dècimes de febre.

El dilluns ja estava a urgències, a l'Hospital de Campdevànol, i quan va seure a la sala d'espera ja intuïa que podia tractar-se de la Covid-19 “i li vaig dir a la meua mare que segués quatre seients més enllà”. Li van fer una analítica de sang i va donar positiu. Constans

Constans es recupera ara a casa seva

“No recordo dolor ni sensació d'ofec, només que estava tapada”

no recorda el final de la conversa amb la doctora, però ja no va veure més la seva mare fins a finals d'abril. A partir d'aquí, l'alcaldeixa només recorda haver-se despertat a l'UCI del Trueta. “No he volgut saber ni quant de temps vaig estar-hi”, diu. Va estar intubada i molt esgotada. Constans recorda que deia als sanitaris “que no lluitessin més per mi, que ja en

“S'hauria de donar un premi a cada sanitari per la cura que tenen”

tenia prou”, però “sort que no us fem cas”, com li va dir una amiga seva que és metgessa. I això que el pronòstic no era gaire favorable, però a base d'uns tractaments experimentals i de molta lluita se'n va sortir. Li van treure els tubs. “No recordo dolor ni sensació d'ofec, només que estava tapada com en altres gripes”, explica.

Constans subratlla “que

s'hauria de donar un premi a cada sanitari per la seva humanitat i professionalitat”, i recorda que quan sentien que respirava malament de seguida “m'aspiraven els pulmons per treure'm mocs”. De l'UCI va passar a la semi-UCI i d'allà, a planta, sempre acompanyada d'oxigen. El fisioterapeuta, que l'ajudava a recuperar la musculatura, i la psicòloga eren els seus companys de viatge. L'efecte de tenir tubs que li recorrien la tràquea va deixar pas a un aïllament d'uns 18 dies a l'hotel hospitalari de Girona, on ja podia parlar per telèfon amb la família. Allà només tenia un contacte indirecte amb la gent que li portava els àpats i els llençols i les tovalloles. 44 dies després, el 28 d'abril, va poder tornar a Queralbs, però encara li fan un seguiment des del CAP. Constans, de 50 anys, viu amb la seva mare i el seu marit, que passen dels 70, i els primers dies estava preocupada per si els podia haver contagiat. Després de fer-se tots tres les proves per saber si té immunitat, ha descobert que el seu home el va passar amb símptomes lleus.

Constans ja ha pogut participar en dos plens telemàtics del Consell d'Alcaldes i el Consell Comarcal del Ripollès i està molt contenta i orgullosa de la resposta dels regidors a l'Ajuntament. El tinent d'alcalde, Joan Riu, és l'alcalde en funcions mentre ella estigui de baixa i els altres dos regidors també han fet molta feina, també en l'àmbit de la comunicació per mantenir a tothom informat. Ara el malson ja ha acabat.

Ripoll destina els pressupostos participatius a pal·liar efectes de la Covid-19

Ripoll Els 152 ripollesos que han participat en la consulta popular feta telemàticament per decidir el destí dels pressupostos participatius 2020 han votat majoritàriament que tinguin com a objectiu pal·liar els efectes que la Covid-19 ha ocasionat sobre diferents realitats en la societat local. Només quinze dels participants van votar en el sentit que seguissin el curs habitual, mentre que tota la resta va estar d'acord que incideixin en persones, comerç, empreses, habitatge, feina i productes de proximitat que han estat perjudicats per l'estat d'alarma i el confinament dels últims mesos. La mateixa comissió dels pressupostos participatius i la recentment creada Comissió Econòmica Social perfilaran on es destinaran els diners.

Reobren amb cita prèvia les oficines d'atenció i acollida de Vic

Vic Les dues oficines d'atenció ciutadana i l'Oficina Municipal d'Acollida tornen a obrir aquest dilluns per atendre presencialment els tràmits dels ciutadans per primera vegada des de la declaració de l'estat d'alarma. La reobertura es farà complint totes les normes de seguretat fixades pels protocols del consistori vigatà per tal de reduir el risc de contagi a tothom que s'hi adreci. Per tal d'esponjar l'afluència de persones a les oficines, totes requeriran haver sol·licitat cita prèvia per tal de ser atès, i aquesta pot demanar-se de manera telemàtica, a través de la pàgina web de l'Ajuntament de Vic, per correu electrònic o trucant als respectius serveis.

Els mercats de Vic i Torelló creixen en nombre de parades amb el canvi de fase

Vic/Torelló Els mercats setmanals faran aquesta setmana un pas més cap a la normalitat. Amb l'entrada a la fase 1, tots dos creixeran en nombre de parades, arribant fins a la cinquantena en el cas de Vic i rondant les quaranta a Torelló, però mantenint les mateixes normes de seguretat que fins ara. Això, però, obligarà a ampliar l'espai, de tal manera que també hi haurà parades a la rambla del Passeig i la rambla del Carme, a Vic, i a la zona del Firal, a Torelló.

Unes setanta famílies de Vic reben material informàtic de donacions per seguir les classes

Vic

EL 9 NOU

Gràcies a una sèrie de donacions solidàries provinents de la ciutadania, més de setanta nens i nenes podran seguir escolaritzant-se malgrat la pandèmia de la Covid-19. Per tal de combatre la bretxa digital i la manca de recursos de molts alumnes de la capital osonenca, l'Ajuntament de Vic en col·laboració amb

Rotary Club, Pimec, NEEC i la Fundació REIR s'ha cuidat de recopilar i posteriorment entregar tota mena de material informàtic destinat a la realització de tasques acadèmiques. Entre els aparells recopilats hi destaquen portàtils, tauletes o ordinadors, i a la iniciativa també s'hi ha de sumar la col·laboració d'empreses com Goufone o Parlem Telecom, que han facilitat targetes amb connexió a wifi

La bretxa digital és un problema per a moltes famílies i estudiants

a famílies vulnerables. Malgrat aquesta bona resposta de tots els veïns i veïnes de la

ciutat, es tracta d'una necessitat que a cada dia que passa continua creixent.

Un estiu amb incògnites

Els ajuntaments d'Osona i el Ripollès estudien com adaptar els casals d'estiu a les noves normatives que es plantegen en aquest àmbit a partir de la fase 3

Vic/Ripoll

I.M./G.R.

La transició cap a la nova normalitat comportarà canvis també en el desenvolupament d'activitats pròpies de l'estiu com els casals per a infants i joves i també les piscines descobertes. Aquesta setmana s'han donat a conèixer a grans trets les normatives que s'hauran de tenir en compte per poder engegar els casals, si s'ha arribat a la fase 3 del desconfinament. Això preocupa els ajuntaments i entitats d'Osona i el Ripollès que estan treballant per adaptar-se i poder tirar endavant les activitats.

Pel que fa als casals d'estiu, un dels aspectes que es vol tenir en compte és que els infants i joves "puguin participar en un casal per no estar sis mesos desvinculats de la qüestió educativa i pedagògica" si no es torna a les aules fins al setembre, explica Pere Medina, vicepresident segon del Consell Comarcal d'Osona i cap de l'Àrea d'Atenció a les Persones. Des del Consell han fet una enquesta a tots els ajuntaments, que han contestat 37 dels 50, sobre els casals per detectar les necessitats i fer una diagnosi prèvia per treballar en xarxa. Tots coincideixen que a través dels casals cal donar suport emocional als infants i joves, a les famílies, protecció i seguretat, oferir recursos econòmics, integritat de persones en risc d'exclusió social i promoure el lleure. De fet, també aquest dijous es va fer una trobada virtual amb alcaldes, regidors i tècnics, per abordar la situació. Des del Consell oferiran assessorament, suport en les contractacions i també formació de les mesures que cal seguir al monitoratge. Els nous casals s'hauran de fer en grups de 10 nens amb un monitor que hauran de tenir un espai propi en què no hi hagi contacte amb altres grups. Això farà que calguin més espais per encabir tots els participants.

Vic és un dels consistoris que té la planificació dels casals més avançada. Segons la regidora d'Educació i Joves, Elisabet Franquesa (JxCat), plantegen ampliar l'horari, els dies i els espais. Començarien el 22 de juny i acabarien el 10 de setembre i es farien des de 2/4 de 9 del matí fins a les 7 de la tarda amb l'opció d'escollir l'horari convenient. Franquesa diu que les inscripcions estaran

La piscina de Balenyà a finals de juny de l'any passat, en plena onada de calor

Les piscines municipals preparen la temporada amb incertesa

Gran part dels municipis ja analitzen els protocols de prevenció

Vic/Ripoll

I.M./E.P.

En termes de piscines municipals, la incertesa és la tònica dominant en la majoria de consistoris d'Osona i el Ripollès, que ja treballen en la preparació dels equipaments sense saber quan podran obrir-se al públic i sota quines condicions. Fins fa poc, ni tan sols tenien unes pautes d'actuació per part del govern. Un document amb recomanacions publicat dijous tampoc aporta molta llum al tema. "La hipòtesi amb què treballarem és que podrem obrir, ja que considerem que és un servei essencial per al municipi, però és un tema incert", afirma Aleix Estrada, regidor d'Esports de Manlleu.

Aquest pensament és comú a la majoria de municipis d'ambdues comarques, però les condicions que regiran aquesta obertura no estan clares. "Nosaltres estem treballant amb el supòsit de fixar franges horàries de matí i tarda, amb un espai per desinfectar al mig, per tal de reduir l'aforament i assegurar la distància entre persones", explica Josep Arisa, regidor d'Esports de Centelles. La

limitació de l'aforament i la fixació de franges horàries són algunes de les recomanacions que proposa el Ministeri de Sanitat de cara a l'obertura de piscines, però també n'inclou d'altres com la desinfecció dels usuaris abans d'entrar o la limitació d'espais com vestidors o dutxes. Precisament és en aquests espais on el problema pels consistoris es

Els gorgs també preocupen els consistoris al no tractar-se d'aigua clorada o salada

visibilitza més. "Segons es diu, l'aigua de la piscina no és transmissora, ja que està clorada, però el més complicat de controlar són les zones comunes de les instal·lacions", afirma Estrada, "i per molt que ho controlem, és impossible evitar que els nens, per exemple, respectin la distància de seguretat imposada", afegeix Arisa. Per evitar contagis, alguns municipis també es plantegen aplicar mesures com "la presa de temperatura dels

usuaris abans d'entrar a les instal·lacions", tal com afirma Marc Cargol, president del Club Piscines de Sant Joan de les Abadesses.

A la problemàtica de les piscines se suma, també al Ripollès, el problema dels gorgs i les rieres. A Campdevànol, per exemple, la idea és poder obrir la piscina municipal amb les mesures de seguretat necessàries, però espais com el Torrent de la Cabana porten més problemes. En el Consell d'Alcaldes del Ripollès de la setmana passada, l'alcaldessa Dolors Costa (JxCat) va preguntar sobre el tema, ja que al·legava que "des de l'Ajuntament no ho podem controlar", però la petició haurà de ser remesa a Protecció Civil, ja que "l'aigua dolça no protegeix del virus com ho fa la salada o la de les piscines", com va explicar Albert Ballesta, director dels Serveis Territorials d'Interior a Girona.

Per tal de combatre la incertesa, molts municipis s'estan posant d'acord per "actuar d'una manera conjunta, unificar criteris i obrint tots alhora per no crear diferències", tal com afirma David Sánchez, regidor d'Esports de Torelló.

obertes tot l'estiu i que seran flexibles amb les necessitats de cada família. Plantegen que un 30% de l'activitat sigui cultural i formativa, encabint un repàs escolar, un 15% d'activitats esportives i el 55% de lleure. De fet, a tots els municipis tindran en compte aquests tres vessants. En el cas de Manlleu, explica el regidor de Joventut, Eduard Robles (ERC), abans de la crisi del coronavirus ja van decidir que "aquest any no es farà casal organitzat per l'Ajuntament" perquè "havia anat perdent valor", de manera que donen suport als que fan entitats i empreses del municipi. Faran un paper de coordinadors i "intentarem arribar on no arribin les entitats", també amb ajuts. En el cas de Torelló, explica el regidor de Joventut, Xevi Lozano (ERC-JpT), treballen per primer cop en "un projecte de casal d'estiu unificat" amb totes les entitats i clubs que en feien fins ara. Amb tots els grups municipals treballen

Els consistoris treballen perquè cap infant i jove quedi exclòs dels casals d'estiu

també en el model i la idea de donar resposta a les necessitats i les mesures de seguretat i protecció, a banda de fer un projecte "integral en tot els aspectes de treball emocional, lleure, etc.". A Ripoll, el cap de l'àrea de Serveis a les Persones, Joan Colomer, ja admet que "segurament no serà com els altres anys" i que plantegen utilitzar més espais i introduir aquesta part de reforç escolar. Ho treballen conjuntament amb el Consorci de Serveis Socials, perquè són conscients que hi haurà més famílies amb necessitats econòmiques. De fet, al Consell d'Alcaldes del Ripollès de la setmana passada, l'alcaldede de Sant Joan i president de l'ens, Ramon Roqué (MES), va preguntar si la Diputació de Girona havia impulsat alguna ajuda pels casals d'estiu, "perquè hauran de ser diferents i més cars i no sé fins a quin punt els podem sustentar econòmicament". El president de la Diputació, Miquel Noguera, que era a la reunió virtual, va assenyalar que no només seran més cars, sinó que hi haurà d'haver més espai per fer les activitats i també més monitors. Tots van afirmar que amb el que conté el Procicor es preveu que els consistoris tinguin marge de temps suficient per fer les contractacions de monitors i tots els tràmits.

Voluntaris a través de la pantalla

El Voluntariat per la Llengua es reinventa i trasllada les seves trobades a plataformes digitals

Vic

E.P.

Aprendre català ha estat, com cuinar o saber tocar un instrument, algun dels reptes que s'han fixat, de ben segur, algunes persones durant aquesta quarantena. Però a causa del confinament, molts d'aquests aprendents s'han quedat sense poder practicar la llengua oral, un vessant fonamental per dominar un nou idioma. Fins a la declaració de l'estat d'alarma, plataformes com Voluntariat per la Llengua reunien, de manera presencial, estudiants i catalano-parlants perquè es poguessin ajudar entre si, tot i que amb la Covid s'han hagut de reinventar de dalt a baix.

Però no ha estat la plataforma l'única a reinventar-se, sinó també tots aquells voluntaris que hi col·laboraven. Aquest és el cas de Jesús Martín, un experimentat ja en la iniciativa que ha canviat els cafès i les xerrades pels micròfons i les pantalles. "Jo vaig entrar en aquest voluntariat quan m'ho va proposar la meua senyora, i realment m'ha aportat molt i m'ha ajudat a conèixer noves persones i cultures", explica ell mateix, "però sempre havia pensat que era millor fer-ho cara a cara, i no m'havia plantejat mai fer-ho telemàticament", diu. Malgrat això, quan va

Jesús Martín (a l'esquerra) i Xavi Díaz (a la dreta), durant la segona sessió de voluntariat virtual

adquirir cert rodatge amb les videotrucades a coneguts i familiars a causa del confinament, va decidir fer el salt.

D'aquesta manera va conèixer Xavi Díaz, un apassionat de la llengua i la cultura catalana des de Jaén, amb qui suma ja un parell de sessions de xerrada distesa. "Per mi poder parlar amb gent nativa m'ajuda molt, ja que jo he après el català escoltant la ràdio i veient TV3, i on visc no conec a ningú que el parli", explica Díaz.

Com el cas de Martín i Díaz n'hi ha d'altres, i és que

la plataforma no s'ha aturat malgrat la pandèmia de la Covid-19. "Fer trobades a través d'internet ja era una possibilitat, però molta gent preferia el format presencial", explica Gemma Baladas, dinamitzadora del Consorci per a la Normalització Lingüística (CNL) d'Osona, "ens trobàvem que molta gent jove optava per fer-ho a distància, però ara amb la pandèmia alguns dels voluntaris presencials han fet el salt cap al format digital", afegeix Judith Vidal, també dinamitzadora del CNL d'Osona. I és

que més enllà de ser un problema logístic el fet d'organitzar les xerrades virtuals, aquest canvi també ha portat coses positives a la plataforma. "Ara estem en moments incerts, però pel que veiem sembla que el format virtual ha vingut per quedar-se i que s'ha consolidat una mica més amb la pandèmia, ja que hem pogut veure la facilitat que comporta", explica Vidal.

Tot i aquest descobriment forçat per la situació que s'està vivint, totes dues consideren que quan es recuperi la normalitat hi tornarà a

haver un repunt en el format presencial. "No tothom disposa de les facilitats per fer-ho de manera digital, i moltes persones que ho solien fer cara a cara han optat per no fer voluntariat durant aquestes dates", apunta Baladas, "però crec que hi haurà un abans i un després que equilibrarà una mica la balança i molta gent optarà per combinar les dues modalitats, ja que també et permet conèixer gent que viu lluny",

"Crec que molta gent optarà per combinar la modalitat virtual i la presencial"

puntualitza Vidal. I és que tot i que el format presencial moltes vegades sembla més arrelat, la tecnologia va guanyant terreny. "Jo crec que els que han provat la modalitat virtual no tornaran a la presencial, ja que et permet molta més flexibilitat", conclou Vidal.

Sigui com sigui, dels moments dolents també es poden treure coses positives, i tant Martín com Díaz han aconseguit, durant aquest confinament, un nou amic. I tot i que els temes de què parlar són evidents, la distància també els permet experimentar, com a mínim, amb les sensacions d'estar en fases diferents. I almenys per a Martín, ha estat l'assai perfecte per saber què se sent en estar en la fase 1 com es troba Díaz des de fa una setmana.

ALBERT LLIMÓS

Concurs de dibuix

Per a nens i nenes de 8 a 14 anys

EL 9 + petit

Tema: **Una aventura emocionant**

BASES

Participeu en el concurs de dibuix escolar que organitza cada mes

EL 9 NOU

Hi haurà un regal per al guanyador/a i ajudareu a ampliar la biblioteca de l'escola amb una col·lecció de llibres i una subscripció anual a EL 9 NOU

Regal per al **GUANYADOR/A**:
quatre entrades per anar al

Regal per a l'**ESCOLA**:
Subscripció a **EL 9 NOU**
i un **LOT DE LLIBRES**

- 1.- Els dibuixos s'han de presentar en folis o cartolines mida A-4, en format HORIZONTAL. Cada dibuix ha de portar el nom i cognoms del nen/a, edat i població. També el nom de l'escola i el telèfon.
- 2.- La temàtica és: "Una aventura emocionant". La tècnica és lliure i també el material a utilitzar: retoladors, colors, aquarel·les...
- 3.- Cada mes, de novembre a maig, s'escolliran dos dibuixos com a finalistes, que es publicaran a les pàgines d'EL 9 +PETIT. Tots els dibuixos finalistes participaran, a principis de juny, a la gran final, on un jurat especialitzat escollirà el dibuix guanyador. Hi haurà un premi individual per a l'alumne, quatre entrades per anar al Parc d'Atraccions Tibidabo i una subscripció a EL 9 NOU i un lot de llibres per a l'escola.
- 4.- Els dibuixos cal fer-los arribar, cada mes, a la redacció d'EL 9 NOU (pl. de la Catedral, 2, de Vic), en horari d'oficina

També el podeu enviar per correu electrònic a marketing@vic.el9nou.com

5.- Només podran participar en el concurs les escoles de les comarques d'Osona i el Ripollès.

Al facilitar les vostres dades accepteu expressament la política de privacitat de Premsa d'Osona, SA, que podeu consultar a www.el9nou.cat

“Hem perdut un 80% de facturació”

El sector del trasllat de persones ha patit una gran davallada amb la pandèmia de la Covid-19

Vic

E.P.

La limitació de la lliure circulació de persones durant el confinament ha estat un malson per a molta gent que ha vist com no podia sortir de casa excepte per urgències o per comprar aliments. Per continuar actius en el món laboral, alguns ciutadans han pogut optar pel teletreball, que, tot i els avantatges i inconvenients, permetien continuar en actiu. Aquesta no ha estat una possibilitat vàlida per al sector del trasllat de persones, que ha sumat aquestes dues problemàtiques de la Covid-19 amb una reducció de la facturació i demanda “de prop del 80% o 90%”, com afirma Josep Arumí, representant de l'associació Ràdio Taxi de Vic.

Amb les visites mèdiques ajornades, les escoles sense funcionar i amb els viatges totalment parats, el sector del taxi ha patit una davallada important, a la qual s'han de sumar, a més, els costos d'adaptar-se per continuar oferint els pocs serveis que queden. “Nosaltres hem instal·lat una mampara de plàstic al cotxe que separa l'habitacle interior, i desinfectem tant el vehicle com el conductor després de cada servei”, explica Lluís Torrents, gerent de Taxi Lluís de Taradell, “però amb una baixada de la facturació sobre el 70% i amb la incertesa de saber com quedarà tot, només podem pensar a continuar endavant i oferir els serveis passi el que passi”, diu. D'aquesta manera, amb una facturació que ronda el mínim, moltes empreses

Lluís Torrents totalment equipat en el seu taxi preparat per la situació, amb una mampara i productes de desinfecció

han hagut de fer importants inversions per assegurar la salut de treballadors i clients. “Des del sindicat de taxis de Barcelona ens han arribat algunes directrius de com continuar treballant, com l'obligació d'anar sempre amb mascareta”, explica Arumí. A aquesta obligatorietat també s'hi ha de sumar la capacitat màxima de passatgers als vehicles, la desinfecció constant de tota superfície que pugui estar en contacte amb el client o el pagament amb targeta sempre que sigui possible.

El servei de trasllats amb taxi no ha estat el que s'ha emportat la pitjor part de tota aquesta problemàtica, ja que les empreses d'au-

tobusos encara han rebut un cop més fort. “Jo tinc tots els autobusos parats al garatge, ja que no fem cap trasllat escolar ni de cap altra mena. Està tot parat i hem perdut una gran part de la facturació prevista”, explica Gerard Roqueta, administrador d'Autocars Roqueta de Tona. I tot i que afirma que “ara tornem a funcionar amb els taxis, també invertint amb una màquina d'ozó per desinfectar els vehicles”, reconeix que ha estat “un cop molt dur”, en arribar a estar 15 dies pràcticament parats. Els serveis puntuals, sobretot amb desplaçaments d'anada i tornada cap als hospitals, han estat els que han ajudat a mantenir una mica

viu aquest sector durant la Covid. “Hi havia dies que feia dos serveis al matí i dos a la tarda, però tots per Vic, i em trobava esperant gairebé cinc hores fora les instal·lacions sense recollir a ningú”, explica Arumí. A tota aquesta problemàtica se li ha de sumar, a més, la seguretat dels treballadors, que no sempre és fàcil. “Ens va costar molt trobar productes de protecció, com mascaretes o gel desinfectant, i a més també ens va suposar una inversió més elevada del que esperàvem”, afirma Torrents.

Sempre amb mascaretes i amb un justificant vàlid del motiu del desplaçament, el sector dels trasllats de persones era considerat essencial,

però amb totes les urgències i necessitats ajornades o prohibides, l'impacte ha estat fort. “Molts hem intentat sol·licitar ajudes econòmiques, però no ens ho han posat gens fàcil, ja que havíem de presentar la facturació de gairebé mig any”, explica Arumí. “En el nostre cas, vam fer una primera quinzena de març molt bona, i això ens va repercutir en el fet que no vam poder acollir-nos a les ajudes el primer mes”, afegeix Torrents. I tot i que el desconfinament promet desencallar una mica la situació per a la qual passen molts comerços i empreses, el futur no és massa esperançador. “Té pinta que tardarà molt a

Només es podia traslladar persones que justificassin el desplaçament

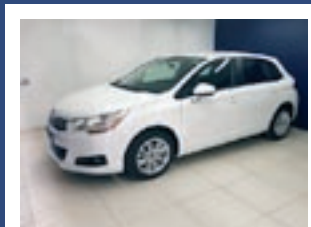
Entre les mesures de prevenció hi ha la desinfecció constant o l'ús de mascareta

aixecar-se un altre cop, ja que falten dies fins que la gent es torni a moure, i en el nostre cas, abans no hagin decidit què fan amb les escoles i els transports amb autobús, passarà molt temps. En aquest aspecte som els últims de la fila”, afirma Roqueta. Tot i que “costarà molt remuntar, ja que depenem totalment de la mobilitat de la gent”, com afirma Arumí, “el trasllat continua sent un servei que sempre farà falta, ja que la gent el necessita, i acabarà tornant tard o d'hora”, conclou Torrents.

PUBLICITAT Borsa de motor

QUI VA DIR QUE LES SEGONES PARTS MAI SÓN BONES?

VEHICLES DEMOS/KM0/VO

CITROËN C4 GASOLINA
1.400 CC 95 CV 90.000 KM
Any 2015 **9.300 €**

PEUGEOT TRAVELLER
9 places 226.400 KM
Any 2018 **24.900 €**

RIFTER ACTIVE PURETECH
110 CV GASOLINA 13.000 KM
Any 2019 **16.700 €**

508 GT-LINE DIÈSEL AUTOMÀTIC 160 CV 3.000 KM
Any 2018 **32.000 €**

3008 ALLURE PURETECH
GASOLINA 130 CV 9.972 KM
Any 2019 **24.400 €**

ELS MILLORS SEMINOUS AMB TOTA LA GARANTIA I CONFIANÇA DE LA XARXA PEUGEOT OCASIONES DEL LEÓN

MOTION & EMOTION

AUTOMÓVILES VICAUTO, SA C/ Rafael Gay de Montellà, s/n. Tel. 93 883 27 52. Vic. Barcelona www.vicauto.info

PEUGEOT
OCASIONES
DEL LEÓN

Diàlegs d'un temps

Marta Guadalupe Rivera (15)

“Hi ha relació directa entre el nostre sistema alimentari i l'emergència de les pandèmies”

Marta Guadalupe Rivera (Córdoba, 1974) és doctora en Veterinària en l'especialitat de Producció Animal i Economia Agrària. Coordina la línia de recerca “Comunitats sostenibles. Innovacions socials i territoris” del grup de recerca Societats, Polítiques i Comunitats Inclusives de la UVic-UCC. Des del 2016 és directora de la Càtedra d'Agroecologia i Sistemes Alimentaris.

Vic

Dolors Altarriba

Ha arribat la Covid-19. S'ha aturat l'economia. Això té efectes devastadors però en canvi al medi ambient l'hi va bé: aigües netes a Venècia, animals que recuperen espais, menys CO₂, menys contaminació... S'obre una oportunitat per a la millora del procés de canvi climàtic en què està tot el món?

La Covid-19 pot ser una oportunitat, però no tant perquè es noti en el canvi climàtic ja que una aturada de tres mesos no és res. Caldria reduir les emissions de forma prolongada. El que sí ha permès aquesta aturada és que es reduïssin les partícules a l'aire i per tant la contaminació en llocs amb més habitants. Això per exemple sí que tindrà un impacte en les morts prematures.

És un miratge? I si es pot recuperar l'economia es continuarà com fins ara?

Hi haurà canvis. En els propers dies, la Comissió Europea explicarà les claus del projecte Farm to Fork (de la granja a la taula) en el marc de l'estra-

tègia Green Deal. Això marcarà el funcionament de la cadena alimentària a tot el continent, tenint molt en compte l'objectiu de la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle i millorarà la protecció del medi ambient a Europa. Això vol dir que s'incrementaran les exigències per reduir considerablement –fins a un 50%– l'ús de pesticides químics, els fertilitzants i els antibiòtics en la ramaderia, es fomentarà l'economia circular per reduir els percentatges del menjar que es llença i té l'objectiu que el 25% de la superfície agrària de la UE es destini a la producció ecològica, entre d'altres.

Entenc que el que fa la Unió Europea és recollir l'informe de l'IPCC (sigles en anglès del Grup Intergovernamental d'Experts en Canvi Climàtic) en què vostè va participar?

Recull aquest i es basa també en altres informes on s'aborda el tema de la transició cap a sistemes alimentaris més sostenibles. Fan una recopilació científica de tot el que hi ha i les evidències científiques són les que són i ens han de dirigir on ens han de dirigir. L'IPCC va recollir més de 7.000 refe-

rències bibliogràfiques que ja s'havien publicat a partir d'entre 24.000 o 25.000 comentaris.

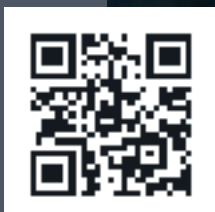
L'aparició de la Covid-19 ha fet més visible aquesta necessitat de canvi?

La Covid-19 ha estat una demostració de la vulnerabilitat del sistema alimentari que tenim. Europa importa pràcticament el 50% dels aliments que consumim i també exporta una gran quantitat d'aliments. Tenim una dependència molt alta del mercat internacional, que, com hem vist, és molt fràgil. Som un país vulnerable pel que fa a l'alimentació. Cal repensar tot això. Anar cap a la sobirania alimentària. És una de les coses de les quals ens ha fet adonar la Covid-19.

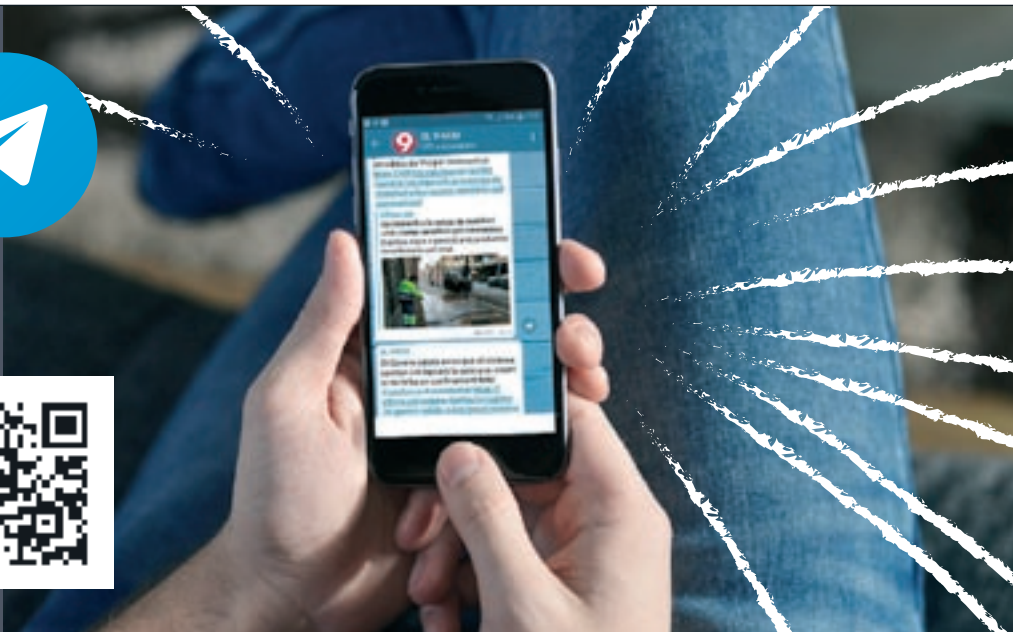
Hi ha relació entre el nostre sistema de producció alimentari i l'aparició de la Covid-19?

Sí. Una altra cosa de què ens ha fet adonar la Covid-19 és com aquest sistema alimentari global és un factor facilitador de les pandèmies. Com ho ha fet? Doncs perquè en tota la part agrícola el que hi ha són unes grans superfícies de monocultiu que avancen a partir de la deforestació i per tant d'hàbitats de la diversitat que són no només reser-

Si vols estar al dia de tot, uneix-te al canal de Telegram d' **EL 9 NOU**

<https://t.me/el9nou>

voris dels virus, sinó uns espais que feien de tap. Allà els virus estaven controlats. Com diu un meu company, Fernando Valladares, la diversitat és la vacuna del coronavirus i ens l'hem carregat. La concentració de molts animals en espais petits pot facilitar la mutació i transmissió dels virus. En general. I crec que hi ha una relació directa entre com està conformat el nostre sistema alimentari i l'emergència de diverses pandèmies.

Si és global, caldria també una resposta global al virus...

És molt important tenir en compte la resposta al virus i és rellevant demanar la solidaritat i relació internacional entre països. Ja hi ha afectacions que poden ser devastadores. Per exemple, el cas de la llet. Els preus es desplomen en llocs com a Kènia i qualsevol moviment d'aquests afecta molt perquè porta milions de famílies a la fam.

De fet, la Covid-19 està fent mal a l'economia i es noten ja les mancances socials, que pot afectar altre cop la manera d'alimentar-se i fer-ho pitjor, oi?

La situació econòmica derivada del virus, sí, comporta que la gent vagi més als menjadors socials si no tenen capacitat per respondre. I aquí l'administració pública té importància. El cas de la Comunitat de Madrid, per exemple, és el que

no s'ha de fer. Han donat la gestió d'aportar menjar als nens a empreses de menjar ràpid que tenen aliments de mala qualitat nutricional i per tant no compleixen el dret dels nens a una alimentació sana. Donen benefici a unes empreses mentre que hi ha productors petits que tenen fruita i verdura a qui se'ls pot comprar directament l'aliment. La resposta del sistema públic és una part molt important en l'accés a l'alimentació, ho han de facilitar. La reacció a Catalunya ha estat millor. Ha reservat 9 milions d'euros per comprar productes de petits productors per donar al Banc d'Aliments i per garantir que ho puguin vendre. Però sempre hi ha un però, i ho han fet a un preu per sota de la

"L'emergència sanitària, l'alimentària i la climàtica van unides. Si la salut del planeta no és bona, les persones estarem malaltes"

venda i ja són baixos. Així que, aquí, tot i que cal aplaudir la iniciativa, crec que es pot millorar.

Estem en temps d'emergències, hi ha la climàtica, que no desapareix; la sanitària, amb la Covid-19, i entenc que l'alimentària, que vostè sempre ha lligat a la climàtica. Canvia aquesta amb l'entrada de la sanitària?

Bé, tot el món vol menjar. El que jo crec que canviarà és que hi haurà un règim fiscal diferent referent a la producció alimentària. Ara mateix, la carn és molt barata perquè no inclou els costos ambientals i socials que genera sobretot la producció intensiva. Amb un canvi fiscal, que crec que hi acabarà sent, la carn serà un aliment que tindrà un altre preu i es podrà menjar un parell de dies a la

setmana i poc més. I sí, això tindrà conseqüències per al canvi climàtic, en l'ús del sòl a escala mundial i en l'efecte de gasos hivernacle.

Van totes tres lligades?

Sí. L'emergència sanitària, l'alimentària i la climàtica van unides. En l'àmbit científic s'ha desenvolupat un nou concepte que es diu One Health, que vol dir que si la salut del planeta no és bona, les persones estarem malaltes. Això és important perquè l'impacte de la humanitat al planeta és el que ha provocat pèrdua de diversitat, desforestació, extinció massiva d'espècies, contaminació del sòl, de l'aigua... I llavors això reverteix en una mala salut de les persones. En el cas de l'alimentació, amb el sistema que tenim s'afavoreix el sobrepès i l'obesitat i les dietes poc saludables i poc adequades i això afavoreix el sobrepès a escala mundial. A Catalunya hi ha un 30% d'obesitat infantil i això vol dir cultivar un futur per a aquests nens amb problemes de salut greus.

Veu canvis en el camí cap a revertir els efectes en el clima?

És fonamental fer-ho. A l'Estat espanyol s'ha reprès el tema de la transició energètica i en aquest sentit, sí, tinc un cert optimisme.

Sí que s'ha notat, tot i que lleugerament, una consciència nova de buscar l'aliment de quilòmetre 0, de productors petits amb aquesta crisi sanitària. Creu que és suficient?

Cert. Moltes persones s'han acostat a cooperatives de consum, els productors s'han organitzat i estan desenvolupant noves estratègies entre els productors. En aquest sentit, està bé que entitats com Creació a Osona generin espais web perquè es pugui fer aquest contacte directe entre el productor i el client. És, sens dubte, una alternativa important per al petit productor. Ara bé, cal garantir que això tindrà continuïtat després de la pandèmia. L'administració ho haurà de seguir acompanyant. Entre els productors s'ha notat creativitat i imaginació, però això té un límit si no hi ha el suport de l'administració.

EL 9 TV
CANVIA DE FREQUÈNCIA

RESINTONITZA ABANS DEL
30 de juny de 2020
Ens trobareu al

CANAL 25

- ▶ Si vius en un habitatge unifamiliar només has de buscar el nou canal amb el comandament del teu televisor (la majoria d'aparells resintonitzen automàticament).
- ▶ Si vius en una comunitat de propietaris, amb antenes comunitàries, s'haurà d'avisar un antenista i tenir en compte si l'antena és modular.

Podeu trobar més informació entrant a el9nou.cat/antena o trucant al 93 889 49 49

La tendència a marxar a viure a l'estranger continua creixent a Catalunya. Segons l'Idescat, però, a Osona va a la baixa, encara que en el darrer any n'hi ha hagut un augment del 6,2% amb 317 persones més. Al Ripollès, han disminuït els inscrits.

Osonencs i ripollesos que fan les maletes

Després d'uns anys en què els osonencs lideraven el rànquing català dels que marxaven a l'estranger, ara s'hi ha posat fre

Vic/Ripoll

Esther Rovira

Osona va encapçalar durant uns anys l'estadística catalana de residents a l'estranger, ja que era la comarca on més creixia cada any el nombre de persones que marxaven a viure fora del país. Això sí, la tendència en els últims anys ja anava a la baixa i tant el 2019 com el 2020 ha deixat d'ostentar la primera posició del rànquing, on ara hi ha comarques com el Pla de l'Estany, la Garrotxa o el Vallès Oriental. Continua creixent el nombre d'osonencs que resideixen a l'estranger, però a un ritme molt més lent que fa un temps. Al Ripollès també es manté la tendència a la baixa i enguany per primera vegada en els darrers anys ha disminuït el nombre d'inscrits.

Els catalans residents a l'estranger a 1 de gener de 2020 són 331.189 persones, segons l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). Aquesta població s'ha incrementat en 14.590 habitants respecte a un any enrere, xifra que representa una variació anual del 4,6%. A Osona l'augment d'aquest any és del 6,2%, amb 317 persones més residents a l'estranger que eleven el total a 5.467. L'any passat el creixement era del 8,1%; fa dos anys, del 13%; el 2017 va ser del 17%, mentre que el 2016 i 2015 n'hi va haver un pic amb un 22% i un 23%, respectivament. Totes les comarques catalanes continuen incrementant el nombre d'inscrits a les oficines consulars, excepte el Ripollès i el Priorat, on han disminuït lleugerament. Aquest 2020 hi ha 747 ripollesos resident

a l'estranger, 6 menys que el 2019, i la variació anual és del -0,8%. L'any passat encara hi havia un creixement de persones del 2,4%, però feia temps que la tendència anava a la baixa. Segons el geògraf Pep Coma, professor de la Universitat de Barcelona i alcalde de Molló, "al Ripollès ha disminuït la xifra i això va relacionat amb la dinàmica natural de pèrdua de població, mentre que Osona és una comarca dinàmica, amb un

Un de cada tres osonencs que viu a l'estranger s'estableix a Alemanya

França és el país escollit pels ripollesos i el 20% són majors de 65 anys

paper important de la indústria i amb creixement de la població".

L'edat mitjana de la població catalana resident a l'estranger és de 38,3 anys, 4,4 anys més jove que la del conjunt de Catalunya (42,7 anys), i destaquen per l'alta proporció de població jove (menor de 15 anys) els residents amb darrera inscripció als municipis de les comarques d'Osona (37,8%). La majoria d'osonencs que viuen fora tenen entre 15 i 64 anys (56,2%) i un 6% és major de 65 anys. Al Ripollès, en canvi, hi ha un 17,9% de

menors de 15 anys, un 61,6% d'adults i un 20,5% de majors de 65 anys. "A Osona hi ha molta població jove amb fills que resideix a l'estranger i al Ripollès destaquen les persones jubilades, que són una cinquena part. Pot ser un canvi de residència quan s'han jubilat i han trobat parella allà o ja havien marxat abans i s'hi han quedat, molts segurament als anys 80 per la crisi econòmica. El del Ripollès és un patró que es repeteix en altres comarques envellides i rurals", assenyala Coma, que afegeix que "a Osona també va marxar gent abans però aquesta sagnia s'ha mantingut de forma continuada, mentre que al Ripollès es redueix perquè ja no queda tanta població jove per marxar".

A l'hora de marxar, França és el país que més catalans escullen per residir a l'estranger i també és la primera destinació per a 31 comarques i l'Aran amb 45.863 persones, que representen el 13,8% del total. Entre aquestes hi ha, com en els darrers anys, el Ripollès, que hi té 203 residents, però en el cas d'Osona també es manté la tendència dels darrers anys i el país predilecte és Alemanya, la tercera destinació catalana per darrere de l'Argentina (31.358). Hi viuen 26.829 catalans, dels quals 1.742 són osonencs, un 31,9% del total que resideixen fora. Osona és amb aquestes xifres l'única comarca catalana on la primera destinació és el país germànic. "Per qüestions laborals és evident que la gent marxa a Alemanya, perquè és el país més potent econòmicament d'Europa. En el cas de França no deu ser

POBLACIÓ RESIDENT A L'ESTRANGER

Per país de residència 2020

Osona		Ripollès	
Alemanya	1.742	França	203
França	987	Alemanya	68
Bèlgica	647	Argentina	61
Regne Unit	328	Bèlgica	55
Estats Units	202	Andorra	53
Argentina	187	Regne Unit	41
Països Baixos	128	República Dominicana	38
Suïssa	124	Suïssa	37
Andorra	118	Estats Units	24
Mèxic	102	Veneçuela	16
Brasil	87	Guatemala	14
Equador	82	Austràlia	10
Colòmbia	54	Mèxic	9
Itàlia	52	Brasil	9
Xile	41	Xile	9
Dinamarca	41	Filipines	9
Noruega	39	Colòmbia	8
Austràlia	36	Països Baixos	8
Perú	31	Uruguai	8
Canadà	31	Canadà	7
Xina	28	Portugal	7
Uruguai	24	Perú	6
Veneçuela	21	Cuba	5
Bolívia	21	Suècia	4
Unió dels Emirats Àrabs	20	Irlanda	4
Luxemburg	19	Singapur	3
Cuba	17	Bolívia	2
Marroc	17	Marroc	2
Costa Rica	15	Noruega	2
Japó	15	Gàmbia	2
Irlanda	14	Japó	2
Àustria	14	Itàlia	1
República Dominicana	12	Costa Rica	1
Suècia	11	Paraguai	1
Paraguai	10	Àustria	1
Portugal	8	Unió dels Emirats Àrabs	1
Singapur	6	Senegal	1
Panamà	4	Resta països	15
Guatemala	4		
Filipines	4		
Senegal	2		
Resta països	122		
Total	5.467	Total	747

Institut d'Estadística de Catalunya

l'únic factor. Crida l'atenció el fet que a tot Catalunya França sigui la primera destinació i Osona sigui l'única comarca on la primera és Alemanya. Segurament això s'explica per qüestions com el teixit empresarial o la universitat", apunta Coma.

Com a segona destinació

amb més residents les dues comarques s'intercanvien França i Alemanya, però ja a força distància. El centre d'Europa és, de fet i des de fa temps, la principal destinació dels osonencs i ripollesos que viuen habitualment a l'estranger, però mantenen l'empadronament.

Compartim experiències i idees!

Si tens entre **8 i 14 anys**, fes-nos arribar els teus escrits per explicar què fas aquests dies a casa.

En farem una selecció i els publicarem a **El 9 + petit** del **29-5-20**.

Teniu temps d'enviar-los a: **marketing@vic.el9nou.com** fins el **25-5-20**. Penseu a posar-nos el vostre nom, cognoms i la població.

ELS OSONENCS A ALEMANYA...

“Aquí tenia més oportunitats laborals”

La vigatana Mariona Carbonell viu a Frankfurt

Vic

E.R. Amb la carrera de Farmàcia a la UB i un màster de Business a Esade sota el braç, Mariona Carbonell, de la Guixa, va optar per començar a treballar lluny de casa. “Vaig mirar ofertes a tot arreu. Alemanya sempre m’havia agradat i em va costar menys perquè aquí tenia més oportunitats laborals i el salari és més alt”, destaca la jove de 27 anys. Ara fa un any va decidir canviar d’empresa i va tornar a mirar ofertes a Barcelona, i assegura que “no hi ha punt de

comparació i menys quan ja has treballat aquí”. Això sí, diu que el fet de saber l’idioma és clau per marxar al país germànic. “Sense l’alemany no hauria tingut l’oportunitat que he tingut. No és una cultura fàcil d’entrar perquè no són propers, però a mi m’agrada la manera que tenen de treballar”, confessa aquesta vigatana, que treballa en el sector de la farmacovigilància, on “analitzem la seguretat dels medicaments i mirem quin perfil tenen en funció dels efectes adversos”.

Carbonell es va instal·lar a Frankfurt la tardor del 2017

Carbonell, a Rudesheim am Rhein, un dels seus llocs predilectes al costat de Frankfurt

i de moment no té previst tornar. “Per mi Alemanya és el país que m’ha obert les portes del món laboral.

Estic molt bé i si no fos així tornaria. M’està donant ales i tenia ganes de viure a l’estranger. El dia que torni serà

perquè tinc una bona feina a Barcelona. Sempre he dit que vull tornar, però per ara no m’ho plantejo”, afirma.

... I ELS RIPOLLESOS A FRANÇA

“Vaig venir per amor però la feina m’ho va facilitar”

El santjoaní Marc Santanach resideix a París

St. Joan de les Abadesses

E.R. Va ser també a finals del 2017 quan el santjoaní Marc Santanach, de 31 anys i pilot d’avió, va decidir establir-se al centre de París. “Vaig conèixer una noia francesa que hi vivia i la feina em va ajudar a fer el pas de traslladar-m’hi, perquè puc treballar des de qualsevol ciutat europea que tingui aeroport internacional”, detalla. Format a l’escola de pilots de Sabadell, Santanach va treballar tres anys com a instructor de vol en el mateix centre i ara ja en fa set que pilota avions d’una

companyia de vols privats de Luxemburg. “Treballo quinze dies seguits i després en fem quinze de festa. La meua parella també treballa en aquest àmbit i mirem de coincidir en les programacions de feina”, explica.

El fet que la seva companya fos del país li ha facilitat la integració. “Jo parlava poc francès i tot i ser una ciutat cosmopolita en el dia a dia és important la llengua. L’anglès no funciona quan vas a la carnisseria i això és el que em va costar més al principi, però la meua parella m’ha ajudat molt”, diu. “Tot i així –continua– no és un xoc

Santanach i la seva parella, Carole, en un cafè de París

cultural perquè estem molt a prop i el català facilita aprendre el francès”.

La idea d’aquesta parella

era viure a cavall entre París i Barcelona, fent un any a cada ciutat, però ja en fa dos llargs que s’estan a la capital

francesa. Per aquesta tardor preveuen fer un canvi a Barcelona, però no saben per quant temps.

**PROTECCIONS
POLICARBONAT
COVID-19**

IMA

FABRICACIÓ PRÒPIA I A MIDA

Sistemes Industrials Manlleu, SL

Ctra. Olot, 125 - 08560 Manlleu - 93 851 38 85 - 609 78 63 39

www.simanlleu.com

L'alcalde telemàtic Pere Carrera

Campelles estrena batlle en substitució del desaparegut Joan Dordas

Campelles

Jordi Remolins

Callús i Badalona van passar al davant de Campelles per uns dies, però tot i així Pere Carrera Solà (ERC-AM) s'ha convertit en un dels primers càrrecs municipals elegits de forma telemàtica a Catalunya a causa de les restriccions imposades per la pandèmia. La mort prematura de Joan Dordas el dissabte de la setmana passada va provocar que set dies més tard es convoquessin dos plens extraordinaris. El primer, per certificar la presa de possessió de Pere Carrera com a nou alcalde del poble i el segon, per aprovar diverses decisions que estaven pendents de resoldre de l'actualitat municipal.

Una videoconferència que no va estar absenta de problemes tècnics va servir perquè Carrera prometés "per imperatiu legal" complir amb les obligacions del càrrec, amb lleialtat al rei i respectant la Constitució i l'Estatut de Catalunya. En el seu breu

Pere Carrera (a dalt), en el ple telemàtic de l'Ajuntament de Campelles

discurs va expressar la voluntat d'estar a l'altura que Dordas va mantenir durant la seva etapa i de continuar els projectes i aspiracions ja iniciats per "convertir-me en alcalde de tots". També va mostrar la seva voluntat oberta per tal que qualsevol trobada de carrer pugui con-

vertir-se en un espai on es pugui millorar Campelles, i va tenir un record pels presos i exiliats polítics catalans.

L'alcalde Carrera va comptar amb el suport de tots els regidors, inclòs el del grup de l'oposició Junts per Catalunya, Salvi Abadal. El delegat de l'Ajuntament al

nucli del Baell va desitjar-li força en aquesta nova etapa, on l'aritmètica de partits ha patit una variació amb la incorporació d'un nou regidor de l'oposició. El sistema de llistes obertes ha permès que JxCat obtingui ara un segon representant que se suma a Abadal. Tot i que inicialment aquesta plaça havia d'ocupar-la Josep Palau, com a sisè nom més votat dels vuit que es presentaven a les eleccions, finalment va cedir-la a Judith Cornellà, que havia estat cap de llista del partit i que serà investida en un proper ple quan es recuperaran els cinc regidors. Aquesta decisió es va conèixer en la segona sessió de la 1 del migdia, on també s'hi va afegir una partida de 1.200 euros per tot l'any per a indemnitzacions a assistències a ple que ja s'havia aprovat en un plenari anterior, i es va donar suport a mocions de l'Ajuntament de Ripoll demanant la represa de la línia ferroviària fins a Puigcerdà i la demanda de rebaixar l'IVA funerari.

Pascal abandona el PDeCAT i s'incorpora al Partit Nacionalista

Vic La vigatana Marca Pascal ha abandonat les files de PDeCAT i s'incorpora al tot just creat Partit Nacionalista de Catalunya. L'excoordinadora general de la formació va comunicar fa quinze dies la seva decisió a la cúpula del partit, impulsada per una sèrie de discrepàncies sobre el rumb polític del partit i amb l'expresident Carles Puigdemont. Pascal ja va abandonar l'acta de senadora de Junts per Catalunya el passat mes de febrer, després d'un temps ja fora de la direcció del Partit Demòcrata Europeu Català. D'aquesta manera, Pascal acaba amb una llarga trajectòria dins del partit, on havia estat coordinadora general, però no abandona la política, ja que continuarà operant dins del Partit Nacionalista de Catalunya, que ja reuneix altres exdirigents de Convergència i Unió.

Renfe millora la senyalització de l'estació de Vic

Vic Renfe millorarà la senyalització d'encaminament de 39 estacions d'arreu del territori, entre elles l'estació de trens de Vic. L'objectiu principal és el de facilitar la mobilitat interna dins de la mateixa estació per tal d'evitar cues a les entrades i sortides. La nova senyalització consisteix en una sèrie de fletxes verdes i vermelles enganxades al paviment per guiar el sentit i la direcció dels passatgers. El conjunt d'aquestes 39 estacions suma prop del 70% del volum de passatgers a la rodalia de Barcelona, i és per això que s'hi estan aplicant noves mesures destinades a evitar que s'acumulin moltes persones dins les estacions i puguin propiciar contagis.

Josefa Estragués i Arau

Vídua de Lluís Pratdesaba Treserras
Ens ha deixat el dia 16, a l'edat de 91 anys.

A.C.S.

Els seus fills, Ramon (†) i Mercè, M. Dolors i Miquel, Joan i M. Mercè, M. Auxiliadora i Martí, Josep i Teresa; nets; besnets; germà, Martí; germanes polítiques, nebots, cosins i tota la família, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen un record i us agraeixen les mostres de condol rebudes.

Domicili, c. Serrat, 32.

Calldetenes, maig de 2020

Els CDR reapareixen a la plaça de Vic

Vic Una quinzena de persones es van manifestar dissabte per defensar la sanitat pública, condemnar la repressió i demanar la llibertat dels presos polítics. Ho van fer a les 12 del migdia respectant la distància física.

David Orra i Serrallonga

Tota la Comunitat Educativa de l'escola Jacint Verdaguer de Santa Eugènia de Berga lamentem la mort de David Orra, pare de la nostra escola. Queralt i tota la família, estarem al vostre costat pel que faci falta.

"Quan miris el cel, de nit, com que jo viuré en una de les estrelles, com que riuré en una de les estrelles, per tu serà com si totes riguessin. Tindràs estrelles que saben riure!"

'El Petit Príncep', d'Antoine de Saint-Exupéry.

Taradell, maig de 2020

Jordi Roca i Puig

Ha mort cristianament el dia 15, a l'edat de 68 anys.

A.C.S.

La seva esposa, Fina Bagó Saurina; fills, Jordi i Mireia, Carolina i Roger, Judit i Jordi; nets, Mariona, Èric, Abril i Bruna; pares polítics; germans, Gleva, Montse, Josep, Filo, Àlex i Carles; germans polítics, nebots, cosins i tota la família, en participar-vos tan sentida pèrdua, us preguen que el recordeu en les vostres oracions.

Se celebraran les exèquies aquest dilluns, dia 18, a 2/4 de 5 de la tarda, a la Sala Multiconfessional del Tanatori de Vic.

Capella ardent núm. 3 del Tanatori de Vic. C. Sot dels Pradals, 2. Cuberta Serveis Funeraris. Domicili: av. de Roma, 120, 3r 1a.

Manlleu, maig de 2020

Mor David Orra, músic i col·laborador de Ràdio Taradell

Taradell La matinada de diumenge va morir als 39 anys, víctima d'un càncer, el taradellenc David Orra, molt relacionat amb diverses entitats i gran aficionat de la música. Orra havia format part de diversos grups des de jove, i actualment era el cantant i guitarrista d'El Noi del Penjoll, un grup que els últims dies no ha parat de fer-li costat. Molts altres músics catalans també li han donat suport versionant temes seus i convertint-lo en l'estrella musical del confinament.

El diari imprès, el digital, la televisió i la ràdio han vist augmentar l'interès de lectors i espectadors

La crisi del coronavirus fa créixer l'audiència dels mitjans d'EL 9 NOU

Vic

EL 9 NOU

Una crisi global i excepcional com ha estat la de la Covid-19 ha fet augmentar l'interès i la demanda d'informació de proximitat com la que ofereixen els mitjans de comunicació del grup EL 9 NOU. L'audiència d'EL-9NOU.CAT ha augmentat un 127% i un 138% durant els mesos de març i abril, respectivament, en comparació amb l'any passat. Davant d'una situació excepcional, EL 9 NOU ha apostat per compaginar la informació de les comarques d'Osona i el Ripollès amb notícies i complements generals, així com incorporar l'opinió d'experts per donar al lector eines per entendre i interpretar els moments que s'estan vivint. Malgrat que el decret d'estat d'alarma va obligar al confinament de la població i al tancament de diversos dels punts de venda habituals del diari, la distribució del periòdic en paper s'ha mantingut i els lectors i subscriptors han pogut disposar cada setmana puntualment del seu exemplar al quiosc, llibreria, supermercat, benzineria o a domicili.

EL 9 TV també ha notat un augment de la seva audiència. Durant totes aquestes setmanes s'ha reestructurat la programació per les mesures sanitàries que han obligat els periodistes a canviar

EL 9 TV emet ara, simultàniament, pels canals 25 i 50. És un bon moment per fer la resintonització

EL 9 TV ja emet pel nou canal

Vic

EL 9 NOU

EL 9 TV està emetent actualment, de forma simultània, pels canals 25 i 50 de la TDT. En els propers mesos deixarà de fer-ho pel 50 i emetrà només pel 25, tal com estableix el decret del Segon Dividend Digital que obliga les televisions del múltiplex local d'Osona a alliberar el canal 50 per deixar espai radioelèctric per al 5G.

les seves rutines de treball. No obstant, cada dia s'ha mantingut l'oferta infor-

Per aquest motiu, cal resintonitzar els televisors de totes les llars. Als habitatges unifamiliars o de fins a quatre pisos n'hi ha prou a fer la resintonització. Per a les antenes col·lectives caldrà la intervenció d'un tècnic especialitzat per poder continuar veient EL 9 TV un cop deixi d'emetre pel canal 50.

Aquesta setmana, EL 9 TV ha començat una campanya informativa sobre tot el

que implica el canvi. Tots els detalls estan explicats a <el9nou.cat/antena>, on consta, fins i tot, la llista d'instal·ladors autoritzats de la comarca.

Els canvis de canal del Segon Dividend Digital s'havien de fer abans del 30 de juny, però amb la crisi sanitària s'ha deixat en *stand-by* el calendari. El que sí que s'ha fet, però, és activar l'emissió pel nou canal.

mativa per fer arribar als espectadors tota l'actualitat relacionada amb la crisi sani-

tària. Tampoc hi ha hagut interrupcions en el magazín diari d'EL 9 FM *Territori 17*,

Tornen els programes 'La tramoia' i 'Angle obert'

Vic

EL 9 NOU

La graella d'EL 9 TV comença a recuperar certa normalitat, després dels canvis efectuats al mes de març per l'estat d'alarma i el confinament que no permetien mantenir la programació habitual. Des del passat dilluns, quan l'informatiu *Al dia Catalunya Central* va recuperar la presentació, s'està fent una desescalada gradual. Aquesta setmana tornaran *La tramoia* (dimecres, 21.00) i *Angle obert* (dijous, 21.00). I a partir del 25 de maig es preveu incorporar *El 9 Informatiu* (de dilluns a divendres, 20.30), *Temps afegit* (dilluns, 21.00) i *Quatre paraules* (dimarts, 21.00).

El retorn es fa mantenint les mesures de distanciament i higiene a les quals obliga la situació sanitària actual. Al plató hi haurà un màxim de dues persones (un presentador i un convidat) i, si escau, les entrevistes es faran per videoconferència. Al centre de treball s'aplicarà un sistema dual entre feina presencial i a casa, després de prioritzar el teletreball durant les setmanes més crítiques.

elaborat conjuntament amb altres emissores de ràdio de les comarques veïnes.

Un veí de Centelles detingut per circular begut, drogat i per intentar agredir els Mossos

Centelles

EL 9 NOU

Un veí de Centelles de 23 anys va ser detingut dijous per circular de manera temerària per la C-17 sota els efectes de l'alcohol, les drogues i per atemptar contra els agents de l'autoritat. La detenció es va produir pels volts de les 11 del matí dins del mateix terme municipal de Centelles, quan una unitat dels Mossos d'Esquadra que feia patrullatge preventiu va tenir coneixement d'un vehicle que circulava de manera erràtica, fent maniobres brusques i accelerant i frenant sense motiu aparent.

Quan els agents van aconseguir interceptar el vehicle van fer-li senyals perquè s'aturés a la següent sortida, però el conductor va fer cas omís i va continuar circulant a velocitat elevada. Finalment, els Mossos van aconseguir aturar el vehicle dins del poble i van procedir amb la detenció. El conductor no els va posar les coses fàcils i es va mostrar violent des del començament, intentant agredir els agents de policia amb el braç que portava enguixat, segons han informat els Mossos. Un cop ja a les dependències policials es va confirmar que circulava sota els efectes de begudes

Denunciat per sextuplicar la taxa d'alcohol

La Garriga Un camioner que circulava per la C-17 a l'altura de la Garriga va ser denunciat penalment dissabte per sextuplicar la taxa d'alcohol permesa pels professionals, que és de 0,15 mg/l, havent donat en la prova un resultat de 0,92.

alcohòliques, cocaïna i THC, a més de constatar que tenia una ordre pendent de detenció decretada pel jutjat de violència de la dona de Sant Feliu de Llobregat. També

se'l va denunciar administrativament per incomplir el confinament domiciliari. El conductor, amb antecedents, passarà a disposició del jutjat d'instrucció de Vic.

Càritas Vic rep 10.000 euros de CaixaBank per afrontar la demanda d'aliments

Vic Per tal de combatre l'increment de demanda d'aliments bàsics causat per la pandèmia de la Covid-19, Càritas Diocesana de Vic va rebre 10.000 euros de CaixaBank. Aquesta donació, atorgada per la Fundació La Caixa, està inclosa dins la iniciativa #AmbTuAraMés-QueMai, que també ha beneficiat altres entitats d'acció social del territori. Càritas Vic és l'única d'Osona que ha rebut aquests diners, que destinarà a continuar fent front a les despeses de proporcionar aliment a les famílies de la comarca que més ho necessiten i a oferir altres programes d'atenció als més vulnerables de la societat.

EL 9 NOU

Aquest dilluns marca un nou punt d'inflexió en el progressiu procés de desconfiament un cop deixat enrere el pic de contagis per coronavirus. Les regions sanitàries de la Catalunya Central, on s'inclou Osona, i Girona, on pertany el Ripollès, passen a la fase 1 juntament amb les de la resta de Catalunya –fins ara només hi havia el Camp de Tarragona, l'Alt Pirineu-Aran i les Terres de l'Ebre– excepte Barcelona i l'àrea metropolitana. El Ministeri de Sanitat ha donat el vistiplau gairebé a la totalitat de la proposta de

Un punt d'inflexió per al retorn a l'activitat diària

la Generalitat amb l'excepció del Baix Montseny, que continuarà a la fase 0. Serà una fase 0 *light*, però, per l'aixecament d'algunes restriccions. Molts haurien volgut anar més de pressa, però aquesta crisi sanitària, global, és nova i, per tant, també ho és la seva gestió. No hi ha precedents que serveixin de guia. Sí que sabem que el

virus, immediatament, no desapareixerà. Per tant, caldrà conviure-hi. Des d'aquest punt de vista, que les dades epidemiològiques certifiquin la tendència a la regressió de contagis, i en conseqüència també de malalts, d'ingressats i de defuncions, permet recuperar a poc a poc l'activitat. No només l'econòmica, sinó també la cultural, la de

lleure i la relacional. Hi ha pares i fills, nets i avis que fa setmanes que no s'han pogut veure presencialment. Alguns dins la mateixa regió sanitària podran fer-ho. Entre regions sanitàries diferents, no. És evident que hi ha disfuncions. El cas de continus urbans entre municipis de comarques diferents, com Sant Martí de Centelles,

a Osona, i Aiguafreda, al Vallès, n'és una de claríssima. Caldria buscar solucions de sentit comú però evitant riscos que propiciessin una reculada en un moment amb molts reptes per avançar: que els centres sanitaris puguin compatibilitzar l'atenció al coronavirus amb l'activitat ordinària, que les empreses aixequin EROTO sense convertir-los en ERO, que les escoles disposin d'un calendari de retorn a classe per garantir el dret a l'aprenentatge a tothom o que els negocis apugin la persiana després de més de dos mesos de mantenir-la abaixada. No és cap cursa, però el camí ja ha començat.

Necessitem el periodisme, més que mai

Josep Burgaya
Degà de la Facultat d'Empresa
i Comunicació de la UVic-UCC

Sempre s'ha dit que, a les guerres, la primera víctima és la veritat, i sol ser així, i malauradament no només en les guerres convencionals. També moltes vegades, i en sentit literal, es dispara contra els periodistes. En totes les dinàmiques de conflicte els contendents solen caure fàcilment en la temptació de substituir la informació per propaganda. Ho fan, diuen, perquè no defalleixi la cohesió de la ciutadania ni la moral de victòria, encara que la consecució d'aquesta victòria pugui resultar quimèrica.

Disposar d'informació plural i veraç és la primera condició per complir amb les exigències d'una societat democràtica, i quan el periodisme no és lliure i als ciutadans se'ls pot enredar amb falsedats o amb mitges veritats vol dir que la condició de ciutadania s'ha esvaït i la societat civil ja només és un miratge. Per això les institucions internacionals, després de la Segona Guerra Mundial, van establir el dret a la informació com un component bàsic i elemental de qualsevol societat lliure.

L'experiència de les dues grans guerres havia demostrat com sense llibertat de premsa es podia fanatitzar la ciutadania dels diversos contendents, tot donant-los missatges interessants i amagant-los la veritat. La majoria de periodistes havien de deixar de practicar la seva professió i passar a la nòmina de propagandistes del règim que fos. El resultat acumulat, 80 milions de morts en la teòricament avançada, racional i il·lustrada Europa.

El restabliment de la llibertat de premsa, malgrat els intents de qualsevol poder de limitar-la sempre, i del reconeixement del periodisme com una activitat imprescindible en els sistemes de llibertats han proporcionat justament bones dosis de salut als nostres sistemes polítics i de llibertats. Quantes coses es posen de manifest, quantes corrupcions es denuncien gràcies a sistemes de comunicació amplis, diversos i oberts?

Sovint s'ha acusat els mitjans de comunicació i els seus periodistes de convertir-se i actuar com

Resulta crucial la funció mediadora dels periodistes perquè ens creïn context i ens expliquin de manera fiable i amb totes les garanties els fets que realment succeeixen

el quart poder. Segurament els processos de concentració d'empreses de comunicació en el món global, la seva exagerada dependència financera i la falta de prudència, i les ganes d'ostentació d'alguns periodistes poden haver justificat de vegades aquesta acusació o el temor que així sigui per part de la societat. En tot cas, és bo que siguin un quart poder en el sentit que la seva funció resulta absolutament imprescindible, de primera necessitat, i que és bo que justament exerceixin d'elements de control, d'auditoria i de connexió amb el conjunt de la societat.

Al llarg de les dues darreres dècades, amb la irrupció del món digital i les xarxes socials, la quantitat d'impactes que rebem els ciutadans resulten ingents i difícilment digeribles. Internet i les seves múltiples aplicacions que ens mantenen connectats a tota hora ens fan arribar barrejats rumors, invencions, enganys, falsedats, propaganda i informacions, tot ben remogut i confós. Ens pensàvem estar més informats, però una allau d'informacions ni fiables ni contrastades acaba essent, en realitat, desinformació. Hem donat per bo que tothom pot ser emissor de continguts i hem acabat per quedar soterrats en el que els anglesos anomenen *shits-torm* (literalment, tempesta de merda) de notícies i grans dosis d'entreteniment.

Mentrestant, els mitjans tradicionals han viscut una forta crisi, ja que s'ha imposat un model de gratuïtat d'accés a les notícies que resulta insostenible. I és que, més que mai, resulta crucial la funció mediadora del periodista –també dels mitjans– perquè ens creïn context, ens expliquin de manera fiable i amb totes les garanties del seu exercici professional els fets que realment succeeixen. I així, el ciutadà lliure es pot fer la seva pròpia opinió. Ja abans de la pandèmia del coronavirus, però accentuats per ella, els enganys notoris, les postveritats, les "veritats alternatives" que deia Trump, recorren la nostra societat i molt especialment com a instrument al servei dels populismes reaccionaris que campen pel món de la política.

El debilitament de la qualitat democràtica resulta força notable en un món en què l'excés de connexió, l'exagerada addicció a les pantalles i la poca separació entre informació elaborada amb els rumors i enganys interessats ha acabat per confondre'ns i provocar-nos reaccions entre indolents i de resposta irada.

Els mitjans de comunicació, amb totes les reinencions que calgui, resulten absolutament imprescindibles, com és de primera necessitat el treball professional dels bons periodistes. Fent un símil amb l'alimentació, necessitem proporcionar-nos dietes informatives no excessives, suficients i equilibrades, exemptes de *greixos saturats* que no ens aporten res més, justament, que saturació i confusió.

• Tens una notícia o una foto curiosa o de denúncia?

• Has gravat un vídeo interessant?

Envia'ns un missatge al whatsapp

d' EL 9 NOU

646 079 023

Urbanisme d'emergència

Mònica Carrera Ahis
Arquitecta i urbanista

Com tots sabem, ens trobem davant d'una situació d'emergència que ha canviat les nostres vides per complet. En els darrers temps s'ha exigint molt a la ciutadania, i els veïns s'han adaptat de manera exemplar. És hora doncs que qui gestiona l'espai públic reaccioni a la situació i respongui a les necessitats dels pobles als quals serveix. Perquè entenc que aquesta és la seva finalitat última.

Amb la Covid-19 ens hem trobat pobles i ciutats buides i voreres plenes. Els petits comerços despatxen des de la porta i les cues es fan a les voreres, i amb el desconfinament gradual anirem veient com cada vegada més persones aniran tornant al carrer havent de mantenir una distància física o profilàctica (mai social!). Fins a inicis de març anàvem tots *apretadets* per les voreres, quan ens creuàvem amb els convilatans ens resituàvem en rigorosa fila índia i recuperàvem posicions un cop fet l'avançament. No ens havíem preguntat mai si allò era el que tocava, simplement ho fèiem. Les últimes setmanes ens comencem a plantejar què significa que molts carrers estiguin pensats perquè el 70% de l'espai l'ocupin els cotxes, i el debat que s'ha iniciat és el de qui ha de tenir prioritat a l'hora d'utilitzar l'espai públic.

Qüestionem-nos si és just i equitatiu que una persona ocupi 12 metres quadrats amb el seu automòbil per la comoditat d'aparcar davant d'un establiment, o que tinguem carrers amb doble carril, o vials sobredimensionats per facilitar el trànsit ràpid (i perillós) de vehicles. En l'espai que ocupa un cotxe s'hi poden situar tres vianants respectant la distància física que ens exigeix el moment. Està clar que l'espai de què disposem l'hem de compartir vianants, bicicletes, transport públic, serveis, vehicles privats... tots tenim dret a una part de l'espai, però hem de resoldre qui té prioritat en l'ús de l'espai de tots, com en determinem la proporció i la necessitat real.

Veiem als mitjans grans accions que es porten a terme a Barcelona, París o Nova York per donar més espai al vianant, a la bicicleta i ajustar la pro-

La crisi de la Covid-19 ha obert el debat de qui ha de tenir prioritat a l'hora d'utilitzar l'espai públic

porció de carrer que queda hipotecada pel vehicle de combustió. Es parla d'urbanisme tàctic i s'utilitzen tots els tecnicismes i anglicismes possibles, però en el fons no es tracta d'inventar la sopa d'all, sinó d'aplicar les receptes més comunes dels moments en què s'han de prendre decisions àgils.

Quan hi ha una cercavila es tallen carrers, amb un esdeveniment esportiu s'habiliten aparcaments provisionals o quan hi ha una avaria a la via pública s'inverteixen direccions de circulació. Res que no s'hagi fet abans! Són actuacions senzilles i efímeres a l'abast de qualsevol ajuntament, tan sols cal aplicar-les en un context nou.

L'urbanisme tàctic proporciona mecanismes àgils per prendre decisions valentes i estratègiques davant els problemes del moment, mentre el plane-

jament urbà *clàssic*, per contra, no ho permet perquè simplement les necessitats canvien més ràpid que la nostra capacitat de planificar. I sembla que així continuarà essent, i fins i tot podria accentuar-se, amb l'arribada dels efectes del canvi climàtic que portaran més sovint a situacions d'emergència per causes meteorològiques, però també de salut.

Amb solucions efímeres i *low cost* allò que estem proposant és qüestionable i es pot corregir, sobretot pel seu caràcter reversible. Això treu gravetat a les decisions, que estan en revisió permanent, i permet la construcció de solucions col·lectives, flexibles i dinàmiques que s'ajusten a mesura que es detecten necessitats. Aquestes accions són una oportunitat per experimentar com podria ser el nostre poble o la nostra ciutat, entenent-les com un camp de proves que permet ajustar les solucions a la realitat viscuda en aquell lloc per la seva gent. Necessitem mecanismes àgils que ens permetin substituir planificació per estratègia, i així desburocratitzar les decisions.

Tot i que provisionals, les actuacions d'urbanisme tàctic acostumen a suposar un canvi de paradigma en l'entorn en què s'executen. Permeten que els ciutadans experimentin l'espai públic d'una manera diferent i sembren una llavor pel canvi. Si l'experiència no respon a la nova realitat (postconfinament, en aquest cas) sempre es pot revertir. Però l'experiència demostra que molt poques vegades es retorna a l'estadi anterior sinó que s'acaben prenent decisions participades, i parlo de participació ciutadana, segons l'experiència viscuda. Es revisen col·lectivament les actuacions que es veuen viables a llarg termini, s'adapten, es milloren i consensuen per acabar redactant un projecte urbanístic convencional, si cal.

Posposar les accions en l'espai públic és posposar l'inevitable, ja que aquesta situació no serà qüestió de setmanes, com es creia en un principi, sinó que viurem mesos d'un desconfinament lent i progressiu. Aprendre a utilitzar aquestes eines i agafar agilitat en la presa de decisions en situacions d'emergència és una garantia de futur i serà un tret definitori de la bona governança.

Qui pren decisions en temps com aquests pot equivocar-se, però no prendre'n cap és el més gran error!

Geriàtrics, fons d'inversió i ajuntaments

Pere Jordi Piella
Alcalde de Ripoll de 1979 a 1993

Tres titulars de premsa que mereixen ser comentats: Més del 50% de les defuncions per coronavirus s'han donat als geriàtrics; els gran geriàtrics augmentaran un 20% els seus beneficis el 2020, i sense casos de coronavirus a les residències d'avis del Ripollès.

Pel sistema econòmic actual, el mercat és la mesura de totes les coses, també la salut de les persones es pot comprar i vendre. Per molt que la col·laboració públic/privada és positiva, la salut de les persones hauria de quedar-ne al marge. Aquesta preeminència del mercat ja va motivar reticències a l'inici del projecte europeu; quan van presentar el projecte del Mercat Comú a Guy Mollet (primer ministre francès de l'època) aquest no es va estar de dir que li agradava tot menys el nom.

Que els grans geriàtrics són un negoci és quelcom sabut i publicitat. Fons d'inversió i grans fortunes espanyoles hi han apostat decididament al veure una demanda *in crescendo* i una molt baixa morositat (no endebades tenen darrere els pressupostos generals de l'Estat amb pensions i subvencions). Alguna de les principals companyies que

gestionen geriàtrics tenen com a principals accionistes fons d'inversió amb seu als paradisos fiscals de les illes Caiman i Jersey. La seva estratègia fiscal és perversa, reben quantitats importants de diners públics, però no tributen a la hisenda espanyola, ho fan a paradisos fiscals. Un grup de països de la Unió Europea està vetant les ajudes públiques a les empreses que no hi tributen. Espanya no es troba en aquest grup. Per què?

Incentivar geriàtrics a la mida dels pobles o barris i amb un millor finançament dels ajuntaments seria una aposta per humanitzar el tracte als ancians

Els petits geriàtrics, molts en municipis de la Catalunya interior, han gestionat millor la situació actual, això és quelcom que la pandèmia ha fet palès. Que les persones que han contribuït, durant tota la seva vida, al progrés del país es vegin obligades a refugiar-se en unes instal·lacions mercantilitzades, massa vegades més orientades a

repartir dividendes que a donar un tracte curós als residents, hauria de fer pensar les administracions estatal i autonòmica.

Incentivar geriàtrics a la mida dels pobles o dels barris, amb un millor finançament dels ajuntaments, seria una aposta per humanitzar el tracte als ancians i fugir de la mercantilització d'aquest servei. El problema té un component econòmic que no s'ha de defugir. Arran de l'anterior crisi, l'any 2013, es va modificar la Llei de Règim Local i amb el concepte de massa crítica i estabilitat pressupostària els municipis de menys de 20.000 habitants quedaven encotillats respecte als serveis a donar als seus habitants. Per molt que el concepte d'estabilitat pressupostària s'entén, en el fons hi ha la manca de finançament dels municipis. La despesa pública municipal als països europeus és del 17% del total; al nostre país aquesta despesa és només de l'11%. Si la fiscalitat espanyola fos equiparable a la dels països europeus, lluitant a fons contra el frau i les exaccions fiscals, seria possible un millor finançament dels ajuntaments.

Tothom parla d'una nova normalitat després de la pandèmia. Respecte als geriàtrics, un estudi de la Societat Valenciana de Geriatria pot ajudar. Si no s'aposta per nous models socials, la nova normalitat serà molt semblant a la vella.

Diacrítics, sí o no?

Jordi Sedó
Lingüista i escriptor

Aquest desembre, expira la moratòria que va establir la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans (SF), màxima autoritat en matèria de normativització de la llengua catalana, sobre la decisió que va prendre el 2016 de suprimir 135 dels 150 accents diacrítics que Pompeu Fabra havia establert: Se'n van salvar només quinze paraules: *bé, déu, és, mà, més, món, pèl, què, sé, sí, sòl, són, té, ús i vós*. L'Acadèmia Valenciana de la Llengua també va incorporar aquests canvis al seu diccionari en línia l'any 2018.

Així, per exemple, les antigues dualitats "séc/sec", "bóta/bota", "vénen/venen", "sóc/soc" i "dóna/dona", entre 130 més, van quedar simplificades en "sec", "bota", "venen", "soc" i "dona", mots que avui aglutinen els diversos significats que expressaven, abans de la modificació, cadascuna d'aquestes dualitats.

LA POLÈMICA

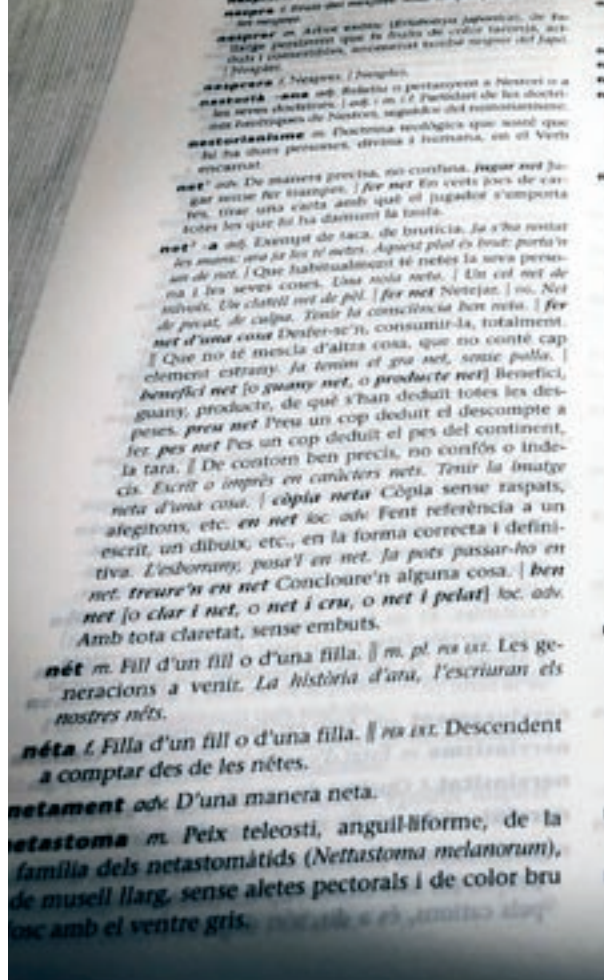
N'hi ha que van posar el crit al cel per la supressió i es va produir una polèmica que encara dura. En opinió meua, la SF encara es va quedar curta perquè jo no n'hauria deixat ni un, de diacrític. A parer meu, mantenir-se partidari de no suprimir-los és una postura conservadora que no es recolza en cap argument sòlid, sinó en un estèril culte al que hi ha establert.

L'ortografia és un artifici, un codi inventat que es basa, sobretot, en criteris fonètics i fonològics, i també –no pas en el cas dels diacrítics– en criteris etimològics i, per tant, no forma part de l'essència d'una llengua. Però, ordena i fixa la llengua i en facilita la incorporació a l'escola i als usos oficials i, per tant, ens és imprescindible. I Fabra va fer, en aquest sentit, una obra mestra perquè va aconseguir fixar els criteris que han arribat fins als nostres dies i que potser eren adequats a l'època, però que avui –no ens ha de fer por dir-ho– pot haver-ne quedat algun d'obsolet.

Que l'obra de Fabra fos extraordinària no vol dir que no es pugui renovar mai més. Si ens mantenim inflexibles defensant un criteri, simplement per costum, i ens entestem a privar la llengua de la ductilitat necessària per adaptar-se als nous temps, en farem un artefacte de museu que, cada dia, ens serà menys útil perquè haurà quedat ancorada en el passat, captiva de la tradició. I això, amb la situació sociolingüística actual, no ens ho podem permetre. Els arbres es mantenen drets precisament per la seva flexibilitat, que facilita que les branques s'apartin quan el vent és fort. I, amb la llengua, ens cal una postura semblant.

Avui, agradi o no, imperen pertot el pragmatisme i l'utilitarisme i, si aquests 135 diacrítics no eren prou útils, benvinguda sigui la supressió. I és que, de fet, el meu suport a la decisió de la SF s'assenta en el convenciment que no servien per a res que mereixés l'esforç que implicava mantenir-los. Això, sí: com totes les altres normes ortogràfiques, contribuïen a establir una ratlla gruixuda entre els qui poden ser considerats cultes i els qui no tant. Per tant, sí que tenien aquesta dubtosa utilitat, que no és lingüística, sinó social: la de fer la llengua inaccessible per als més desafortunats i establir una diferència de classe entre els usuaris, la d'assenyalar amb un dit acusador aquells que no han estat capaços d'aprendre un codi per a excloure'ls si convé. I no. La llengua ha de tenir un caràcter utilitari. Per això, la norma ha de ser senzilla. Perquè és la llengua qui ha de servir als ciutadans i no pas els ciutadans els qui ens hem de blegar al seu servei.

La llengua i, per tant, també l'ortografia, ha de tenir unes regles perquè gaudeixi d'una unitat que la faci reconegible com a vehicle d'una determinada comunitat de parlants. Però que la llengua hagi de tenir regles no vol dir que hagin de ser necessàriament difícils, ni arbitràries, sinó que,

Jo els hauria eliminat tots, els diacrítics. Ara bé, si us hi fixeu, quan escric, me'n guardo prou de prescindir dels que s'han mantingut

sense que atemptin contra la genuïnitat de la llengua, s'han de basar en criteris d'unitat i d'utilitat. I, sobretot, no han de ser immutables perquè llavors la llengua s'anquilosa i fa un mal servei a la comunitat de parlants.

UNES QUANTES OBSERVACIONS

Moltes llengües no fan servir diacrítics, i no pas per això les seves comunitats pateixen dèficits de comunicació. *Séc* s'accentuava quan significava aquella marca que queda en un paper que ha estat doblegat per a diferenciar-la del *sec* que vol dir *eixut* i, en canvi, aquest *sec/eixut* i el *sec* del verb *seure* no calia diferenciar-los. Quina arbitrarietat és aquesta? Per què *bóta* havia de rebre un diacrític quan es referia al recipient per a contenir vi, si la *bota/calçat*, en canvi, no es diferenciava ortogràficament de la forma *bota* del verb *botar*? *Sóc*, del verb *ser*, es diferenciava de *soc/tros* de *soca*, però aquest no calia diferenciar-lo de *soc/esclop*. Però per què? Arbitrarietat? Ganes de posar-ho difícil?

Fixeu-vos en les frases següents:

- El meu cap s'ha comprat un armari per a l'apartament que té al cap de Creus, però no li cap a cap de les habitacions. No sé què hi té, al cap, però, al cap i a la fi, són seus, els calés.*
- L'avi sol anar tot sol a prendre el sol.*
- D'aquesta deu no en deu brollar gaire aigua.*
- M'han dit que talli aquest faig. Què faig?*
- L'ocell no vol aixecar el vol.*
- El pres no s'ha pres la pastilla.*

Heus aquí un seguit de paraules idèntiques, totes amb significats diferents. I, ves per on, no han dut mai accent diacrític. Però ves per on, també, mai no l'hem trobat a faltar per entendre'ns. Per què unes sí i les altres no? Si som capaços de comprendre sense dificultat aquestes frases, especialment la a), per a què els volem, els accents diacrítics? La

frase b) deixa absolutament en ridícul el diacrític del mot *sòl*; i la c), el del mot *déu*, dos dels que han sobreviscut a la supressió. I totes sis frases demostren que els diacrítics no són necessaris. Ara, si el que es pretén és fer, de l'ortografia, una matèria de difícil accés perquè tots aquells que hem tingut la sort de poder-hi accedir puguem lluir el nostre coneixement i deixar ben palesa, de passada, la mancança dels qui no han estat tan afortunats, això són figures d'un altre paner.

L'AUTORITAT DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Persones preparades i amb criteri han assegurat públicament que continuaran usant els 150 diacrítics malgrat la modificació de la SF, com fa el digital *Vilaweb*. Doncs, els agradi o no, aquestes persones hauran d'acceptar que escriuran amb faltes d'ortografia tan bon punt expiri la moratòria si persisteixen en aquesta actitud. I, potser pensen que, fent-ho, salven les essències de la llengua però, en realitat, li fan un mal favor perquè l'acosten una mica a aquell estadi prefabricat en què regnava l'anarquia ortogràfica i cada autor escrivia com millor li semblava. I, sobretot, donen carnassa als qui no volen reconèixer que el català és una llengua moderna i adaptada als nostres temps.

Com ja queda dit més amunt, jo els hauria eliminat tots, els diacrítics. Ara bé, si us hi fixeu, quan escric, me'n guardo prou de prescindir dels que s'han mantingut, que és el que em demana el cos. Però qui soc jo per a esmenar la plana a l'autoritat lingüística? Qui és ningú per fer-ho? Com podem denunciar les barbaritats lingüístiques que voldrien perpetrar els secessionistes lingüístics valencians o, en menor mesura, els de les Illes? Com combatrem atemptats a la llengua com el que propugnen els representants del català anomenat *light*, amb la seva normativa castellanitzant i acostada al model més híbrid que es parla a la ciutat de Barcelona i rodalia? En virtut de quina autoritat podem dir a algú que no és aconsellable fer servir mots com **tonteria* o **barco*, que no admet la SF, o estructures aberrants com ara **Se m'han caigut les claus al terra* o **No tens que dir-lis res*, si argumenta que no accepta les formes normatives perquè hi ha molta gent que ho diu així? Ja sé que no és ben bé el mateix, però l'exemple és molt vàlid per preguntar-nos que, si acceptem cap grau de desobediència, per petit que sigui, on posarem la frontera entre que es pot desobeir i el que no? Qui ho decidirà? Cadascú per lliure? Mala peça al teler...!

Ja que tenim la sort de tenir una autoritat lingüística, la SF, on no s'hi reuneixen pas quatre arplegats, sinó un grup de reputats estudiosos de la llengua, aprofitem-la per serrar files al voltant d'una ortografia unitària. Al cap i a la fi, no és més que un codi arbitrari i, com a tal, subjecte a les decisions dels éssers humans. I si no ens agraden els criteris de la SF, proposem-hi alternatives i mirem de convèncer-los que les aprovin, però, mentrestant no es produeixi aquesta aprovació, ens hem de blegar a la seva autoritat en bé de l'estabilitat i de la unitat de la llengua catalana. No podem utilitzar el model de llengua dels mitjans per a expandir la nostra rebequeria, perquè això provoca confusió en l'usuari.

La necessitat de gaudir d'un model unitari i respectuós amb totes les variants dialectals ens obliga a utilitzar l'autoritat de la SF com a aglutinant d'una llengua que avui té encara més enemics dels que es pot permetre, enemics que es mantenen a l'aguait per tirar-s'hi al coll a la menor feblesa. Ens cal una llengua que faci de pal de paller de la comunitat catalanoparlant amb la qual, sense que en perilli la genuïnitat, se sentin còmodes també els que en formen part sense ser-ne d'origen i, naturalment, els parlants d'arreu dels Països Catalans.

Que cadascú tiri per la seva banda sense reconèixer l'autoritat de la SF pot obrir una esclatxa massa gruixuda, per on se'ns pot colar fàcilment qualsevol virus, ara que són tant al cap de tothom.

No hem de tenir por a la vida, hem de tenir por a la malaltia

Gonzalo Plata
Secretari general de CCOO al Vallès Oriental, Maresme i Osona

Qui ens havia de dir mentre ens disfressàvem al carnaval que aquella cosa llunyana que patia la gent de Wuhan havia de confinar-nos a casa nostra dies després. Que tindríem a sobre nostre la crisi sanitària més important que hem viscut des de fa un segle. Que la gent de la nostra sanitat havia de posar-se en risc per cuidar de nosaltres. Que la gent treballadora amb pitjors contractes i pitjors condicions laborals seria qui ens trauria les castanyes del foc. Que fariem una manifestació virtual pel Primer de Maig. Que tornaria una crisi econòmica, amb més virulència, que ho faria trontollar tot. Qui ens ho havia de dir!

Aquesta crisi ens està, per això, donant algunes lliçons que no hauríem d'oblidar. Com la necessitat de comptar amb unes administracions públiques fortes i ben dotades. Perquè quan han vingut mal dades tothom les hem mirat i hem demanat solucions. Hem necessitat del sistema sanitari. Hem necessitat d'ajuts alimentaris, d'ajuts al pagament dels serveis bàsics. Hem necessitat de prestacions públiques per poder tenir algun ingrés. I aquells que demanaven retallades d'impostos i serveis públics han estat els primers a parar la mà i demanar ajuda.

Com també ens ensenya que aquell *mantra* que aquí podíem dissenyar productes i que els fabriquessin al sud-est asiàtic a canvi de drets i salaris baixos ha fet que no tinguéssim capacitat productiva per dotar-nos dels EPI suficients que ens protegissin la vida.

Però per sobre de tot ens mostra les conseqüències de les polítiques i les polítiques econòmiques impulsades per governs de dretes al nostre país, a Espanya, a Europa, a les empreses i fins i tot als nostres pensaments, o no recordeu allò de gastar per sobre de les nostres possibilitats? Aquelles polítiques ens han dut misèria i desigualtat. I que a la contra d'això està el que fa la gent normal: la

Mentre els treballadors de Nissan fan vaga per salvar el sector de l'automoció, a la milla d'or de Madrid la classe dominant surt al carrer sense cap mesura per protegir els seus privilegis

solidaritat. Cosint mascaretes, anant a comprar per a aquells/es que no poden, animant cada dia a les 8 del vespre el personal sanitari que no volen ser herois, que volen tenir les condicions laborals i salarials dignes que es mereixen.

Aquests darrers dies de desescalada han emergit les realitats d'un conflicte de classes que encara

que han volgut menystenir o fins i tot enterrar està més present que mai. Mentre a les portes de Nissan - Montcada els treballadors i treballadores fan una vaga estratègica per salvar el sector de l'automoció al nostre país, amb EPI i conservant les distàncies, fent tornos per evitar aglomeracions i, us ho recordo, sense cobrar, que les vagues no es cobren, la classe dominant surt al carrer de la milla d'or de Madrid sense cap mesura, amb pals de golf, per demanar la protecció dels seus privilegis, o, també, a la Cerdanya, on existeix un confinament de segona residència d'alt estandíng.

A la crisi de la Covid-19 no pot ser que tinguem por a la vida, hem de tenir por a la malaltia, tal com sabem fer-ho. Aplicant el sentit comú. Complint amb les recomanacions que ens fan els experts. I aplicant la màxima de la solidaritat, i la fermesa. Fermesa en la defensa dels nostres drets, que d'aquesta crisi no sortirem perdent, la gent autònoma, la gent treballadora, els petits i mitjans empresaris, no serem arrasats com vam ser el 2008. Solidaris i solidàries, entenent que en la diferència i en la diversitat hi ha la riquesa. Que no hi ha cap posició o veritat absoluta. Que aprenem cada dia d'aquesta malaltia i de les seves conseqüències. I que o sortim plegats o, simplement, no sortim.

A CCOO hem aplicat el sentit de la solidaritat. Hem assessorat gratuïtament milers de persones al nostre país al llarg del confinament. 700.000 persones a Catalunya han estat d'una forma o altra ateses per la gent del nostre sindicat, que una vegada més no ha preguntat què hi havia d'allò seu, sinó què havíem de fer per allò nostre.

Darrerament he sortit de casa a atendre les funcions sindicals que em pertoquen. I he vist massa gent mirant amb el cap cot la resta, tapats amb mascaretes, amb por del "que mira que no sigui que aquest em contagii". Les societats amb por són sempre víctimes dels *ismes* que al llarg de la història han provocat més por, crueltat, pobresa... Torno a dir, no hem de tenir por de la vida, hem de tenir-ne a la malaltia, i això només ho cura el sentit comú. És a dir, el sentit de les coses comunes.

**LA BOTIGA D'
EL 9 NOU**

Només per a
subscriptors
i socis

Al facilitar les vostres dades accepteu expressament la política de privacitat de Premsa d'Osona, SA, que podeu consultar a www.el9nou.cat

Conjunt de paelles Jata Ful Granite.

Grill JATA full inducció
KILIMANJARO 28cm
Paella JATA full inducció
SF324 24 cm GRANITE
PFLUON
Paella JATA full inducció
SF328 28 cm GRANITE
PFLUON

Per només

55€

Inclou enviament a domicili

Sandvitxera Tefal SM155012 de 700 W i per a 4 unitats.

Per només

26€

Inclou enviament a domicili

Feu la vostra reserva trucant al **93 889 49 49** o bé entrant a el9club.cat, aboneu l'import i en menys d'una setmana rebreu el producte a casa.

Es pot reservar fins al **22-05-2020** inclòs.

Vic i l'Eixample Morató

Miquel Cañellas
Articulista

Vic havia entrat al segle XVIII, igual que tot Catalunya, en el conflicte del dret successor entre les branques dinàstiques dels Àustries i els Borbons. La ciutat i el seu Consell, confiant en la major liberalitat de la dinastia austríaca, van prendre partit per l'arxiduc Carles. Aquesta decidida adhesió de la ciutat a la causa austríaca va fer que tots els seus partidaris fossin coneguts amb el sobrenom de "vigatans". La Guerra de Successió va ser guanyada finalment per Felip V, el pretendent borbònic que va abolir les universitats catalanes, entre elles la de Vic, i va represaliar durament tot tipus d'oposició. Aquest serà el cas dels patriotes Francesc Macià (Bach de Roda) i Francesc Paracolls, que foren ajusticiats a les forques de les Davallades i del Puig d'en Planes per la seva lluita aferrissada contra les tropes borbòniques, en defensa de la causa austríaca i per les llibertats del país.

Després de la caiguda de Barcelona el 1714, i de la instauració del Decret de Nova Planta, malgrat la humiliació i la pèrdua de les constitucions de Catalunya, el país es redreçà econòmicament i la ciutat de Vic va reprendre el seu creixement urbà amb l'acabament d'obres anteriors i l'inici de noves esglésies i convents. Construccions religioses com ara l'església de Sant Domènec, amb el seu riquíssim claustre, cisellat per Jacint Morató; l'església i convent de les Davallades, o les esglésies de Sant Felip i la de la Congregació dels Dolors.

A mitjan segle encara continuà aquesta empena constructiva, amb la finalització de les obres

ALBERT LLIMÓS

d'aquells magnífics casals barrocs, alguns esmentats en articles anteriors, com la Casa Tolosa, al Mercadal o la senyorial Casa Cortada, al carrer de la Ciutat. L'abolició de la Universitat de Vic (1717) pel Decret de Felip V, que atorgava l'exclusiva de titulacions acadèmiques a Cervera, forçà finalment el bisbe Manuel Muñoz i Gil a establir, l'any 1749, el primer seminari per a la formació de clergues. La nova edificació s'aixecà a l'indret del Portal de Sant Joan, al mateix solar que ocupa, encara avui, la seu de Correus al costat d'altres edificis oficials.

El nou seminari, però, fou habilitat al cap de pocs anys com a caserna militar després que els estudiants es trasllassessin a les dependències de l'antic col·legi de Sant Andreu, al carrer de Sant Just. Aquesta institució havia estat regentada fins aleshores per membres de la Companyia de Jesús, expulsats del país l'any 1767 pel decret reial signat per Carles III, representant oficial del Despotisme Il·lustrat.

De la segona meitat del XVIII són també l'església del Sant Crist de l'Hospital, obra de Josep Morató i Sallés, i la Casa de Convalescència, aixecada al

costat mateix en forma d'estructura conventual, molt semblant a la del seminari tridentí, davant per davant mateix. Aquesta semblança formal dels dos edificis veïns s'acabà amb la desaparició d'aquest darrer per l'explosió del polvorí de la caserna l'any 1940.

Però la revolució urbanística arribà amb el traçat de cordill de l'Eixample de la coromina dels Màrtirs. Abans de la Guerra de Successió (any 1714), ja s'havia començat a planimetrar el carrer Nou, que havia d'enllaçar el carrer de Manlleu amb el final de l'antic carrer i barri de Santa Eulàlia, recuperats novament després de l'enderroc dels primitius ravals de mitjans del XVII. Passat el conflicte bèl·lic, Josep Morató endegà un pla d'urbanització a l'antic terreny de la coromina dels Sants Màrtirs i dissenyà una plaça quadrangular que havia de presidir un centre on conflueixen un reticulat de carrers rectilinis, compresos entre els carrers de Manlleu i Caputxins, la rambla del Passeig i el carrer Nou.

El conjunt d'aquests carrers configuraren el nou barri en què es preveia una ulterior ampliació que finalment no es va dur a terme. Així és com va néixer el que en podríem anomenar primer raval modern de Vic: modern, si més no, per la planificació prèvia i per la nova concepció geomètrica, alliberada de l'acoblament a estructures o traçats anteriors tan propi d'altres èpoques.

Amb l'aixecament del plànol i amb la construcció de l'Eixample Morató presidit per la placeta dels Sants Màrtirs, Vic començava emplenar aquells espais buits enmig dels cinc dits del seu traçat antic -carrers itinerants- en una cursa contra rellotge (pel sentit de rotació a esquerres en què es produeix) que prosseguirà inaturlablement fins als nostres dies.

4t Premi *NARRATIVA CURTA* EL 9 NOU

Bases

1. El premi de **narrativa curta EL 9 NOU** es concedirà al millor relat de temàtica lliure.
2. El premi és obert a autors nascuts o residents a les comarques d'Osona, el Ripollès, el Moianès i el Vallès Oriental, més grans de 18 anys. Cada autor podrà participar al concurs amb una sola obra, d'autoria individual.
3. Els treballs hauran de ser inèdits i escrits en llengua catalana. Les obres no podran haver estat premiades anteriorment, ni estar pendents de la resolució d'altres certàmens.
4. L'extensió no excedirà el nombre mínim de 9.500 caràcters i màxim d'11.500 caràcters, espais inclosos.
5. Els premis seran de 500 euros per al guanyador del primer premi, 300 per al segon premi i 200 per al tercer premi.
6. Els relats guanyadors dels tres premis i una selecció dels altres set millors que s'hagin presentat, a criteri del jurat, seran publicats per **EL 9 NOU d'Osona-Ripollès i EL 9 NOU del Vallès Oriental** en les seves edicions de divendres, del 3 de juliol al 4 de setembre d'enguany. La participació al premi comporta la cessió dels drets de publicació de l'obra al convocant. Un cop emès el veredict del jurat, els autors premiats i seleccionats hauran d'enviar el seu relat en format digital i no podran renunciar a la publicació.
7. Les narracions s'hauran d'enviar per correu electrònic a <marketing@vic.el9nou.com> indicant que és per al Premi de Narrativa Curta EL 9 NOU. S'hauran d'enviar dos documents diferents. El primer serà la narració, a l'encapçalament hi ha de constar el títol. En el segon document, hi haurà d'haver el títol de la narració i les dades personals: nom i cognoms, adreça, població i telèfon.
8. El termini d'admissió de treballs acaba el dia 5 de juny de 2020.
9. El jurat del premi estarà format per persones del món de les lletres de reconeguda vàlua en l'àmbit territorial del premi.
10. El veredict del jurat es farà públic a través del diari EL 9 NOU i del web EL9NOU.CAT el dia 26 de juny de 2020.
11. Els autors dels relats seleccionats es comprometen a aparèixer a EL 9 NOU amb fotografia i amb el seu nom i cognoms, i en cap cas sota pseudònim.
12. Tant el convocant com el jurat del premi es reserven el dret de resoldre, segons el seu bon criteri, qualsevol cas no previst en aquestes bases.
13. La participació en el premi implica l'acceptació íntegra de les bases i dels drets i obligacions que se'n deriven.

(Des)encontres confinats en fases

Francesc Ligorred
Antropòleg

Us busco en aquest buit immens poblat de vida. Rosa Font (Celobert, 2019)

Els efectes exterminadors d'aquesta soca animal o de laboratori als EUA, el Regne Unit, França, Itàlia, Espanya, Alemanya, Holanda i Bèlgica mereixen dissertacions tragicòmiques que ocuparan centenars de pàgines i reportatges televisius i algun film de ciència-ficció dedicat al present més que al futur. Ratpenats xinesos i lleixius trumpaires a part, el cert és que si observem les xifres de l'índex de mortalitat la pandèmia no ha estat una catàstrofe humanitària comparable a les dues "guerres mundials", a les del Golf i de Síria, ni tan sols a alguns fenòmens destructors naturals d'aquest i del passat segle. La pandèmia, per molt que ens dolgui, no haurà provocat –tret del distanciament– impactes socials i emocionals ni síndromes de la cabanya per poder confirmar que a partir d'ara res serà igual; els seus estralls, temps i espais són –per sort?– limitats, però els humans som de tossuts costums animals. La Covid-19 ha tingut i té un tractament informatiu preferent, ja que els països més afectats han estat aquells que deien ostentar el lideratge polític, econòmic i científic al món; s'ha vist que aquest lideratge s'aguantava pels fills (pels fills de p...) i que si a aquest procés pandèmic s'hi hagués afegit un virus nanotecnològic col·lapsant xarxes socials i telecomunicacions (llum, gas, aigua, transport, hospitals, supermercats, bancs) avui estaríem enfonsats en un crac depressiu i "morts de por".

En el nostre petit i laberíntic país, guia en defuncions per càpita, els dirigents polítics no han esgrimit lideratge ni nacional ni moral: l'excusa de l'estat d'alarma no és ni excusa i en els propers mesos aquests mateixos polítics descentralitzats continuaran demostrant la seva incompetència. S'han encobert casos com el recanvi precipitat d'Alfred Bosch per Bernat Solé al Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència, s'ha reconfinat l'alcalde d'Igualada, s'han aprovat uns pressupostos –hereus dels del 2017– que han nascut caducats, s'han traspassat les residències, amb nocturnitat i traïdoria, d'affers socials al sistema de salut, s'ha passat pel sedàs el programa Orfeu, s'ha (re)votat el mateix que Vox!, s'ha demostrat la roïnesa a la Mesa del Parlament entre Roger Torrent –un president legal– i Josep Costa –un vicepresident deslleial– i s'ha desmuntat el concert dels terrats "BCN, ens en sortirem" desafiant Colau i la precària escena musical. Tornant a les residències, afegir que són la crònica negra d'una corrupció anunciada en estar regentades majoritàriament per empreses privades amb l'aval dels governs convergents. Alguns sabem que les residències no han substituït mai les llars de les iaies i dels avis i que aquestes setmanes de coronavirus, en els espais geriàtrics de tristesa ha estat la bioètica, aplicada amb saviesa pels professionals de la sanitat, la que ha barrat les portes al colonialisme i al dolor i, amb delicadesa, ha obert les finestres de l'esperança a una vida i a una mort dignes. El recompte de defuncions s'ha convertit en un capítol més de la ignomínia casolana; la crepuscular Alba Vergés, en tedioses rodes de premsa acompanyada pel portaler Buch i la loquaç Budó, ha barrejat morts de residència, de domicili i d'hospital segons els vents del cap de setmana, confeccionant sagnants llistats a gust del consumidor. Si la informació s'enviava al Ministerio d'Illa les víctimes eren exclusius morts amb PCR i si la informació era per TV3 les sospitoses morts eren cadàvers de funerària, uns i altres víctimes "per, amb i sense" la Covid-19. També va reaparèixer el comptable Pere Aragonès invocant un pla de reconstrucció tot demanant, gairebé de genolls, al Gobierno Español que ens enviï euros calents del BCE

per sortir d'una amenaçadora crisi socioeconòmica diuen, diuen, diuen sense precedents.

En què quedem? Si fa deu anys que els governants neoindependentistes venen pregonant als seus fidels que Catalunya és un nou estat europeu i que "Som República", com és que després de les calentes tardors del 2017 i 2019 ara, en aquesta bullent primavera del 2020, tot un desconectat M.H. Quim Torra, reclòs (i reclús) a la Casa del Canonges –annex celestial del terrenal Palau de la Generalitat–, es mostri, diumenge darrere diumenge i a l'hora de la missa montserratina acompanyat dels seus col·legues autonòmics. Tots endollats amb l'efígie d'un Pedro Sánchez custodiat per Montero, Illa, Marlaska i Cia.; això sí que sóncontres en la tercera fase, la tercera i les fases 0, 1, 2 i 4! El veritable republicanisme no pot avançar més –no hi ha procés que cent anys duri!– sinó fa un *mea culpa* reconeixent els flagrants errors del passat recent (Pujol, Palau, 3%), assumint unes retallades socioeconòmiques –privatitzacions– decretades en la darrera dècada pels governs liberalcatòlics de Mas

El veritable republicanisme no pot avançar més si no fa un 'mea culpa' reconeixent els grans errors del passat recent, assumint unes retallades decretades per governs liberalcatòlics

a Torra –passant per Puigdemont– que han deslocalitzat del mapamundi l'enyorada nació d'ERC, tot reconvertint la Catalunya capdavantera, progressista i moderna en una societat desindustrialitzada amb evidents limitacions tecnològiques, sustentada en sectors tan fluctuants i volàtils com el petit i mitjà comerç i els serveis, amb un turisme *low cost* aturat per terra, mar i aire!

El procés d'independència (2009-2019), lluny d'obtenir independències, ha consolidat dependències en menystenir les tres competències autonòmiques exclusives de la Generalitat: l'Educació –desconcertada–, la seguretat –Mossos d'Esquadra– i, on més dol, la Sanitat. L'obsessió d'alguns líders catalans per refugiar-se en els que jo en dic "exèrcits de salvació" dels partits ultradretans i nacionalistes europeus –també en el madrileny PP– fa pensar, sense recórrer a l'astúcia, que allargant el confinament uns i altres populismes es volen perpetuar en el poder i que certs fingits monolingüismes folklòrics el que realment amaguen són un analfabetisme sociopolític mesell. El cas de l'actual govern de Catalunya, "com no pot ser d'altra manera", no és pas asimptomàtic i Torra i els oficials del Procicat ara resulta que no volen sentir parlar d'unes (com)promeses eleccions autonòmiques, resant sols i de nit perquè es mantin-

gui l'estat d'alarma i pregonant junts i de dia que es volen recuperar competències. Síndrome de la Sagrada Família, potser? Al laberint de la península Ibèrica es preveu un futur confortable a regions com Portugal, Galícia, Astúries, Aragó, La Rioja, Navarra i Euskadi, també a les aïllades Canàries i Balears; sense entrar en precisions no hi ha dubte que la qualitat de la sanitat navarresa i l'energia de la indústria basca (Mondragón Corporación Cooperativa), en aquests temps d'estralls etnosocials, han passat la mà per la cara a territoris pretesament referents (Catalunya, Madrid, la londinenca City, l'Ile de France parisense i la New York, New York!). Que equivocat, oi?, allò de "Catalunya, tu a la teva"! quan Catalunya és el que és a Europa i al món, és la seva gent del present i sí, si es vol, fins i tot és els 7,5 milions de futurs; Catalunya és també el seu territori, les quatre franges on està avui i on ha estat des d'abans i des de després d'un 1714 desemmascarat.

Em i no em sorprèn que el govern català s'obstini que sí que coneix el territori; sens dubte els millors coneixedors de la realitat catalana són els catalans, però ho són tots aquells professionals, treballadors, pagesos, artistes, operaris o intel·lectuals amb quatre dits de front que poc a veure tenen, doncs, amb els actuals dirigents de la Selva i de l'Eixample. Els mateixos del passaport immunològic que persisteixen a voler ser més nòrdics obviant el canvi climàtic (*green deal*) i que les llibertats ara venen del sud. Catalunya no és ni la Suïssa del somiatruites Torra, ni Massachusetts, Florida, Quebec, Baviera, Escòcia, Eslovènia, Estònia, Xipre, Finlàndia, Sud-àfrica, Israel, Islàndia, Paraguai, Dinamarca, Albània, Grècia o Flandes, ni la Costa Rica dels visionaris presidents (Pepe) Figueres. I ho dic i no ho dic per la letalitat d'un virus (im)mutable, encapritxat amb Occident, que ha posat al descobert bretxes socials i digitals i una deshumanització de l'economia política que pot comportar conseqüències etnoculturals irreparables o, si hi ha sort, despertar pacífics però contundents processos revolucionaris. Europa, una Europa neocolonial que ha viscut massa segles allunyada del món, que descobreix que executant només transaccions financeres no pot sobreviure i que descobreix a cop de virus que no és res més ni res menys que una península asiàtica –controlada pels ulls de Rússia– i que sense una descolonització interna no podrà alliberar-se externament, encara que com vinc repetint, "els pobles sempre són independents". El futur d'Europa depèn d'aquest món real, empobrit però viu, que representen els pobles d'Àsia, d'Àfrica i d'Amèrica, l'humil món d'abans d'ahir ja és el món real d'avui, l'únic món amb dones i amb homes que han lluitat i que segueixen lluitant per la pau, la justícia i la llibertat. Un món que no es queda ni s'ha pogut quedar a casa i que sap que se'n sortirà perquè ha vençut terratrèmols, tsunamis, inundacions, sequeres, incendis, volcans, pobresa, camps de refugiats, guerres, plagues i epidèmies.

Dit el dit, el pas –per fases– del confinament al desconfinament no deixa de ser una paròdia com el pas –*de facto*– del desconfinament al confinament, quedant poc clar que què vol dir estar confinat i què vol dir desconfinar-se. Avisar, però, que ni despertarem en una "new (niu) normal" ni que tots a partir d'ara serem *runners*; tampoc cal confiar en la immunitat de ramat ni en la cogovernança en què el poble proposa i els de sempre (governos o estats) decideixen si acollonir-nos amb inflacions o amb deflacions. Siguem conscients, però, que tots plegats –Occident *dixit*– fa temps que estem desfasats antropològicament del món mundial. Afegir, només, que són comprensibles els populars aplaudiments de les 8 del vespre, però els professionals sanitaris cal que siguin tractats econòmicament amb justícia i socialment amb respecte; ells sí que són essencials i no *teletreballen*, perquè amb

(Continua a la pàgina 22)

L'escola en temps de Covid-19

Estem immersos en una situació de crisi sanitària i econòmica inimaginable i mai viscuda fins ara, on tota la societat està realitzant uns esforços gegants per poder-ne sortir, des dels sanitaris que estan a primera línia jugant-se literalment la vida, els dependents de botigues d'alimentació i de supermercats, els transportistes i fins i tot els infants que han acceptat la nova i estranya situació i es queden a casa. Enmig de tot això, la majoria de pares hem de continuar treballant (o teletreballant) a la vegada que hem de tenir cura dels nostres fills i donar-los suport tant emocional com educatiu. És a dir que molts pares, a més de complir amb la nostra vida professional, ens ha tocat fer de mestres. I l'escola, on és en aquests moments? En el nostre cas, a part de les tasques diàries que ens envien els tutors cada setmana (i que normalment amb una hora i poc ja estan acabades), la meua filla ha rebut una única trucada telefònica del tutor en sis setmanes (un mes i mig), i a la vuitena setmana han començat a fer una videotrucada grupal de 45 minuts un cop a la setmana. Aquest és tot l'acompanyament que tenim per part de l'escola. La directora de l'escola escrivia en un comunicat que "vetllarem per acompanyar alumnes, famílies i comunitat en aquests moments complexos". Doncs la veritat és que moltes famílies ens sentim abandonades per l'escola, deixades de la mà de déu i alhora responsables de l'educació dels nostres fills. Els pares no som mestres ni els podem substituir. I si el present educatiu en temps de Covid-19 és decebedor, el futur desconsola. El passat 20 d'abril, el conseller d'Educació va declarar que el proper curs començaria el 14 de setembre tal com estava previst. Després que els nostres fills estaran quasi sis mesos sense fer escola, entre confinament i vacances, no és possible iniciar l'activitat escolar dels alumnes el dia 1 de setembre i que els mestres i professors anticipin la seva reincorporació deu dies abans? En situacions extraordinàries no s'haurien d'aplicar mesures extraordinàries?

Amàlia Casals Gil vic

Gràcies per aquests anys

Ara farà més de set anys vaig poder fer realitat el somni de la meua vida, que era tenir el meu propi negoci d'hostaleria. El bar que teníem al costat de casa, la meua filla quan era petita sempre deia que aquell bar seria nostre. Amb el temps a poc a poc aquell petit però acollidor bar es va convertir en casa nostra, el vam aixecar treballant moltes hores amb la suor, les llàgrimes i l'amor de la meua família. Molta gent ens donava dos mesos i amb el temps vam demostrar que s'equivocaven. Durant aquests anys les hem passat de tots colors, hem viscut moments impressionants, molt i molt especials, podria dir que aquesta ha estat una de les millors temporades que he viscut, i sí, em sento molt, molt orgullós de tot el que hem aconseguit. Aquest local ha estat com estar a casa, de fet hi he passat més temps que a casa meua, però no ho canviaria per res del món. Per cada somriure d'un client, per cada rialla d'un nen quan li donaves una piruleta, per cada Cap d'Any allà dins i sobretot per cada "Tomás, he menjat molt bé". Podria dir que al final els clients acaben sent una segona família, els que et donen una bona abraçada per cada aniversari, per cada Cap d'Any, els que t'animen a seguir endavant quan creus que no pots més. Ara el món s'ha quedat en pausa, i a causa d'això ens hem hagut de plantar. Ha estat una decisió de les més difícils que he hagut de fer, però a vegades la vida no ens dona tot el que volem. Només vull donar-vos les gràcies a tots i cada un dels clients, sense vosaltres no hauria estat possible. Gràcies per donar-me moments que mai oblidaré, els millor riures, bons consells i sobretot molta molta estima. També vull donar les

gràcies als de casa, els que m'han donat suport des del primer dia, sabent que agafar aquest bar suposava un canvi radical de vida. Gràcies per tot el que heu arribat a treballar i entre tots fer que el bar fos casa nostra. I també gràcies a tots els proveïdors, que sempre han estat allà quan ho he necessitat. Espero que recordeu el bar amb molta estima! Gràcies de tot cor per haver confiat en mi i en tota la meua família.

Tomás Pérez Comellas, Bar la Terrassa Tona

Sempre amb tu, Josep

Josep Salom és una persona excepcional, i com a excepcional entenem persones que es caracteritzen per tenir certs trets que a simple vista els fa diferents de la resta de persones. Tenen ideals molt marcats als quals sempre són fidels, com la creativitat, la fortalesa i l'empatia, i quan aquestes persones les posen en joc sempre beneficien els altres. En aquest cas en Josep ha decidit utilitzar-les en el bé del poble de Tona i tots els seus ciutadans. Hi ha dedicat 21 anys i esperem que molts més, encara que no sigui a primera línia de la política municipal, perquè en Josep és àgil, intel·ligent, sincer i el millor de tot i més important, és bona persona. Volem agrair des del grup de Junts per Tona tot el que ha fet pel poble. Des d'una oposició en els seus inicis fins a la seva funció d'alcalde durant 12 anys, on ha deixat un llegat etern al poble. Josep, el municipi mai podrà deixar d'agrair-te tota la dedicació que hi has abocat. Moltes hores a l'Ajuntament, moltes reunions, moltes actes... els que et coneixem prou bé sabem quant! I sempre amb un somriure i un saber estar impecables. No tots els moments han estat bons, també n'hi ha hagut de dolents. Però t'has d'emportar la part positiva de totes les coses, com és la gestió pública realitzada i visible en tot el municipi. També els amics i amigues que t'han acompanyat en aquesta llarga aventura, que els has transmès aquest sentiment cap al poble i que ara, avui en dia, ells continuen tenint i volen continuar implementant i aplicant a Tona. Aquest sentiment de voler cuidar el poble, d'estimar-lo, de preocupar-se per cada racó. Aquesta manera de fer que encomanes, i que bé es pot veure en totes les candidatures, amb gent de tants perfils diferents i tan variada que t'han acompanyat en tots els mandats que tu has encapçalat el grup municipal. La teua manera de fer política i la teua manera de ser és l'exemple que ha de seguir el grup municipal de Junts per Tona. En nom del grup municipal, et donem les gràcies! Per tot. Ets un pilar, una bona persona i un gran amic. T'estimem, Josep!

Marc Poveda i Mayans, en nom del grup municipal de Junts per Tona Tona

Residència dels Munts

Aquest és un missatge de reconeixement per a l'heroica actitud que han mostrat les treballadores de la Residència dels Munts de Sant Boi de Lluçanès. Vull compartir amb tothom que mitjançant el seu esforç i la seva dedicació la residència ha estat un oasi al mig del desert del coronavirus. Vull fer esment a la seva valentia. En els darrers 30 anys, a la residència les hem vist de tots colors. És estrany que d'un succés no tinguem certa jurisprudència, si no per escrit, de record. És habitual en una empresa que té tants anys que davant de qualsevol situació algú digui "i tant! Vam passar-ne una de semblant l'any 1997". Aquest cop no ha estat així. No ens hi havíem trobat mai. Les treballadores de la Residència dels Munts s'han enfrontat a quelcom desconegut com autèntiques heroïnes sense capa. Aquests dies tots hem sentit la metàfora dels herois sense capa que salven vides, però molt poques vegades es

fa referència a les treballadores de les residències de la tercera edat. Aquestes heroïnes, també sense capa, s'han enfrontat a les mateixes pors i les mateixes angoixes que les que treballen als hospitals, però amb una desena part del material i dedicant-se al col·lectiu més vulnerable. El desconegut fa por i més quan hi ha vides al mig, i d'aquestes noies, cap d'elles ha abandonat els residents del centre. Els han transmès tranquil·litat quan elles no la tenien i els han encoratjat quan elles mateixes estaven espantades i cada dia tornen, malgrat el desconegut. Vull remarcar la seva prudència: "De casa a la feina i de la feina a casa". Mai aquesta frase havia estat tan literal. Conscients aquestes noies que el risc de contagi d'aquesta malaltia és proporcional al risc de mort del col·lectiu vulnerable al qual dediquen la seva jornada laboral. Han extralimitat totes les precaucions més enllà d'aquest horari per minimitzar els riscos. La responsabilitat de la feina ha anat més enllà de les parets de l'empresa, sacrificant la mínima llibertat de moviments que ofereix l'estat d'alarma, apropant-se encara més al toc de queda. Em podrieu dir que ho han fet elles com ho han fet molts altres. I tindrieu raó. Però us respondré que elles ho han fet extremant totes les precaucions i molts altres no, i donat que la prudència és la forma més assenyada d'avançar aquestes deu setmanes elles han estat exemplars. Vull reivindicar també la seva gran professionalitat. La valentia i la prudència són dos elements de difícil convivència. Una sortida de valentia pot ser imprudent. Un excés de prudència pot representar una manca de valentia. Per això en aquest moment vull reivindicar la seva professionalitat i lloar com han aconseguit estar a l'altura d'aquesta situació, per molt complicada que pogués esdevenir, i com l'han controlat en tot moment, cada una des del seu àmbit professional, coordinant els protocols establerts i prenent totes les mesures a fi de protegir-se elles i protegir els residents. I per últim, vull parlar de la directora del centre. Capaç amb la seva intel·ligència emocional, bàsica en situacions delicades com l'actual, de saber insistir, sense pressionar. Saber ordenar, sense exigir. Saber animar, sense mentir i ser transparent, malgrat que la realitat faci por. I com a resum de tot el que he escrit, us vull donar les gràcies a totes, com un ciutadà més, que també viu amb por d'aquesta malaltia que es pot endur en un sospir gent que estima. Gràcies a totes per protegir els residents.

Carlos Casas, gerent de la Residència dels Munts Sant Boi de Lluçanès

Per tu, Irene

Avui hauríem celebrat els teus 50 anys, Irene, i no podrà ser. Vas marxar abans, maleït càncer que se't va endur sense tenir en compte que eres una persona excepcional. No he conegut mai ningú amb tantes ganes de viure i lluitar, valenta per poder estar tot el temps possible amb en Jaume i en Pol, la família i els amics, sempre amb un somriure. Et trobem a faltar. No et pots imaginar tot el que et trobem a faltar, anar tots junts a dinar, berenars a Ponicat que s'allargaven fins que es feia fosc, i riure amb tu. Tu ho feies tot fàcil. Trobo a faltar trucar-te i no cansar-nos de parlar, sempre fent plans, aquest estiu aniríem a veure els focs a Blanes i a fer el camí de Santiago, a remullar-nos a Platja d'Aro, que la Montse ens torni a fer un bon dinar i a l'Esquirol i no sé si ho podem fer amb aquest coi de Covid, però tingues per segur que sempre estàs amb nosaltres, sempre al nostre pensament. Com sempre dèiem, tant de bo ens haguéssim conegut abans, però de cor et dic que ha set un privilegi haver-te conegut, i que aquest temps que vàrem passar juntes no ho canviaria per res. T'estimem, Irene, i avui brindem per tu allà on siguis.

Montse Xicola, Montse Molera i Sara Soldevila Tona

(Ve de la pàgina 21)

les mans ens cuiden el cos i amb els seus coneixements ens reconforten l'ànim. Enmig de les bates blanques, guants i mascaretes i d'estudis de sero-

prevalença presents i de vacunes futures, sedueixen dos personatges: el somarda ametller Fernando Simón, el doctor més sexy de tots els caçapandèmies haguts i per haver, i l'arenyenc Oriol Mitjà, el doctor més assagista de *L'oda d'odi et amo* dels Six-

tus osonencs. Aquests dos il·lustres epidemiòlegs són els escoltes de la Covid-19 als podis ibèrics dels laboratoris i les pantalles, dels crematoris i les xarxes, perquè com diu Jaume Plensa "l'important de la nostra vida és l'invisible".

El tancament forçós del sector de la restauració a causa del coronavirus va comportar en el cas del sector de l'oví i cabrum una saturació del mercat i una baixada de preus molt important. A molts petits productors ni se'ls recollien els xais o els compraven per sota el preu de cost. Les organitzacions agràries han demanat ajuts específics, però el cert és que en el sector del xai s'ha trobat una oportunitat real amb la venda directa.

El xai va trobant el camí

La baixada sobtada dels preus pel tancament a la restauració ha accelerat la venda directa entre productor i consumidor de la carn de xai i cabrit. Ara es volen organitzar

Vic/Ripoll

Dolors Altarriba

Aquest cop no els ha fet por i molts petits productors del sector de la carn i la llet d'ovella i cabra van optar per la venda directa al consumidor quan, amb la pandèmia, van veure com o no es recollien els xais o se'ls pagaven a molt baix preu. "I resulta que la gent hi estava interessada perquè està anant bé", diu Franc Molins, de l'associació de pastors del Moianès. Ha estat com si el sector s'em-poderés finalment, diu Abel Peraire, que té un ramat d'un escorxador propi a la finca i ja feia venda directa. "La pandèmia ha donat l'oportunitat als que han volgut aixecar-se del sofà i no deixar que els intermediaris decideixin si s'emporten els xais o no". I és que el preu al ramader que "habitualment es pagava a 7 euros al quilo, un preu que ja no és suficient, va baixar a 3,90 o 4 euros el quilo", diu Molins.

El mateix explica Ramon Bach, veterinari i secretari de l'ANCRI (Associació Nacional de Criadors d'Oví de Raça Ripollesa) i amb un ramat de 200 ovelles. "Molts ramaders es van trobar que no els recollien els xais i aquests anaven creixent de 12 a 40 quilos. Tenen sortida per a un sector", diu, però com afegeix

Imatge de l'any passat de la Fira de l'Ovella de raça ripollesa, a Ripoll

Judit Ordeig, de Sobremunt i amb un ramat de 250 ovelles i una quarantena de cria, les setmanes de més que no van anar a l'escorxador "mengen més i gasten més". Al final, diu Ordeig, cansada que "em prenguessin el pèl, ja fa dos anys vaig canviar d'intermediari, però ara tampoc se'ls quedaven. Així que ella com molts d'altres van optar per portar-los ells mateixos a l'escorxador i a un carnisser que els talla segons les demandes prèvies dels clients. El resultat: gairebé ha hagut de dir que cal esperar al mes que ve.

Ara bé, el sector pensa que ara cal mantenir aquest ser-

vei esperant, com diu Molins, "que la gent entengui que és positiu comprar al costat de casa i sense intermediaris" i per això busquen maneres d'organitzar-se. Hi ha hagut intents com la web comuna de la pagesiaacasa d'Unió de Pagesos i d'altres, i ara "toca posar-ho en comú i buscar sinergies", diuen. Un dels esculls continua sent, però, la necessitat de tenir escorxadors mòbils –a Moià estan a punt de poder-ne tenir un a l'espera del reclamat escorxador de baixa capacitat "que ja té un terreny adscrit"–, però "ens trobem sempre amb la lentitud del Departament de Salut, no tant del DARP",

diuen Bach i Molins. Per Bach, "falta bona voluntat". Ara mateix a Osona i el Ripollès només es mata als escorxadors de Manlleu i Ripoll.

A Catalunya, cada any es maten 1,3 milions de xais, però els ramats catalans actuals en sumen només prop de 400.000. Els altres "venen de la resta de l'Estat, així que no és veritat que la gent no consumeixi xai", diu Bach, i Molins conclou que cal "sí o sí plantejar l'economia del sector d'una altra manera, perquè hi guanyaria el consumidor i el ramader". Sembla que tot i la Covid-19, el xai pot haver trobat el camí de la comercialització justa.

Europa permet congelació però ara als productors ja no els serveix

Vic/Ripoll

D.A.

Ja a l'inici de la pandèmia, des del DARP primer i del Ministeri després es va demanar un ajut per a la congelació de carn –com s'havia fet amb el porc– per poder continuar treballant i fer pujar el preu. Això ja s'ha acceptat, però finalment no ha estat útil ni per als petits productors ni per als productors importants de Catalunya com Viñas, perquè "s'ha fet tard i malament", diu Abel Peraire, mentre que Josep Viñas afegeix que "és una mesura que s'ajusta als països grans productors almenys pel que fa a boví, que són Irlanda i Polònia". De fet, l'opció de congelar es pot fer des del passat dia 7, però a Espanya no hi hagut ofertes per fer-ho. Això té a veure amb les limitacions tècniques que s'han posat: es pot fer a partir de cinc tones de carn sobrerera i "en el cas del xai no hi ha tanta producció a l'engròs" a Espanya, diu Peraire. A més, s'obliga a congelar canals senceres, però com que l'acumulació es va produir fa unes setmanes i la mesura no té caràcter retroactiu, "ara no fa falta". Passa el mateix amb els productors de vedella, ja que el que interessa congelar és la part de l'animal de més valor, perquè la resta ja té sortida i no es permet fer-ho per separat.

De fet, les dades són clares. Des del passat 7 de maig a Espanya cap operador del sector oví i cabrum ha presentat oferta per fer-ho. Del sector vacum s'han presentat 46 tones. A tot Europa són 706, de les quals, restant les espanyoles, n'hi ha 400 tones de Polònia, 230 d'Holanda, 20 d'Irlanda i 10 d'Àustria. La norma europea permet –com es va fer fa uns anys amb el porc– congelar un màxim de 90 dies per tal d'equilibrar l'oferta amb la demanda i els preus.

El sector boví resisteix tot i la baixada de les vendes destinades a la restauració

El principal productor a Osona, el grup Viñas, creu que part de la reducció es podrà recuperar

Vic

D.A.

El sector boví ha perdut vendes d'algunes peces, com filets i entrecots, que anaven destinades al sector de la restauració, però en canvi la resta de peces s'han continuat venent tant o més. Segons el director general del grup Viñas, el principal productor a Osona, que tenen des de la cria de l'animal fins a la seva comercialització, tot el mercat de la restauració "ha

quedat aturat". Creu que es podrà recuperar una part de cara a l'estiu per a consum del turisme espanyol, tot i que hi ha "molt material congelat a l'espera que els restaurants tornin a obrir i s'haurà de veure com anirà el preu". "En el nostre cas", diu, això "afecta ara entre un 20% i un 30% de la facturació, que esperem recuperar tot i que en previsió hem posat alguna nova inversió". Ara bé, la cadena de subministrament no s'ha trencat

i la cabana de boví es manté més o menys igual que fa tres mesos.

Potser qui més ho ha notat, explica Martí Orriols, gerent de la Federació de Vaca Bruna dels Pirineus, són els "que venen els vedells al deslletament", tot i que reconeix que la majoria es venen a la tardor i que hi ha força ramaders que ja se'ls engreixen ells. Segons les dades de l'Observatori del DARP, el preu del quilo canal de vedell frisó menor de 300 quilos va

caure un 5,81% en comparació amb el mes d'abril del últims cinc anys (2015-2019).

En la vedella, hi ha entre el 15% i el 17% que és el que té més valor i sovint el que té més sortida als restaurants tot i que també va en funció dels països, segons explica Viñas, que exporta a tot el món però reconeix que "a Itàlia es ven aquesta carn de més valor mentre que a Grècia és més general i per tant la venda a Itàlia ara no hi és".

Fer mobles del que es llença

L'estudi Diferent Design de Vic fa dos anys que ha entrat al mercat del moble i la decoració fent servir materials que es porten a la deixalleria com persianes o somiers

ACTUALITAT
EMPRESARIAL

Vic

D.A.

Poden servir per alguna cosa les persianes de plàstic de les finestres que es van canviant per d'altres d'alumini? Per l'estudi Diferent Design de Vic, sí. Els seus components –David López, Adrià Baulenas i Aina Forcada– tenen clar que sí que serveixen. Parteixen de la filosofia que “cal reutilitzar materials i tornar-los a la vida o agafar parts de mobles antics i readaptar-los als nous temps”, segons explica López. Ell i Baulenas van començar a treballar junts després d'estudiar a l'EARTVic fa cinc anys, ja amb la paraula ecodisseny al cap. Va ser fa dos anys que van començar a entrar al mercat de l'interiorisme, sempre dissenyant cada producte diferent per no repetir-se. Així, de les persianes de plàstic n'acaben fent tauletes, seients tipus puf o afegint-les a altres composicions. Dels armariets de les escoles o els gimnasos en fan mobles auxiliars amb rodes i per tant movibles, i les velles cadires de ferro que hi havia abans que les d'alumini a les terrasses dels bars, ben vestides per ells, també amb material reciclat com el paper de bombolles per embalar, acaben fent-se servir amb més comoditat en un interior.

López explica que el material el treuen de llocs com, amb permís, “la deixalleria de Vic o de persones que buiden pisos” així com d'empreses com TAPSA, “que és un dels nostres proveïdors”. Des del 2015 han fet la decoració de dues cafeteries Cafès Aloe, a Vic i Barcelona; l'escola de dansa TLS, de Vic; les

A dalt, Aina Forcada, Adrià Baulenas i David López asseguts en un somier que es transformarà en sofà. A sota, detalls d'un moble fet amb armariets de gimnàs, una làmpada amb material reciclat i una tauleta feta de persianes de plàstic

Finques Obradors, també de Vic; el restaurant Goitallops, de Taradell, així com el bar del pavelló de Torelló, i també han creat interiorisme efímer com un estand per a l'empresa Isern o l'acció “La platgeta”, que es va fer el 2016 a la plaça Major de Vic. Més enllà de projectes més públics, han fet treballs per a habitatges particulars i col·laboracions en accions creatives amb estudis d'arquitecte-

tura com Sp25 Arquitectes de Vic, Croques Barcelona,

Fa cinc anys que van començar amb la filosofia del reciclatge

l'arquitecte d'Olot Xevi Bayona o l'empresa Recetas Urbanas.

Després d'aquests mesos treballant des de casa, l'estudi es prepara per tornar a activar-se mantenint la idea del reciclatge, “que crec que ara tindrà més sentit que mai”, diu López referint-se a les conseqüències que ha portat un coronavirus desconegut que ha fet prendre consciència de l'ús “a vegades efímer” que es fa dels objectes i de la necessitat de cuidar el medi ambient.

Taradell S'ha constituït la societat Energycat 2020, SL, dedicada a la comercialització i venda d'instal·lacions de gas, calefacció, aire condicionat, energies renovables, aparells gasodomèstics i rehabilitació d'habitatges. Capital: 3.000 euros. Administrador únic: Juan Vallribera Pont. Adreça: passeig Pujoló, 30.

Camprodon S'ha constituït la societat Tao Factotum, SL, dedicada al servei de restaurant, bar, cafeteria, servei de càtering i d'organització d'events culinàries i gastronòmics. Capital: 3.000 euros. Administrador únic: Alejandro Agell Estellez. Adreça: carrer Sant Roc, 10.

Setcases S'ha constituït la societat Mentcos 2805, SL, dedicada a les activitats de teràpies alternatives com el reiki, quiromassatges, hipnosi clínica, *coaching*, PNL, tarot, perruqueria i tractaments de bellesa i estètica. Capital: 3.362 euros. Administrador únic: Anna Maria Colomer Llusà. Adreça: carrer Rech, 7.

Sant Quirze de Besora S'ha constituït la societat Ecoeuro Europea, SL, dedicada al comerç de mobles, aparells d'il·luminació i articles d'ús domèstic en establiments especialitzats. Capital: 3.000 euros. Administrador únic: Juan Carlos Fuentes Linares. Adreça: carrer Diputació, 19.

Espinelves S'ha constituït la societat Mas La Rovira d'Espinelves, SL, dedicada a tota mena de serveis de restaurant, cafeteria, càtering i organització d'events socials. Capital: 40.000 euros. Administrador solidari: Roberto Rafael Tortadès Bassas i Immaculada Bassas Callís. Adreça: Mas La Caseta, s/n.

PREUS AGRARIS

Llotja de Bellpuig (11-5-20)

CONILL: 1,68 (-0,06)
POLLASTRE VIU: 0,79 (=) - 1,15 (=)
POLLASTRE SACRIFICAT: 1,38 (=) - 1,87 (=)
OUS: xl: 1,35 - l: 0,91 - m: 0,83 - s: 0,63
GALLINA LLEUGERA: 0,08 (=)
GALLINA SEMIPESADA: 0,25 / 0,26 / 0,27 (=)
GALLINA PESADA: 0,07 (=)
GALL: 0,05 (=)
ESTRUÇ: S.C.

Llotja de Vic (15-5-20)

PORC: 1,684 / 1,696 (-0,036)
GARRINS RAÇA: recollida: 18/20 (=)
PARTIDA GRAN: 55,50/57 (-6)
ANOLLS (des de 351 kg): 3,82 / 3,67 / 3,40 / 3,25 (=)
VEDELLS (fins a 350 kg): 3,87 / 3,68 / 3,48 / 3,34 (=)
FRISONS (+ de 211 kg): 3,36 / 3,28 / 2,02 (=)

FRISONS (fins a 210 kg): 3,16 / 3,08 / 1,64 (=)
VEDELLA(261/300 kg): 3,74/3,60/3,49/3,17 /2,48(=)
VEDELLA(221/260 kg): 3,80/3,64/3,53/3,26/2,47 (=)
VEDELLA(180/220 kg): 3,84/3,64/3,51/3,26/ 2,46(=)
VACA: 2,60/2,40/2,15/1,85/1,40/1,20 (=)
FRISÓ: 25 / 85 (=/=)
ENCREUAT: 90 / 215 (=/=)
TÒFONA NEGRA: 180-300 (preu des del 6 de març)

Mercalleida (15-5-20)

PORC VIU selecte: 1,275 (-0,027)
LLETÓ 20 kg: 35 (-6)
XAI (23 a 25 kg): 2,50 (=)
XAI (25 a 28 kg): 2,45 (=)
OVELLA DE VIDA: 75 /u (=)
BLAT PINSO: 193 (-3)
BLAT PA: 200 (-4)
MORESC: 180 (=)

ORDI LLEIDA: 168 (-2)
COLZA: 330 (=)

Llotja de Barcelona (12-5-20)

GARROFA: 220/t (+10)
GARROFA FARINA: 210/t (+10)
SOJA PAÍS: 335 (=)
MORESC UE: 181/t (-1)
BLAT: 202/t (-2)
ORDI PAÍS: 172/t (-2)
FARINA DE PEIX: 1.030 (=)
GIRA-SOL: 230 (-2)
MILL: 475 (=)
COLZA: S.C.
SORGO: S.C.

Grans del Lluçanès (15-5-20)

GRA DE COLZA: 340 (-4,25)

Flors per a Verdaguer

L'ofrena dels folguerolencs va cobrir tot el monument al poeta, en el 175è aniversari del seu naixement

Folgueroles

Jordi Vilarrodà

Alguns es van llevar ben d'hora, ben d'hora i van anar a collir flors boscanes. Altres van buscar les més boniques que tenien al jardí o a l'hort. N'hi va haver que van anar a la floristeria. Des de primera hora del matí fins a migdia enllà, el monument a Verdaguer va contemplar una desfilarada constant de folguerolencs que no renunciaven a homenatjar el seu poeta ni tan sols en temps de pandèmia i confinament. Pels volts de la 1 es tancava l'ofrena, únic acte que s'havia pogut mantenir de la Festa Verdaguer d'enguany, i s'havia fet realitat el desig del poeta en el seu vers: "Cobriu-me de flors".

Un parell de voluntaris de la Fundació Verdaguer anaven col·locant els rams en el monument, sobre un entramat de vímet que havia construït els dies anteriors el cisteller Joan Ferrer, un vestit natural que tenia tanta bellesa nu com ara que es tenyeix de color. De dalt cap a baix, el Pedró s'omple de flors majoritàriament senzilles. "Hem portat farigola, espígol i romaní de casa, i amb altres flors hem mirat de fer la bandera catalana", deia Maria Teresa Dodas, que ja hi era a primera hora, la reservada per a la gent més gran. "Ara són les 11, ens toca anar cap a casa". Les indicacions es

El monument a Verdaguer cobert de les flors aportades pels folguerolencs, al migdia d'aquest diumenge

complien escrupolosament, tot i que a Folgueroles es viu amb una certa tranquil·litat perquè hi ha hagut pocs casos de coronavirus i cap víctima de la malaltia. Cinto Torrents hi porta un ram de trepadella i fenc, que tota la vida s'havien servit per donar menjar al bestiar però que són boniques quan floreixen. "Són collides a l'hort, aquí mateix", deia. Una veïna li demana si també li'n pot fer un ram, de trepadella. No hi falta el mossèn, Pere Oli-

va, fent homenatge a un altre mossèn gens ben vist per la jerarquia del seu moment. A l'hora que li hauria tocat dir la missa de la Festa Verdaguer s'acosta amb el seu ram. "Aquest me l'han fet", confessava. Al Pedró hi pengen els rams que han arribat d'encàrrec, i que ha confeccionat L'Atelier, la floristeria local. Entre ells, hi ha els de Maria del Mar Bonet, de Perejaume, de Jordi Cui-xart... i també d'autoritats polítiques com la conselle-

ra de Cultura, Mariàngela Vilallonga, o el president de la Generalitat, Quim Torra, que haurien presidit la festa en condicions normals. "De com la fragilitat i la bellesa efímera d'una flor perviu, ens esperona i ens guareix l'ànima", diu el missatge escrit per Torra. L'ambient verdaguerià és visual, olfatiu i també sonor: el tot terreny de l'Ajuntament va voltant pel poble i sonen a la megafonia els versos "Cobriu-me de flors / Que

d'Amor em moro / Cobriu-me de flors / Que em moro d'Amor". Com una lletania, un mantra que es diria ara, interpretats per les veus de La Nova Euterpe.

"Seria magnífic que Verdaguer ho pogués veure, és un gran homenatge i si el Pedró ha quedat així és gràcies a la gent", explicava Jordina Boix, directora de la Fundació Verdaguer. "Tothom que en portava cada any ho ha fet, i s'hi han afegit altres que no ho feien", deia l'alcalde, Xavier Roviró. La vigència de Verdaguer al cap de 175 anys és quelcom que encara no s'explica, i la mateixa festa n'és una prova: "Semblava que aquesta vegada no es podria fer res, i s'ha fet". Davant de l'església, hi ha un pal plantat amb cintes, que els més petits poden agafar per donar-hi la volta respectant les distàncies. Recorda una de les danses que s'interpreten al migdia, en cada Festa Verdaguer i que enguany no es poden ballar. O que ho fan de manera diferent, perquè al migdia es penja a YouTube un vídeo amb la participació de tots els dansaires que han ballat des de casa. A la 1 del migdia sonen les campanes. La campanera, Maria Àngels Noguer, diu una estona abans a la plaça que ho estava esperant: "Aquests dies del confinament he hagut de tocar a morts quatre vegades i ara tocarem amb més alegria".

DAVID FAJULA

Laia Torrents

Laia Torrents i Roger Aixut integren actualment la formació Cabo San Roque, autors de la creació més avantguardista que s'ha pogut veure darre-rament sobre Verdaguer, *Dimonis*. Nascuda a Vic i amb una família *verdagerista*, Torrents va viure aquest ambient: "Verdaguer era gairebé com un més de la família", però per una certa rebel·lia no s'hi va involucrar. Va ser amb l'Any Verdaguer, el 2002, quan va fer de voluntària d'un acte singular a Folgueroles: llegir textos de Verdaguer en 70 punts del terme municipal. "Em va tocar acompanyar Pau Riba, que llegia *Al cel*". Aquí va començar a canviar tot. "En Roger també va llegir *L'Atlàntida* i el *Canigó*". Els textos de Perejaume, verdagerista de pro, la van acompanyar en la seva immersió verdagerista particular. Ara creu que Verdaguer "ha estat poc valorat, i més que això, encasellat en una determinada imatge". *Dimonis* s'inspira en els apunts del poeta sobre els exorcismes, que la van colpir "per la seva actualitat", tot i que mai no van arribar a ser una obra com a tal. "Verdaguer és un pou, i has de vigilar perquè si hi caus, costa de sortir-ne", diu.

Anna Maluquer

Potser és de les persones de Catalunya que ha recitat Verdaguer més vegades. Anna Maluquer, poeta i rapsoda, actual directora de la Fundació Palau i Fabre, recorda haver llegit Verdaguer quan estudiava, i després "haver-me'l anat trobant". Les circumstàncies de la vida la van portar a viure a Folgueroles, i a obrir-hi un establiment d'hostaleria, al mateix temps que feia visites guiades per a la Casa Museu Verdaguer. "En aquell moment vaig entendre més aquesta connexió exaltada amb la naturalesa que tenia". Recitar-lo no és fàcil, "perquè hi ha paraules que ja hem oblidat", però una vegada se supera aquesta barrera "és regenerador, quan el recito sento que té una música". De fet, en alguns recitals s'ha trobat amb gent que ha comentat que al sentir Verdaguer dit -i ben dit- els havia entrat més bé la seva poesia. "Fins i tot em passava amb visites d'adolescents, alguna vegada havien marxat recitant un poema". Tot un èxit. Potser Verdaguer connecta amb nosaltres, al cap de 175 anys, perquè "tot el que diu és autèntic, ho diu de veritat".

Aquest dilluns es commemora el Dia Internacional dels Museus, amb la paradoxa que la celebració serà sense públic. Però l'obertura de portes ja és

a prop: la fase 1 del desconfinament l'autoritza, i els d'Osona i el Ripollès ja es preparen per rebre les primeres visites. No gosen posar-hi dates fins

que no tinguin les mesures de seguretat a punt, però els museus s'anticipen com una de les principals ofertes culturals per a un estiu atípic.

Els museus es preparen per obrir

El Dia Internacional dels Museus se celebra virtualment mentre es treballa per tornar a l'activitat però sense data

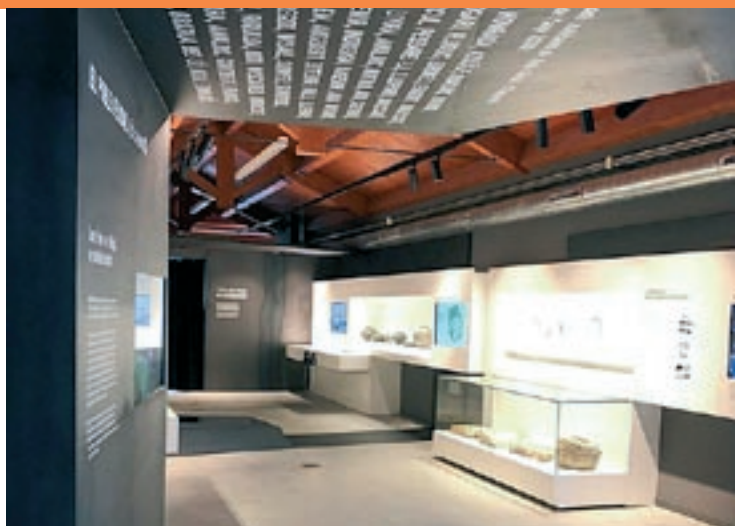
Vic/Ripoll

Jordi Vilarrodà

L'entrada a la fase 1 del confinament obre la possibilitat que museus, sales d'exposicions, arxius i biblioteques siguin els primers equipaments culturals que obrin al públic. Aquest dilluns, 18 de maig, es commemora el Dia Internacional dels Museus, que arriba en un moment en què caldrà replantejar molts dels actuals esquemes del funcionament d'aquestes institucions. A Osona i el Ripollès, els museus treballen a porta tancada o telemàticament per preparar l'obertura de portes sense dates fixades. Abans del dia 26 de maig, no és previsible que n'hi hagi cap que entri en funcionament.

Limitacions d'aforament a un terç del que tenen estipulat, recorreguts que evitin la trobada de visitants, entrada per grups reduïts familiars i mesures d'higiene estrictes en llocs com els lavabos, a més de les que prengui el personal dels museus per protegir-se, són algunes de les normes que caldrà observar. "De totes maneres, estem a l'espera de rebre els protocols per part del Servei de Museus de la Generalitat", explica Roser Vilardell, directora del Museu Etnogràfic de Ripoll. També caldrà vigilar els dispositius amb què el públic pot interactuar (pantalles tàctils, botons...). "Tots aquests els tindrem anul·lats", explica Carles Garcia, director del Museu del Ter de Manlleu, l'únic que aventura una possible obertura el dia 26 de maig. En qualsevol cas, ningú no té pressa perquè es prioritza la seguretat dels visitants i dels treballadors. El focus estarà sobre els museus, perquè seran l'avançada d'una certa normalització en l'àmbit cultural. "Tenim una gran capacitat d'oferir seguretat, sobretot en casos com el nostre en què el públic no toca superfícies ni objectes", afirma Josep M. Riba, director del Museu Episcopal de Vic, que també gestiona el Museu de l'Art de la Pell, on s'aplicaran els mateixos criteris de desconfinament.

Encara que l'obertura sigui

MUSEU DE L'ESQUERDA

Museu de l'Esquerda

Roda de Ter Maria Ocaña, directora del Museu de l'Esquerda de Roda, reconeix que obrir aquest dilluns, Dia Internacional dels Museus, "hauria estat perfecte". Però no serà així, i de fet encara no tenen data d'obertura del museu més jove d'Osona, inaugurat tot just l'1 de desembre de l'any passat. "Els museus hem de vendre que som un espai segur per al visitant, i ho hem de ser de veritat". Veure fàcil de controlar aspectes com l'aforament, i, en canvi, en el seu cas, és un handicap important el d'haver d'inutilitzar tots els elements interactius com les pantalles tàctils. "En tenim molts", diu. Més enllà d'això, Ocaña diu que caldrà fer una reflexió sobre els museus en el moment actual.

ALBERT LLIMÓS

Museu del Ter

Manlleu El Museu del Ter es planteja la reobertura amb un control d'aforament "molt prudent", diu Carles Garcia. Es podrà visitar l'exposició permanent sobre la industrialització a Manlleu, i també s'estudia la possibilitat que els visitants puguin veure la turbina hidràulica Fontaine del segle XIX, de la qual es fan demostracions de funcionament. "En tot cas, no volem que hi hagi cap acumulació de gent, i establirem un temps de visita que permeti de veure-ho tot bé", diu Garcia. Aquests dies de confinament han penjat a les xarxes més d'una vintena de vídeos, que han tingut més de 25.000 visualitzacions. "El que ha estat tancat és Can Sanglas, la nostra seu, però el Museu del Ter no", diu Garcia.

amb moltes limitacions, els museus seran els pocs equipaments culturals que podran obrir amb regularitat al llarg de les properes

setmanes. I això pot ser una oportunitat, o almenys així ho veuen alguns directors com el mateix Riba. "És un repte, també per fer venir

ALBERT LLIMÓS

Museu Etnogràfic de Ripoll

Ripoll Al Museu Etnogràfic de Ripoll es treballa pensant "en un horitzó proper per obrir, però sense pressa". Aquests dies s'ha hagut d'ajornar l'obertura d'una exposició de producció pròpia, "El Museu en clau de dona", que haurà quedat ajornada fins a l'any vinent, i per fer-ne un tast s'han presentat en vídeo cinc de les peces que havien de formar part del discurs, centrat en una lectura femenina de la col·lecció. S'ha prorrogat fins al 12 de juliol una altra exposició que hi estava en sintonia de gènere, "Parlo de tu. Calsina i la dona", amb obres del pintor Ramon Calsina i Baró. També s'ha activat el joc de *story cubes* "Crea la teva història al Museu".

FUNDACIÓ VERDAGUER

Casa Museu Verdaguier

Folgueroles "Les ganes d'obrir hi són, però no ho farem sense tenir molt clar en quines condicions", diu Jordina Boix, directora de la Casa Museu Verdaguier. Les condicions especials de l'edifici on està ubicada –una casa estreta amb escales– fan més difícil garantir les distàncies de seguretat entre els visitants i el personal. Però Boix no ho veu impossible, perquè "al principi, l'afluència serà molt petita". I les mesures de precaució –mascaretes, desinfecció– s'adoptaran segons els protocols que es vagin marcant des de la Xarxa de Museus de la Diputació i des del Servei de Museus de la Generalitat. "Però ja donem per descomptat que el 2020 serà difícil poder funcionar amb normalitat", diu.

gent que no ha anat mai a veure un museu. La feina de difusió que aquests dies s'ha fet des de les xarxes pot donar els seus fruits durant

l'estiu. "No es podrà anar a molts llocs, però als museus sí". Menys optimistes són

(Continua a la pàgina 27)

Noruega continuarà al MEV

L'exposició "Nord & Sud" hi romandrà fins al setembre i serà un dels atractius de l'estiu

Vic

Jordi Vilarrodà

Quan el Museu Episcopal de Vic (MEV) torni a obrir, s'hi podrà continuar veient l'exposició "Nord & Sud", amb peces romàniques de Catalunya i Noruega. Inaugurada el 15 de febrer, encara no havia arribat a la meitat de la seva estada i estava assolint un nombre considerable de visitants atrets per la possibilitat única de veure reunides peces de dos extrems d'Europa amb semblances extraordinàries. La mostra s'havia d'acabar el 17 de maig, però les gestions realitzades aquests dies amb els prestadors de les peces escandinaves (i la impossibilitat actual de retornar-les amb el tancament de fronteres que es manté vigent) han fet possible allargar el termini fins al 15 de setembre. El MEV viurà el desconfinament, doncs, amb una de les ofertes més potents que ha tingut a les seves sales en els últims anys.

"Estan ben cuidades i s'hi

El crucifix de Hauk, una peça noruega del segle XIII que forma part de l'exposició "Nord & Sud"

troben còmodes aquí", diu Josep M. Riba, director del MEV, respecte a les peces de Noruega. Entre aquestes hi ha el retaule de Sant Olaf, de principis del segle XIV, considerat un dels símbols nacionals de Noruega. "Aquí

podem garantir perfectament la conservació de les peces i els prestataris ho han entès", diu. Entre aquests, hi ha alguns dels museus més destacats de Noruega i Suècia, que reben periòdicament informes sobre els controls

d'ambient que hi ha a la sala d'exposicions temporals on es guarden les seves peces. "Aquesta exposició es pot convertir en un punt d'atracció pels ciutadans de Vic, d'Osona i de la Catalunya Central aquest estiu", afirma

Riba. De moment, i mentre no canviï de fase de confinament, aquests seran els únics que es podran desplaçar fins a Vic. "No es podrà viatjar físicament, però es podrà fer a partir d'exposicions com a aquesta", diu Riba.

ALBERT LLIMÓS

L'ACVic també podrà obrir les exposicions

Vic Els centres d'art o sales d'exposicions també formen part del conjunt d'equipaments culturals que podran obrir al públic a partir d'aquest dilluns. Entre ells, l'ACVic, Centre d'Arts Contemporànies. Igual que els museus, no té data fixada encara d'obertura al públic. "En el nostre cas depenem de l'Ajuntament i serà aquest el que dirà quan podem obrir", explica la gerent, Maite Palomo. El seu cas tampoc té problemes pel que fa a l'aforament de visitants, que es pot controlar bé. La sala central hauria d'estar ocupada ara per l'exposició Art i Escola, un projecte anual que implicava enguany més de 40 centres escolars amb uns tres mil alumnes. La mostra es trasllada a un espai virtual <www.artiescola.cat>, i a l'espai central continuarà la mostra "En el nom de la mare, en el nom de la terra", amb obres de set dones artistes (a la fotografia). L'espai destinat als ceramistes, amb obra de Carme Collell, preveu una propera exposició amb les de Rosa Garcia, i l'Aparador, on es fa un cicle que reuneix fotoperiodistes osonencs i escriptors, presentarà una imatge de Pere Tordera amb un text d'Irene Solà.

ALBERT LLIMÓS

(Ve de la pàgina 26)

altres dels directors. "És tot molt volàtil, qualsevol planificació està a expenses de les autoritats sanitàries i que no hi hagi rebrotos", diu Garcia. I hi ha un factor intangible, que és la reacció del públic. "Pot haver-hi una certa por d'anar a llocs públics, tot i que la gent també necessita un cert grau d'oferta cultural", adverteix Vilardell. Aquest comportament del públic s'haurà d'anar mesurant a poc a poc, perquè les pautes existents no serveixen. Els horaris, per exemple: comptant que el visitant serà de proximitat, tindrà sentit

tenir obert un museu a les 4 de la tarda al mes d'agost, o serà millor obrir-lo al vespre quan la gent surti més a la fresca? "És una situació que canvia, i ens hi haurem

"El gruix dels visitants surt d'unes activitats que no tindrem"

d'anar adaptant", diu Riba.

El que caldrà replantejar, segur, és l'oferta educativa, bàsica per als museus. Una part significativa del seu públic són les visites de grup,

i entre aquestes destaquen les escolars. "El gruix de públic surt d'unes activitats que ara no tindrem", constata Carles Garcia. La presència a les xarxes que aquests dies ha estat molt potent haurà de tenir continuïtat, amb continguts específics perquè els centres educatius els puguin seguir a distància. "Haurem de facilitar el treball sobre el museu des de les mateixes aules", diu Roser Vilardell. En el seu cas, per exemple, lamenta que l'actual crisi hagi arribat just quan venien d'un any, el 2019, en què havien batut rècords de visitants escolars "i el 2020 prometia moltíssim". Ara fa vuit anys que el Museu Etnogràfic de Ripoll va inaugurar la seva actual seu, en l'antic casal de Can Budallés reformat de dalt a baix. Venien d'uns anys de

tancament, i van treballar des de zero per donar-lo a conèixer. "Per a nosaltres, ara serà com tornar a començar". Maria Ocaña, del Museu de l'Esquerda de Roda de Ter,

"Aquest estiu no es podrà anar a molts llocs, però als museus sí"

s'encarava abans del confinament a un mes de març "amb moltíssima activitat", en el primer any de vida del museu. Des d'un cicle de conferències fins a les visites escolars que ja començaven a tenir, amb l'atractiu de poder veure el museu nou i al mateix temps visitar el jaciment de l'Esquerda, d'on prové la seva col·lecció. "Decop i volta, et quedes amb l'agenda buida". També per als museus hi haurà un abans i un després del coronavirus respecte a la seva funció divulgativa. La que no canviarà serà la primera i principal que tenen: conservar el patrimoni.

L'inici de la fase 1 de desescalada a Osona i el Ripollès permet que els gimnasos puguin reobrir amb cita prèvia, classes individuals i un aforament màxim del 30%. Una normativa que fa que a molts no els surtin els números i per això han decidit esperar.

Amb cita prèvia i de manera individualitzada

Els gimnasos poden tornar a obrir a partir d'aquest dilluns però molts han decidit que no ho faran perquè les mesures imposades pel govern espanyol fan que no els surti a compte

Vic/Ripoll

E. Rovira / J. Remolins

Van tancar les portes el passat 14 de març i 65 dies després se'ls dona la possibilitat de tornar a obrir-les. Entre les activitats que es poden reprendre en la fase 1 de la desescalada que comença aquest dilluns hi ha l'esportiva, de manera individual i amb cita prèvia en centres esportius i gimnasos. Per això cal una desinfecció abans de la reobertura i un reforç de les mesures de neteja un cop estiguin oberts. Els que facin sessions dirigides les hauran de fer sols, sense contacte físic i, com a mínim, s'hauran de deixar dos metres de distància entre entrenador i usuari. Els centres també hauran d'evitar l'acumulació de persones als accessos i si tenen més d'un entrenador podran fer serveis de manera simultània, sempre que no se superi el 30% de l'aforament d'usuaris. L'accés a la zona de dutxes i vestidors queda totalment prohibit i quan sigui estrictament necessari es podran habilitar espais auxiliars on podrà accedir una sola persona. Així mateix, es poden reobrir les instal·lacions esportives a l'aire lliure encara que sigui dins d'un recinte tancat, però, en canvi, es prohibeix l'ús de piscines i zones d'aigua. Una normativa que, com passa en altres sectors, fa que a alguns gimnasos no els surtin els números en les seves previsions i hagin decidit posposar el retorn.

És el cas del Fitness Vic, ja que segons el director tècnic, Jaume Palau, "hi ha molt desconcert i res clar sobre qüestions de la neteja i si només podem atendre 12 persones al dia és inviable". Des del centre ja fa dies que s'està treballant per preparar

el retorn, però creuen que aquest no serà fins al 7 juny. "És la data que considera la nostra federació, que també ha demanat al govern una rebaixa de l'IVA i un manteniment dels ERTO fins que puguem obrir al 100%, tot i que no tenim resposta", diu.

Palau: "Hi ha molt desconcert i res clar sobre qüestions de la neteja"

Bassas: "Obrim perquè la gent ens ho demana i fa molt que estem tancats"

Basagaña: "Ni em passa pel cap obrir perquè hauria de cobrar molt"

Caldera: "Les classes en línia són una oportunitat en temps de crisi"

Palau també adverteix que "una cosa és obrir i l'altra que vingui gent, perquè hauríem de lluitar contra la por i la desconfiança, encara que la gent ens diu que té ganes de tornar". Entre les mesures que estudien pel retorn hi ha la de fer activitats dirigides a

l'aire lliure, "ja que això ens permetria mantenir les distàncies i tenir més gent que a dins". Mentrestant, aquest centre continuarà oferint als seus socis continguts a les xarxes i consells com ja ha estat fent durant aquests dos mesos i han cobrat una quota mínima per poder fer un cert manteniment. Palau destaca que hi ha preocupació al sector per la situació econòmica en què es troba i adverteix "que potser n'hi haurà que hauran de tancar perquè no hi ha ajudes i hem hagut de pagar totes les despeses i impostos". Tot i així, Palau assegura que és "optimista de mena i crec que ens en sortirem. Els gimnasos no són llocs, són moments i esperem que la gent torni per gaudir de les relacions que s'hi estableixen".

En canvi, entre els que sí que han decidit tornar a obrir hi ha l'Osona Wellness de Torelló. "Ja ens pensàvem entrar a la fase 1 la setmana passada i poder obrir perquè són moments molt durs", confessa la propietària i instructora, Esther Bassas. Aquí també ja fa quinze dies que desinfectaven i separaven les màquines per garantir les distàncies de seguretat, encara que assegura que "això és un gimnàs de poble i mai tenim un aforament del 100%, només en algunes hores caldrà fer agenda i limitar l'estona d'estada". Aquest centre disposa d'espai exterior, amb dues pistes de pàdel i una terrassa, i com el Fitness Vic es plantegen fer activitats a l'exterior "sobre la marxa. Ara obrim perquè la gent ens ho demana i fa molt temps que estem tancats". A l'Osona Wellness van optar per no fer activitat en línia "perquè ens va semblar que no funcionaria i, per tant, no hem cobrat res durant dos mesos. Ens

Jaume Palau, aquesta setmana en una de les sales del Fitness Vic

El gimnàs de Mireia Basagaña està ubicat dins el pavelló de Sant Joan de les Abadesses

pensàvem que el confinament duraria menys". Tot i l'ERTO, moltes despeses s'han mantingut i ara "només esperem ajudes ja que si no molts centres es quedaran pel camí", afirma Bassas.

Al Ripollès, el cas de Mireia Basagaña és peculiar. El Gimnàs Mireia que regenta està ubicat a les instal·lacions del Pavelló Municipal d'Esports de Sant Joan de les Abadesses. La possibilitat d'utilitzar el gimnàs per fer classes de forma individualitzada "ni em passa pel cap",

explica, perquè per sortir-li a compte hauria de cobrar molt als alumnes. Per això creu que aquesta opció està pensada "per a gimnasos grans". En entrar a la fase 1 està estudiant la possibilitat de fer classes a l'aire lliure, però vol estar segura d'estar dins de la normativa i no incórrer en cap il·legalitat. Com que no pot utilitzar màquines faria exercicis basats en tonificació i pilates.

Ara mateix Basagaña fa dos mesos que està aturada. Ha deixat les bicicletes estati-

ALBERT LLIMÓS

Una de les sales de màquines de l'Osona Wellness de Torelló

ALBERT LLIMÓS

XAVI MOYA

César Caldera, al seu centre de ioga de Ripoll

Queixes dels petits centres d'entrenament personal per tenir la mateixa normativa

Vic

Laia Miralpeix

Cos FísicWell de Vic està registrat com a gimnàs, però "som un centre d'entrenament personal", comenta Marçal Casadevall. Això, però, "ens perjudica ja que estem dins del mateix paquet que les grans cadenes de gimnasos, quan el nostre servei és molt diferent, amb un entrenador per client, amb horari convingut i amb cita prèvia des de sempre. Al ser un col·lectiu petit, però, no se'ns té en compte". Casadevall tampoc entén "per què hem d'estar a la fase 0 quan altres professions, amb contacte, han pogut iniciar els seus serveis", i afegeix que "en el nostre cas, el contacte no és necessari".

La setmana passada havia adaptat el centre amb tres espais tancats, però a última hora la decisió del govern va impedir que pogués obrir. Esperant que aquest dilluns finalment ho pugui fer, amb les mesures indicades, durant aquest temps han ofert dues opcions als clients: aules virtuals a través de videoconferències i també vídeos d'entrenaments gravats: "No és el mateix perquè no tothom té les màquines necessàries, però hem aprofitat qual-sevol material petit que pots tenir a casa per fer un programa específic per a cada client".

Casadevall comenta que "som un centre orientat a la salut, ja sigui a nivell de recuperació o de preparació, i això s'hauria de tenir en compte".

ques a clients perquè les utilitzin a casa. A ells els continua cobrant la quota mentre que la resta en paguen una de simbòlica. Per mantenir-los en forma els passa rutines de manteniment via WhatsApp, amb vídeos que enregistra ella mateixa. També fa directes a Instagram "per impedir que tots plegats ens rovellem". En tot cas, la situació que viu actualment creu que seria la mateixa que si disposés d'un local privat.

També ha hagut de superar la seva habilitat a les xarxes

el ripollès César Caldera. L'ensenyament del ioga és la seva especialitat. Habitualment fa classes al seu local de Ripoll i també baixa a fer-ne a Barcelona, però el confinament l'ha obligat a adaptar-se a un camp audiovisual que ara veu "com una oportunitat en temps de crisi". I això creu que quedarà com una nova font d'ingressos, "de la mateixa manera que molts bars que era inimaginable que et prepararessin menjar per endur, ara fins i tot te'l porten a casa".

Caldera fa classes en línia, una opció que si fructifica "també em permetrà una major qualitat de vida per estar a prop de la família". Per adaptar-s'hi ha hagut d'invertir uns 1.500 euros en equip d'àudio i càmera de gran angular, però també en llums led potents i decoració de l'habitació de casa que utilitza per als enregistraments. El fet que el virus hagi accelerat el procés per aplicar la tecnologia a la seva feina li ha permès que a més d'ensenyar a catalans també ho

faci ara a mexicans, italians o gent de tot el planeta. Del futur immediat afirma que no sap quan podran fer classes en viu de nou però que "la gent les necessita", tot i que està convençut que continuarà utilitzant les xarxes i que qui no ho faci "perdrà aquest sector del mercat".

Altres gimnasos com el Fitness Vic també estan aprofitant el tancament forçat per formar-se en la gestió de plataformes que estan sortint al mercat i que permetran de cara al futur que

aquells socis que no puguin anar al gimnàs disposin de sessions en línia. "Hem hagut d'evolucionar en tot el tema en línia i ho haurem de continuar fent perquè ha vingut per quedar-se. Això, però, voldrà dir que haurem de tenir una persona que s'hi dediqui perquè és feina", afegeix Palau. Sembla, doncs, que la crisi del coronavirus acabarà comportant un canvi d'hàbits com també es preveu en altres sectors i alguns ja s'avancen per estar preparats.

El club va prescindir la setmana passada del tècnic Albert Bou

Mia Ordeig és l'escollit per dirigir el Voltregà femení

Sant Hipòlit de Voltregà

E.R.

En una entrevista divendres a EL 9 NOU, Mia Ordeig ja avançava que tenia pendent una conversa amb el Voltregà sobre el seu futur i deia també que no li desagradava l'opció d'entrenar si li feien una proposta. Les dues coses ja han passat i el club blanc-i-blau va anunciar el mateix divendres al vespre que Ordeig és el nou tècnic del primer equip femení. Agafa així el camí de les pistes cap a les banquetes.

Dissabte de la setmana passada el club de Sant Hipòlit sorprenia anunciant la destitució del tècnic d'aquesta temporada, Albert Bou, que va arribar l'any passat per liderar la refundació d'un equip que ho ha guanyat tot i on de les jugadores històriques només queda Motxa Barceló. L'anunci d'aquest comiat, de fet, arribava amb poca estona de diferència

Ordeig, el dia de la presentació com a jugador del Voltregà el 2018

respecte a la publicació que el mateix Ordeig va fer a les xarxes socials fent públic que penjava els patins i això ja va disparar els rumors. Ara és oficial que un jugador que ha guanyat tots els títols possibles té l'encàrrec de comandar un Voltregà que vol tornar a la primera línia. Serà, però, sense una de les jugadores de la casa amb més projecció, Maria Anglada,

que també la setmana passada va anunciar que deixa el Voltregà. Això sí, l'equip jugarà a Europa la propera temporada, després de la incertesa per l'empat a punts amb el Gijón. En el comunicat el club desitja a Ordeig "tota la sort i encerts en aquesta nova etapa professional, que esperem que sigui plena d'èxits".

D'altra banda, el club

blanc-i-blau continua amb la feina de planificació esportiva al primer equip masculí. Aquests dies ha anunciat la renovació del porter Blai Roca; del màxim goleador de l'equip aquesta temporada a l'OK Lliga, Arnau Canal, i del capità, Èric Vargas, mentre que el porter Andreu Dalmau és baixa. Al CP Vic la primera renovació que s'ha anunciat és també la del porter, Ernest Burgaya.

El CP Manlleu ha posat la directa i fins aquest diumenge a la tarda havia fet públic que renova Nara López, Anna Casarramona, Elisabet Gurri, Aida Mas, Anna Bulló, Fernanda Hidalgo i Ona Castellví, del femení, i Biel Pujadas, Uri Ramírez, Albert Bigas, Marc Pujadas, David Navarro, Roger Rosanas i Xevi Arcas, del masculí.

En el capítol de renovacions d'osonencs fora de la comarca hi ha la de Sergi Pla, que viurà la novena temporada a l'Igualada.

Últim minut

La classificació dels esportistes

Anna Comet

Periodista i esportista

Amb les noves mesures per a la pràctica esportiva durant aquest confinament, hi ha hagut mol-

ta polèmica amb la classificació dels esportistes. Fins i tot els mitjans no tenen clars quins tipus d'esportistes existeixen i han provocat confusió.

En primer lloc, tenim els esportistes aficionats: aquells que practiquen un esport de forma regular però sense buscar cap rendiment pel que fa a resultats.

En segon lloc, tenim els esportistes federats i/o amateurs: aquells que practiquen de forma regular i que participen en alguna lliga o en algun tipus de competició de forma aficionada i com a

Fins i tot els mitjans no tenen clars quins tipus d'esportistes existeixen

complement a les seves activitats professionals, relacionals i familiars.

En tercer lloc, tenim els esportistes d'alt rendiment: són els que practiquen el seu esport i busquen i obtenen un rendiment força elevat i que la seva comunitat autònoma els considera esportistes amb una dedicació mitjana, però que no són professionals. Consten com a tals al BOE i als butlletins oficials de les CCAA.

En quart lloc, tenim els esportistes d'alt nivell: tot i no formar part del col·lectiu d'esportistes professionals, sí que la majoria en són, entenent que es guanyen la vida a través dels seus esports, a partir de patrocinadors privats i de beques del Consell Superior d'Esports. Són considerats d'importància nacional i per adquirir aquest estatus han d'haver aconseguit medalles internacionals, de forma oficial. Consten com a tals al BOE.

Finalment, tenim els esportistes professionals, que són els que competeixen en lligues privades i professionals com el futbol, el bàsquet, l'handbol i el futbol sala, entre pocs altres.

Continuen els moviments al futbol

Manlleu L'AEC Manlleu continua planificant la plantilla del proper curs. Del Juvenil pugen el defensa Abel Caralt i el porter Joaquín Bauta. En el capítol d'altres han fitxat el migcampista Marc Grifell, exjugador de la Damm i que en les darreres dues temporades ha jugat a la Lliga Universitària dels EUA, i el davanter torellonenc Dídac Serra, que jugava al Torelló a Segona Catalana. Agustín Mora i Bernat Torres no continuaran. El director esportiu, Jordi Solé, diu que "continuen parlant amb la resta de la plantilla del curs passat" i anuncia nous moviments.

El CB Torelló, solidari

Torelló Després del Joc de l'Oca, el Club Bàsquet Torelló continua actiu i ara recull donatius per a la Residència Cals Avis de Torelló, arran de l'aparició de la Covid-19, a través de la venda d'un joc de cartes que han fet i on apareixen els jugadors dels dos equips seniors del club. La iniciativa forma part del projecte #ValorsClub. Els interessats poden informar-se a <infocbtorello@gmail.com> i fer un donatiu al compte corrent del club.

L'Handbol Vic confirma els pronòstics i aconsegueix l'ascens a Tercera Catalana

Vic L'Handbol Vic ja és equip de Tercera Catalana un cop la Federació ha confirmat el seu ascens després de donar per acabades les competicions. L'equip vigatà ocupava la primera posició en el moment en què la lliga es va haver d'aturar per la crisi sanitària del coronavirus. L'Handbol Vic era líder en solitari i comptava amb sis punts d'avantatge sobre el quart classificat, posició que marcava la línia d'ascens. El conjunt del pavelló de l'Ausoneta estava signant una temporada més que brillant, amb 17 victòries i un empat en els 20 partits disputats. De fet, els vigatans ja havien sortit com el principal favorit per aconseguir el títol. D'aquesta manera, el club aconsegueix un ascens que ja havia acaronat les darreres tres temporades i que per diferents circumstàncies havia deixat escapar en les darreres jornades. Aquest èxit és fruit d'un projecte que també coincideix amb l'etapa en què l'entitat compta amb més jugadors de base dels darrers anys. El club està creixent en tots els nivells i les ambicions són altes. La temporada vinent l'equip senior comptarà amb la mateixa base d'equip amb alguns reforços que li permetran tornar a sortir amb el clar objectiu de lluitar pels primers llocs de la seva nova categoria. **S.R.**

als nostres anunciants,
lectors,
subscriptors
i punts de venda
i confiem que continueu **estant al nostre costat**

perquè junts ens en sortirem

SOM
imprescindibles

ARA
més que mai

AJUDA'NS
i llegeix
Premsa Comarcal

Premsa
Comarcal

Compra **EL 9 NOU**

Llum contra la Covid-19

Prats il·lumina el campanar de l'ermita de Sant Sebastià arran d'una acció que ha impulsat l'artista Ada Vilaró

Prats de Lluçanès

Anna Gorchs

Un punt de llum il·lumina des de fa uns dies el campanar de l'ermita de Sant Sebastià, una de les icones patrimonials de Prats de Lluçanès, que presenta una peculiar imatge nocturna visible des de bona part de la població. Es tracta d'una iniciativa de l'artista i directora escènica pradenca Ada Vilaró davant de l'emergència causada per la pandèmia de la Covid-19.

“Llum per a moments excepcionals com els d'ara, que ens acompanyi, que ens protegeixi i que ens guardi de tot mal”, afirma Vilaró, que en una de les passejades a la carena de Sant Sebastià amb el seu gos Pinxo, durant el confinament, va recordar que la seva mare sempre explicava que la construcció de l'ermita, que data del segle XVII, estava vinculada a una pesta que va afectar el poble. També que li que parlava de Sant Sebastià com a protector.

D'aquí li va sorgir la idea, i també la necessitat, de fer una acció que contribuís a “l'esperança, protecció i acompanyament” en uns moments que es viuen amb “tanta por i soledat”. Després de rebre el vistiplau del responsable de l'ermita –el conegut popularment com a Sant–, de la parròquia i de l'Ajuntament, el passat 30

Ada Vilaró amb el seu gos Pinxo, dimecres passat al vespre, amb l'ermita de Sant Sebastià ja il·luminada

d'abril el campanar de Sant Sebastià es va il·luminar per primera vegada.

Des d'aleshores, s'ha encès cada dia des les 9 del vespre fins a les 7 del matí. Sempre que les inclemències del temps no li ho han impedit, l'artista ha presenciat el moment de l'encesa *in situ* “com un acte ritual, fent una petita meditació o recitant

algun poema, fins i tot amb la col·laboració d'algunes amigues a través de la pantalla del mòbil”, relata l'artista pradenca.

L'acollida de la iniciativa ha estat més que positiva. “Hi ha gent que em diu que li fa companyia”, diu la pradenca, que assegura que també hi ha qui puja a Sant Sebastià al capvespre a veure la llum.

La idea és que el campanar es continuï il·luminant fins que acabi el confinament. En altres paraules, “fins que no ens puguem trobar a Sant Sebastià i celebrar-ho”.

Inicialment, l'artista pensava assumir les despeses de l'acció, però al veure que era un projecte de comunitat el va obrir a tothom qui hi volgués contribuir. De moment,

ja hi ha una vintena llarga de persones que s'hi han sumat i que han esdevingut “padrins i padrines” de la llum de Sant Sebastià. Vilaró afirma que la iniciativa que ha tirat endavant és també una intervenció artística comunitària en l'espai públic i que aquesta és la seva força. Una acció que ha batejat amb el nom de Sí de LLUM.

El barri dels Caputxins de Vic convida a descobrir alguns indrets amb història

Vic El barri dels Caputxins de Vic continua amb la seva Festa Major Confi, que s'allargarà tot el mes de maig. Una de les propostes participatives consisteix a penjar a la web del barri una fotografia històrica, perquè els veïns mirin d'esbrinar-ne

la localització. La primera (a l'esquerra) va ser una foto de la serradora de Can Bardolet, Can Lluç, a la bifurcació dels carrers Sant Jordi i Raval Cortines. A la dreta, la segona foto que s'ha d'endevinar, abans de dimecres, què era i on estava. Paral·lelament, el programa continua amb la visualització, des d'aquest diumenge, dels vídeos que vagin enviant els artistes del barri. Les festes virtuals s'acabaran el dia 31.

Dos formatges d'Olost, a la final del Gourmet Quesos

Olost La pandèmia del coronavirus no ha aturat l'organització de l'11a edició del Gourmet Quesos. Campeonato de los mejores quesos de España 2020. D'entre les 800 mostres presentades d'arreu de l'Estat, el jurat, format per 50 professionals del sector, va escollir els 90 formatges que passen a la gran final. Entre aquests, dos són elaborats en formatgeries d'Olost. Així, en la categoria de formatges joves elaborats amb llet de vaca ha accedit a la final el Farcell jove de Betara; mentre que en la categoria de formatges blaus serà finalista el Blau de Jutglar, amb llet crua de vaca, de la formatgeria Reixagó. La final s'hauria de celebrar durant el 34è Saló Gourmets, a Madrid, del 15 al 18 de juny.

Confecció en temps de crisi

Nou Moscada, la marca que lidera la dissenyadora vigatana Eva Puigdollers, ha aturat totes les seves col·leccions de moda per dedicar-se a fer material de protecció individual

Les Masies de Roda

M.E.

En moments de crisi no hi ha més remei que reinventar-se. Si, de passada, es pot aportar un gra de sorra en un moment de màxima complexitat com l'actual, fins i tot es pot quadrar el cercle. La marca de moda Nou Moscada, creada l'any 2011 per la dissenyadora vigatana Eva Puigdollers, i actualment amb el taller de confecció a les Masies de Roda, ha decidit fer un gir temporal a la seva producció i centrar tots els seus esforços i recursos a cobrir les necessitats de protecció individual davant la crisi del coronavirus, adreçats tant als professionals de la sanitat com a la població en general.

Just abans d'esclatar la crisi, Nou Moscada estava acabant part de la producció de la col·lecció de primavera-estiu, que començava a servir a les botigues multimarca i ja havia presentat la nova col·lecció a la seva botiga en línia. També havien començat a treballar en la col·lecció de l'estiu 2021. Fins que es va decretar l'estat d'alarma.

"Davant d'una situació com aquesta, en què tot el que tens planificat queda parat, havíem de trobar la

Eva Puigdollers, a la dreta, i Carla Basagaña, responsable de comunicació, amb els productes que estan confeccionant

manera de reinventar-nos, d'aconseguir que tota la nostra petita família que és el nostre equip, els nostres proveïdors i els tallers amb els quals treballem poguéssim continuar treballant i a més a més poder-ho fer oferint resposta a les necessitats del moment", explica Puigdollers. La primera setmana d'abril, "una empresa de la zona va contactar amb nosal-

tres per si podíem començar a produir mascaretes de primera necessitat". I no s'ho van pensar dues vegades. "Vam decidir parar totalment la nostra producció i començar a treballar per donar resposta a aquesta necessitat."

Després d'estudiar els diferents tipus de mascareta existents es va decantar per un disseny de mascaretes de teixit de cotó, reutilitzables

i que ofereixen la possibilitat d'afegir-hi un filtre per aconseguir més protecció. Sota la premissa de treballar amb productors locals, Nou Moscada fabrica les mascaretes en tallers de la mateixa província de Barcelona amb qui ja treballen habitualment. "Les mascaretes són un element totalment necessari en la situació actual, i poder oferir aquestes a un

preu assequible per tal de poder-se apropar al màxim de població era el nostra rept", assegura la dissenyadora, per a qui també era clau que aquestes puguin ser reutilitzables "per intentar reduir al màxim l'impacte ambiental que té llençar tant material".

Actualment la marca també està treballant en els prototips i els patrons per a la producció de pantalons, bates i material enfocat a les necessitats del personal sanitari i d'atenció a les persones amb dependència, i es posa a

Fan mascaretes reutilitzables i ben aviat, bates i pantalons

disposició de tots els centres hospitalaris i d'atenció a les persones que puguin requerir d'aquest material.

"Ens agradaria pensar que la pandèmia està essent una oportunitat per replantejar-nos com consumim. Una oportunitat per adonar-se de la importància de consumir amb consciència i amb responsabilitat. I creiem que aquests són uns dels valors principals sota els quals treballa Nou Moscada", reflexiona Puigdollers.

Aquesta petita marca de disseny i confecció va néixer a Vic l'any 2011 i aquests anys s'ha aproximat els seus clients a través de la venda en línia, però de *showrooms*, botigues multimarca o fires de disseny.

"Qui es vol casar en aquestes circumstàncies?"

La taradellenca Sílvia Pujols exemplifica la situació de fotògrafs de casaments i comunions

Taradell

M.E.

El mateix dia que es decreta l'estat d'alarma encara va tenir temps de completar un petit reportatge de casament que li havien encarregat a Taradell mateix. Des d'aquell dia, "estic pràcticament parada". La taradellenca Sílvia Pujols exemplifica un altre dels sectors que també s'estan veient enormement afectats per l'aturada provocada pel coronavirus. Es tracta dels fotògrafs professionals que, a més de les fotos d'estudi, tenen en els reportatges de celebracions socials i familiars una de les seves principals fonts d'ingressos.

L'aturada en sec els ha enxampat en plena tempo-

rada de batejos i comunions. "Tot el que tenia emparaulat fins ara s'ha anul·lat", assegura Pujols, que ja té la mirada posada en els mesos de juny a octubre, l'època predilecta de moltes parelles per casar-se. "De moment un casament que tenia pel setembre ja l'han ajornat per a l'any que ve", lamenta. I és que "qui es vol casar en aquestes circumstàncies?"

També els reportatges d'estudi se li han reduït gairebé del tot. Les últimes setmanes, amb l'estudi a casa parat, tot just ha pogut dedicar-se a la "postproducció" i muntatge d'alguns treballs que tenia pendents, i alguns encàrrecs molt puntuals. Pujols es mira el futur amb incertesa. "Intento viure el dia a dia", diu. Admet que els

Sílvia Pujols, treballant des de casa en la feina de producció que té pendent

primers dies d'aturada "em vaig desesperar una mica", però al capdavall "també aprens a donar valor a d'altres coses" -aquests dies ha hagut de combinar el teletreball amb l'atenció dels seus dos fills menors d'edat-. Fet i fet, Pujols està avesada a

plantar cara a les adversitats. Quan es va plantar per ella, ara fa 10 anys, es va topar de ple amb l'anterior crisi econòmica, i tots aquests anys també ha hagut de lidiar amb la crisi estructural que viu el sector de la fotografia professional.

Formada a l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya, Pujols no renuncia a continuar exercint un ofici que, per ella, és vocacional: "És una professió dura, però sempre m'ha agradat el que faig". I així ho mira d'expressar a través de la seva càmera.

El periodisme que t'acompanya

EL 9 NOU.CAT

EL9TV.CAT / EL9FM.CAT / 9MAGAZIN.CAT

FARMÀCIES

Vic

- +FARGAS**
C. Bisbe Morgades, 25 | dia 18
- +ARUMÍ**
Pl. Divina Pastora, 5 | dia 19
- +URGELL**
Rbla. Hospital, 18 | dia 20
- +EURAS**
C. Tagamanent, 1 | dia 21

Torelló

- +ESTUDIS**
C. Anselm Clavé, 2 | dia 18
- +ACEVES**
C. Prat de la Riba, 1 | dia 19
- +NOFRE**
C. Manlleu, 31 | dia 20
- +PRAT**
C. del Pont, 17 | dia 21

Manlleu

- +MARTA**
Av. Roma, 100-102 | dia 18
- +ESPONA**
Pg. Sant Joan, 115 | dia 19
- +DE GRÀCIA**
Av. Roma, 200 | dia 20
- +PIUS CORNELLAS**
Ctra. Olot, 61 | dia 21

Tona

- +VILELLA**
C. Seva, 2 | dies 18, 19, 20 i 21

Roda de Ter

- +TORRENT**
Pl. Major, 7 | dies 18, 19, 20 i 21

Olost

- +LÓPEZ**
Pg. Dr. Lleopart, 4 | dia 19

Prats de Lluçanès

- +VIVER**
C. Major, 35 | dia 20

Sant Bartomeu del Grau

- +CASACUBERTA**
C. Vell, 35 | dies 18 i 21

St. Quirze de Besora

- +BESORA, SCP**
C. del Pont, 45 | dies 18, 19, 20 i 21

Ripoll

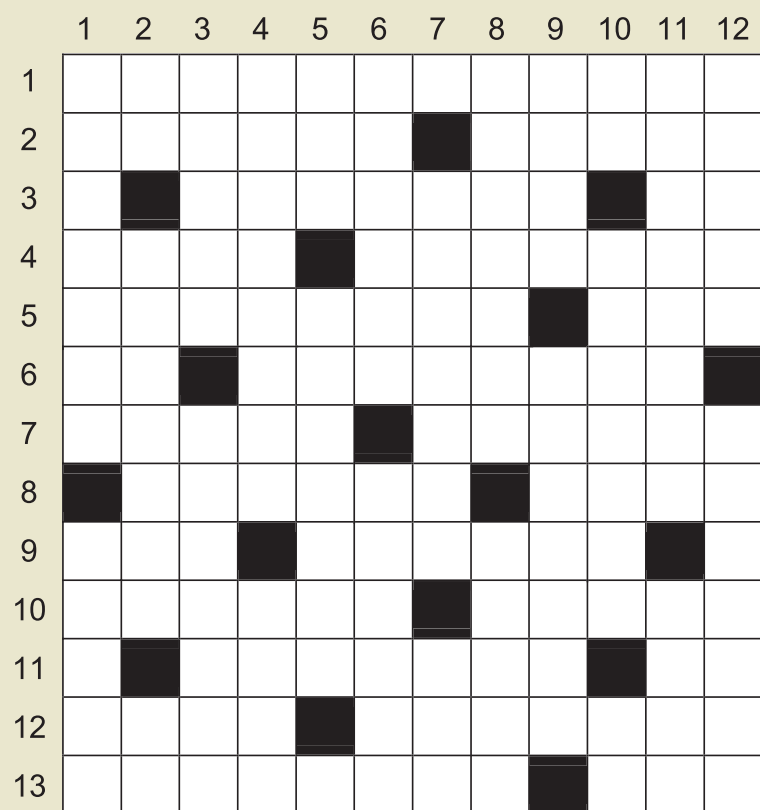
- +ROCA**
Ctra. Barcelona, 38 | dies 18, 19, 20 i 21

St. Joan Abadesses

- +CAMPRUBÍ**
C. Ramon d'Urg, 56 | dies 18, 19, 20 i 21

Mots encreuats

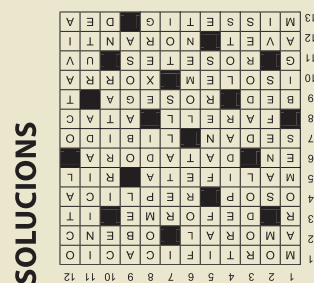
Per Pau Vidal

HORITZONTALS: 1. Penitència tan dura que en lloc d'acabar amb la mort hi comença / 2. En qüestions de moral no vol raons. Cap per mantenir el pal ben dret / 3. Triple no mortal al carrer. Formalment sol ser objecte de burla. El mig de la meitat / 4. Poso a l'inrevés. Resposta al qui denuncia la curtedat de la república / 5. Com a trapelleria és greu, com a delicte, lleu. Punt àlgid de tots els perills / 6. Encenen encens. Eina d'oficina que es renova cada dia / 7. Cotxe antic fet en una vuitanta per cent de seda. Per en Freud era la causa de tots els nostres mals / 8. Far per veure la barca d'en Duran, el del gas. Estratègia de cara a cor / 9. El beduí hi neix i l'anglès hi dorm. S'entreté amb la crosta. El cul d'en Jaumet / 10. Apartem de tot i de tothom. No siguis bàrbarament ruc, que és la nyonya / 11. Quart de gram. De crispetes d'aquestes se'n podrien fer estores. Única Versió / 12. Ara fa tres o quatre setmanes que el vam fer fora de casa. Nonagenari / 13. Vomitéssim discretament girats. La deessa de l'Aldea.

VERTICALS: 1. Cordes per anar a mar, o més i tot. No critica el polígam, però el troba massa ambiciós / 2. Arbre d'escassa ombra. Guirnalda elaborada a mà. Sis dins del porró / 3. Cercle que no es fa a empentes ans

a rodolons. Proveïdors de la fundació / 4. Sacsejar a un ritme de pel·lícula. Paneres que no deixen veure el solt / 5. Estranyament afí. Formacions epidèrmiques imprescindibles pels fanerògams. Sovint en excedència / 6. L'esgrimista el troba la mar de decoratiu. Lo lament del moment?: no, un llegum / 7. Sis sense seguretat social. Si no fos per les sobralles es veurien els tallers. Tió en mal estat / 8. Planyé el company d'en Madí. Part de la moneda on es grava la llegenda (per exergia?) / 9. El germà bo. Una falda així no et causarà mai insolació / 10. Ni mitja cerilla. Deixar els nervis a punt de col·lir. A l'ànima de tot andí / 11. Tot just encetada i ja no es considera profana. Ucraïnès sortit d'un úter deforme / 12. Consta de vuit elements, massa pocs per l'occipital. Fa segles anava amb quadriga i ara amb un Skoda.

EXCLUSIU PER A SUBSCRIPTORS I SOCIS D'EL 9 NOU

A partir d'ara teniu accés directe a

L'HEMEROTECA HISTÒRICA

Entreu a www.el9nou.cat
un arxiu documental molt valuós al vostre abast

Totes les notícies des de 1978

Si encara no sou subscriptors, truqueu al **93 889 49 49**
o envieu un e-mail a subscripcions@el9nou.com

Ara més que mai necessitem estar ben informats

Per només **29€**
podeu llegir durant
tres mesos **EL 9 NOU**
en format digital

Per saber com afecta a la comarca i a la nostra vida quotidiana l'aparició del coronavirus, llegiu **EL 9 NOU**

La informació de proximitat explicada amb rigor

Informeu-vos a través d'un mitjà de confiança

Aproveiteu l'oportunitat. Doneu-vos d'alta a través d'**el9nou.cat** o trucant al **93 889 49 49** i demaneu per subscripcions

QUIOSC DIGITAL

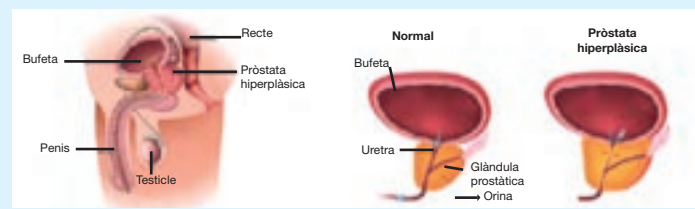
Si no disposeu d'un punt de venda proper per comprar **EL 9 NOU**, ara podeu accedir a la versió impresa en format digital per llegir-la des de qualsevol dispositiu. Podeu comprar exemplars solts o edicions endarrerides. Com fer-ho?

- 1. Entreu a EL9NOU.CAT.** Seleccioneu la pestanya "Quiosc digital" a la capçalera de la web o a la imatge de portada del diari.
- 2. Trieu l'edició.** Escolliu l'exemplar d'**EL 9 NOU** del dia que vulgueu. Pagueu amb targeta de crèdit amb totes les garanties de seguretat.
- 3. Llegiu el diari.** El teniu disponible al telèfon, a la tauleta o a l'ordinador quan vulgueu.

HIPERPLÀSIA BENIGNA DE PRÒSTATA

La pròstata és un òrgan genital glandular masculí, que en condicions normals té la forma i mida semblants al d'una castanya. Aquesta glàndula està just a sota de la bufeta urinària i està travessada per la uretra, fent així, entre d'altres, una funció en la sortida de l'orina similar a una aixeta. Quan la pròstata està més gran del que pertoca pot produir una obstrucció en el pas de l'orina i donar símptomes d'irritació o de dificultat en el pas de l'orina a través seu.

Símptomes de l'HBP

L'augment de la mida prostàtica no sempre es relaciona amb els mateixos símptomes. Tant pot ser que no doni cap símptoma com que provoqui un increment en les ganas d'urinar, una dificultat per iniciar la micció, una disminució del raig, la sensació de no buidar completament la bufeta, la urgència miccional, la incontinència, haver-se de llevar a orinar sovint a les nits, la retenció d'orina, el raig intermitent. Tots aquests símptomes són força inespecífics i poden variar al llarg del temps.

Com es diagnostica?

Si apareixen alguns dels símptomes, caldria fer un diagnòstic acurat amb la intenció de descartar altres malalties que donen símptomes similars i valorar el millor tractament en el cas que es tracti d'HBP. S'hauria de quantificar la intensitat dels símptomes i l'afectació que aquests produeixen en la qualitat de vida del pacient, això es fa mitjançant un test autoadministrat anomenat IPSS. S'hauria de realitzar un tacte rectal per part del metge. Segons els resultats obtinguts, es pot valorar la realització de proves com analítica de sang, orina i ecografia abdominal. Altres tècniques més sofisticades s'utilitzen en alguns casos però no de manera habitual.

Tractament

Segons cada cas individual i basat en els resultats obtinguts en la fase de diagnòstic, els tractaments s'han de seleccionar acuradament. Aquests són variats i poden ser des de no donar cap tractament fins a diferents tècniques quirúrgiques, passant per fàrmacs orientats a disminuir els símptomes, disminuir la mida prostàtica o combinacions farmacològiques orientades a disminuir les dues coses.

PSA (Antigen Prostàtic Específic)

Actualment està en debat el benefici o perjudici de realitzar una analítica de sang amb determinació de PSA, tant en pacients sense símptomes com en pacients en el procés diagnòstic d'HBP.

ANÀLISIS CLÍNICS
LABORATORI Dr. FARGAS

- Anàlisis Bioquímiques, Hematològiques, Microbiològiques-Parasitològiques.
- Citogenètica, al·lèrgia, hormones, fertilitat.
- Anàlisis d'aigua de consum humà ISO 9001:2015.

Concertat amb les principals Mútues i Companyies d'Assegurances
e-mail: laboratorio.fargas@synlab.es
Horari: Diari de 8 a 15 i de 16 a 18 h. Dissabtes de 9 a 13 h.
Tel. 93 885 08 08 - C. Morgades, 23, baixos - Vic

DERMATOLOGIA
Dr. Josep M. Arimany
Dra. M. A. González-Enseñat

- DERMATOLOGIA
I DERMATOLOGIA PEDIÀTRICA
- Teràpia fotodinàmica - Làser

Rambla Hospital, 4, pral. 1a
Tel. 93 885 24 36 - 08500 VIC

OTORINOLARINGOLOGIA
Dr. JOSEP MOLERA BLANCH

GOLA - NAS - OÏDA
HORES CONVINGUDES
Pl. Estació, 8, entresòl - VIC
Tel. 93 885 26 21

UROLOGIA
J. Dinarès i Prat
Metge-Uròleg
UROLOGIA GENERAL I INFANTIL
HORES CONVINGUDES
dinaresvic@hotmail.com

Rda. Camprodon, 26 • Escala D. baixos
VIC - 93 885 27 56
C. Macià Bonaplata, 4 • Escala B2, 2n 1a
Ripoll - 972 71 43 54 (edifici Casino)

OFTALMOLOGIA
Dr. RAFART ARUMÍ

• OFTALMOLOGIA GENERAL
• CIRURGIA OCULAR

Clínica de Vic
Rda. Francesc Camprodon, 4, 3a planta
VIC - Tel. 93 885 55 09

Núria Mata
Psicòloga i psicoterapeuta

Informe-vos sobre
ASSISTÈNCIA ONLINE

Tel. 93 886 06 34
www.nuriamata.com
Pl. Canonge Collell, 8, 1r 2a
Vic

Dr. Ramon Vilaró Portet
Col. 15379

ESPECIALISTA EN CIRURGIA ORTOPÈDICA I TRAUMATOLOGIA

- Cirurgia pròtesi genoll i maluc - Artroscòpia genoll, espatlla i turmell - Ortopèdia infantil -

Tractament de patologies esportives amb factors de creixement

Clínica Sant Josep - Vic - Tel. 93 886 17 00

DR. J. FOLCH
METGE EDUCADOR I PSIQUIATRE

osonament
serveis integrats de salut mental

C. Josep M. Selva, 2 - Vic
Tel. 93 889 50 59 - osonament.cat

Laboratoris Eurás
Laboratori d'Anàlisis Clínics

ANÀLISIS CLÍNICS
Microbiològiques, hematològiques, hormonals, bioquímiques, toxicològiques, immunològiques.

Fem analítiques per mútues i privats.

Horari de 8 a 20h
C. Gallissà, 19 - Tel. 93 883 23 04
www.synlab.es

Dr. Oriol Parés
ANGIOLOGIA I CIRURGIA VASCULAR

MALALTIES CIRCULATORIES
Varius (CHIVA, estètica...)
edema limfàtic, úlceres...

CONCERT AMB MÚTUES

Vic - Bayés Consultori Tel. 93 889 22 29
Vic - Clínica de Vic - Bayés Clínica Tel. 93 881 65 00
Manlleu - Centre Mèdic Manlleu Tel. 93 851 41 11

comas
Òptica i Ortopèdia
Des de 1904

PI. Sta. Clara, 6
93 886 10 55
Pg. Generalitat, 26
93 885 46 52
Rbla. Davallades, 5
93 885 47 22
C. Nou, 43
93 886 10 55
VIC

PODOLOGIA:
Silvia Nieto Pl. Santa Clara, 6 93 886 10 55
Marta Serra Bisbe Strauch, 16 93 889 46 02 Mútues i Privats (CEMAV)
Ivonne Alonso Pg. Generalitat, 26 93 885 46 52
Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22
Bisbe Strauch, 16 93 889 46 02 Mútues i Privats (CEMAV)

TERÀPIA VISUAL
Martina Sans Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22
Roger Verdaguer Rbla. Davallades, 5 93 885 47 22

Especialistes en fertilitat i reproducció assistida

FecunMed

Consultori Bayés
Plaça de la Catedral, 9 - Vic

Bayés consultori
Centre mèdic Vic

www.bayesconsultori.cat
Nou servei de CITA WEB

Plaça Catedral, 9 - VIC
Tel. 93 889 22 29

ESPECIALISTES

Cardiologia	Prof. A. Bayés de Luna, Prof. T. Bayés Genis, Dr. J. Riba, Dr. P. Codina
Cardiologia pediàtrica	Dr. F. Rosés
Medicina interna i geriatria	Dr. J. Brugués, Dr. R. Pujol
Neurologia	Dr. A. Arboix, Dra. A. Bayés
Reumatologia	Dr. R. Sanmartí, Dr. J. Rodríguez
Aparell digestiu	Dr. R. Barniol
Oncologia	Dr. E. Batiste-Alentorn
Endocrinologia	Dr. I. Saigó
Dermatologia	Prof. A. Castells, Dr. J. Arimany, Dr. R. Torné, Dra. L. Canal
Dermatoestètica	Dra. L. Canal i Dra. E. Quintana
Psiquiatria	Dr. J. del Río, Dra. M. Aubareda
Psiquiatria infantil i juvenil	Dr. P. Tàpias
Al·lèrgia-immunologia clínica	Dra. A. Sala
Al·lèrgia pediàtrica	Dra. A. López
Pediatria	Dr. P. Domènech, Dra. A. López
Ginecologia i Obstetrícia	Dr. R. Rovira, Dr. J. Grau
Ginecologia i reproducció assistida	Dr. X. Saura, Dra. N. Gil, Dra. N. Murcia
Urologia	Dr. J. Fernández-Zuazu
Angiologia i cirurgia vascular	Dr. O. Parés
Otorrinolaringologia	Dr. M. Molinero, Dr. J. Camprubí
Oftalmologia	Dr. J. Tell, Dr. S. Bofill
Oftalmologia infantil	Dra. M. Vidal
Traumatologia	Dr. L. Guillaumet, Dr. F. Díaz, Dr. G. Bori
Pneumologia	Dra. S. Molina, Dr. Joan Serra
Cirurgia general	Dr. J. Molinas
Cirurgia oral i maxil·lofacial	Dr. C. Bassas
Cirurgia estètica i reparadora	Dra. A. Torres, Dra. N. González, Dr. P. Bosacoma
Clínica del dolor	Dra. M. Jiménez
Psicogeriatría	Dr. F. Escabia
Medicina de família	Dr. J. Fontarnau
Medicina del son	Dra. Ester Tió
Anestesiologia	Dr. J. de Ferrer, Dra. M. Jiménez, Dra. T. Planella
Psicologia	Llic. P. Borrat
Psicologia infantil	Llic. I. Verdaguer
Neuropsicologia	Llic. I. Sala
Psicologia transpersonal	Llic. M. Pellicer
Dietètica i nutrició	Dra. E. Quintana
Podologia	Sra. C. Sallent
Logopèdia	Sra. M. Mauri
Fisioteràpia	Sra. C. Garolera, Sra. M. Torra, Sra. A. Soler, Sra. M. Parra
Òptic-Optimetrista	Sra. A. Grifell
Anàlisis clínics	Dr. J. Fargas

GUIA MÈDICA

Vols ser-hi?
Tel. 93 889 49 49

CHV CLÍNICA DE VIC
CONSORCI HOSPITALARI DE VIC

EN BONES MANS

CAPACITAT D'ELECCIÓ
CONFORT
SEGURETAT

CONSULTES EXTERNES
Ronda Francesc Camprodon, 4. Vic
Tel. 93 886 31 31/902 482 211
Fax 93 886 78 22

HOSPITALITZACIÓ
Francesc Pla "El Vigatà", 1. Vic
Tel. 93 702 77 41 Fax 93 702 77 62

clinicadevic@chv.cat · www.chv.cat

GUIA MÈDICA EL 9 NOU

Si voleu ser-hi truqueu al
93 889 49 49

EXPO MUDANCES VIC, S.L.

- Servei de guardamobles
- Especialistes en muntatge i desmuntatge de mobles

C. Canigó, 83, 4t 3a - Tel. 619 35 79 73 - 675 92 13 76 - VIC

Girbau Consulting
Oficina tècnica ambiental

Projectes de serveis públics en SNU

Av. Països Catalans, 5 B - VIC
Tel. 93 854 11 69
www.girbauconsulting.com
girbau@girbauconsulting.com

COMPRO PISOS AL COMPTAT

24 / 48 HORES

JOAN 617 28 08 50

AUTODESBALLESTAMENTS
LA GLEVA

Ctra. N-152, km 75,6 - LES MASIES DE VOLTREGA
☎ 93 857 11 53 - 93 850 24 70

US OFERIM ELS NOSTRES SERVEIS

- COMPRA DE VEHICLES ACCIDENTATS
- RETIRADA DE VEHICLES USATS PER DESBALLESTAMENT
- TRAMITACIÓ DE BAIXES DEFINITIVES
- VENDA DE RECANVIS D'OCASIÓ

Per a més informació, truqui'ns als telèfons:
93 857 11 53
93 857 06 10
www.des@uaceslasgleva.com
Botifera on-line Fax 93 850 24 70

DESEMBUSSOS i FOSSES SÈPTIQUES

M.TERRICABRAS S.L.

Ctra. Sant Hipòlit, km. 4,100 - GURB
Tel. 93 886 24 78
www.terrucasbras.cat

ADVOCATS

III DE ROCAFIGUERA MONTANYÀ

t'ajudem

Família, herències, contractes, arrendaments, danys, deutes...

www.derocafigueramontanya.com
621 270 203

Sintonitzeu
EL 9 FM
la ràdio d'Osona

Escolteu la ràdio d'Osona al 92.8

EL 9 FM Sempre al vostre servei

NEIDA
Neteja · Aigua · Tecnologia

DESEMBUSSOS, NETEGES I TRANSPORT D'AIGUA

Tel. 630 96 42 84 - 93 857 03 74 - contacte@neida.cat

Anuncieu-vos als **PETITS ANUNCIS** d' **EL 9 NOU**

Truqueu al **93 889 49 49** i deixeu el vostre anunci.
(Horari de 10 a 13h i de 16 a 19h, de dilluns a divendres)

o ens el feu arribar a:
pl. de la Catedral, 2 - 08500 Vic

Preu setmanal: 1 euro per paraula + IVA (mínim 10 paraules)

el9club
Els subscriptors es poden beneficiar cada any de 2 anuncis gratuïts (divendres + dilluns) amb un màxim de 20 paraules cadascun

el9club
ENTREU I DESCUBRIU LES OFERTES DEL CLUB

Escriviu el vostre missatge en **MAJÚSCULES** i deixeu una casella en blanc entre paraula i paraula

NIF
Tel.
Nom i cognoms
.....
Població
CP

És subscriptor
Sí No

Al facilitar les vostres dades accepteu expressament la política de privacitat de Premsa d'Osona SA que podeu consultar a www.el9nou.cat

Els ESPECIALS d' EL 9 NOU

La informació més propera,
la publicitat més efectiva

☎ Si voleu ser-hi truqueu
al **93 889 49 49**

- 1r dilluns de cada mes **LLUÇANÈS**
- 1r divendres de cada mes **OSONA NORD**
- 3r divendres de cada mes **GES BISAURA**
- 4t divendres de cada mes **OSONA SUD**
- Últim dilluns de cada mes **EL RIPOLLÈS**

LA PROGRAMACIÓ D'AQUESTA SETMANA

Dilluns 18

6.00 CAMINANT PER CATALUNYA. Volcans de Santa Pau.
6.30 GAUDEIX LA FESTA. Jaume Arnella cada dia.
7.00 NOTÍCIES EN XARXA.

9.00 TERRITORI 17. Magazín. Presenten: Vicenç Bigas i Jordi Sunyer.
12.00 SANT JORDI 2020. Valentí Girbau.
12.30 L'ESCOLA A CASA. Espai educatiu adreçat als alumnes d'Infantil i Primària.
13.00 TELÓ DE FONTS. Resiliència escènica.
13.30 AVENTURA'T. Sheila Avilés.
14.00 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu. Presenta: Natàlia Peix.
14.30 DIBUIXOS ANIMATS. Infantil. Les tres bessones.
15.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
16.00 DIBUIXOS ANIMATS.
17.00 L'ESCOLA A CASA.
17.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
18.00 LA PORTERIA.
18.30 ENS QUEDEM A CASA. Presenta: Clara Tena.
19.00 CONNECTI.CAT. Presenta: Pere Puig.
20.00 L'ESCOLA A CASA.
20.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
21.00 SANT JORDI 2020. Toni Vall (07-02-20), autor de *Bocaccio. On passava tot*.
21.30 L'ESCOLA A CASA.
22.00 PAISATGES ENCREUATS. Cap de Creus i Salines-l'Albera.
22.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
23.00 BEN TROBATS. Magazín.
0.00 GAUDEIX LA FESTA.
0.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL.
1.00 CONNECTI.CAT.
2.00 DE TEE A GREEN. Golf.
2.30 PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC.

Dimarts 19

6.00 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
6.30 DE TEE A GREEN. Golf.
7.00 NOTÍCIES EN XARXA.
9.00 TERRITORI 17. Magazín.
12.00 L'ESCOLA A CASA.
12.30 SANT JORDI 2020. Toni Vall / Carme Bayot (11-02-20), autora de la novel·la *Na Dolça*.
13.30 DE TEE A GREEN. Golf.
14.00 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu. Presenta:

Clàudia Dinarès.
14.30 DIBUIXOS ANIMATS.
15.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
16.00 DIBUIXOS ANIMATS.
17.00 L'ESCOLA BRESSOL A CASA. Espai educatiu adreçat als alumnes de 0 a 3 anys.
17.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.

18.00 DIMARTS ACTIUS AMB SANT TOMÀS. Mètode Feldenkrais en cadira, a càrrec de Sònia Cugat Perpinyà, fisioterapeuta i professora del Mètode Feldenkrais.
18.30 L'ANY QUE ENS VA CANVIAR LA VIDA. Presenta: Jordi Sacristan.
19.00 CONNECTI.CAT.
20.00 L'ESCOLA BRESSOL A CASA. Infantil.
20.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
21.00 SANT JORDI 2020.
21.30 DIMARTS ACTIUS AMB SANT TOMÀS.
22.00 JACINT VERDAGUER, 175 ANYS. Reportatge.
22.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
23.00 BEN TROBATS. Magazín.
0.00 JACINT VERDAGUER, 175 ANYS. Reportatge.
0.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
1.00 CONNECTI.CAT.
2.00 JACINT VERDAGUER, 175 ANYS. Reportatge.
2.30 PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC.

Dimecres 20

6.00 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
6.30 JACINT VERDAGUER, 175 ANYS. Reportatge.
7.00 NOTÍCIES EN XARXA.
9.00 TERRITORI 17. Magazín.
12.00 L'ESCOLA BRESSOL A CASA. Infantil.
12.30 L'ESCOLA A CASA.
13.00 DIMARTS ACTIUS AMB SANT TOMÀS.
13.30 JACINT VERDAGUER, 175 ANYS. Reportatge.
14.00 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
14.30 DIBUIXOS ANIMATS.
15.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
16.00 DIBUIXOS ANIMATS.
17.00 L'ESCOLA A CASA.
17.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
18.00 LA PORTERIA.
18.30 ENS QUEDEM A CASA.
19.00 CONNECTI.CAT.
20.00 L'ESCOLA A CASA.

20.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
21.00 LA TRAMOIA. El grup de punk-rock osonenc Zumbido Llampec ens vindrà presentar el seu darrer disc, *Temps intempestius*. Presenta: Jordi Sunyer.
22.00 CAMINANT PER CATALUNYA. Santa Perpètua de Gaià.
22.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
23.00 LA TRAMOIA.
0.00 AVENTURA'T.
0.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
1.00 CONNECTI.CAT.
2.00 CAMINANT PER CATALUNYA.
2.30 PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC.

Dijous 21

6.00 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
6.30 AVENTURA'T.
7.00 NOTÍCIES EN XARXA.
9.00 TERRITORI 17. Magazín.
12.00 L'ESCOLA A CASA.
12.30 LA TRAMOIA.
13.30 AVENTURA'T.
14.00 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
14.30 DIBUIXOS ANIMATS.
15.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
16.00 DIBUIXOS ANIMATS.
17.00 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.

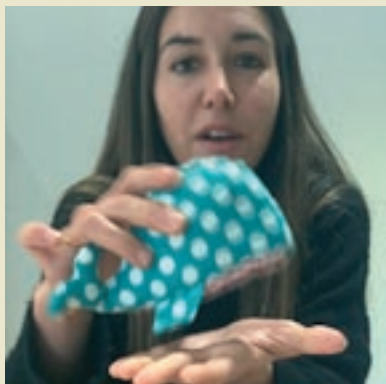
17.30 VICACTIVA'T A CASA. Activitat física. Sessions d'activitat física a casa amb Aina Portell, Raül Obiols i Mercè Cuberta.
18.00 LA PORTERIA. Tertúlia esportiva. Presenta: Pitu Abril.
18.30 L'ANY QUE ENS VA CANVIAR LA VIDA.
19.00 CONNECTI.CAT.
20.00 VICACTIVA'T A CASA.
20.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
21.00 ANGLE OBERT. Entrevistes als electes d'Osona. Marçal Ortuño (ERC), alcalde de Torelló. Presenta: Guillem Rico.
22.00 TELÓ DE FONTS. Arts escèniques. Presenta: Laura Contreras.
22.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
23.00 ANGLE OBERT.
00.00 TELÓ DE FONTS.
00.30 AL DIA CATALUNYA CENTRAL. Informatiu.
1.00 CONNECTI.CAT.
2.00 GAUDEIX LA FESTA. Presenta: Joan Ignasi Gómez.
2.30 PORTAL D'INFORMACIÓ DINÀMIC.

175 anys de Verdaguer

L'ofrena floral al pedró que Folgueroles dedica a Jacint Verdaguer, i un reportatge amb artistes d'ara que treballen la seva obra, formen part d'aquest especial.

Jacint Verdaguer. 175 anys dimarts, 22.00, 0.00 i 2.00

L'escola bressol, a casa

Professionals de l'escola bressol Can Riva de les Masies de Voltregà elaboren els vídeos d'aquest nou espai, per a nens de 0 a 3 anys.

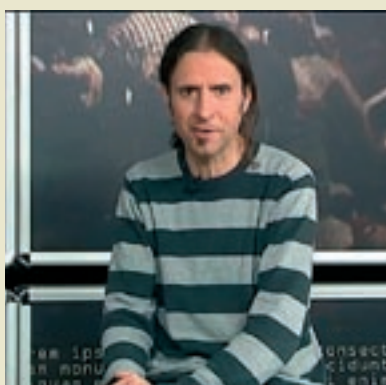
L'escola bressol a casa dimarts, 17.00 i 20.00

L'actualitat d'Osona, cada dia

Clàudia Dinarès i Natàlia Peix presenten l'informatiu diari que conté notícies d'Osona, el Bages, el Berguedà, el Moianès i el Solsonès.

Al dia Catalunya Central de dilluns a divendres, 14.00

Zumbido Llampec, a 'La tramoia'

L'espai dedicat als espectacles que presenta Jordi Sunyer torna a la graella amb una entrevista a Jordi Pratdesaba, sobre el nou disc de Zumbido Llampec.

La tramoia dimecres, 21.00 i 23.00

Més emissions de 'L'escola a casa'

El programa amb continguts creats pels mestres de les escoles de Vic avança el seu horari i s'estrena al migdia, cada dilluns, dimecres i divendres.

L'escola a casa dl. i dc., 12.30, 17.00 i 20.00

L'alcalde de Torelló, a l'Angle obert'

L'espai setmanal dedicat a la política municipal torna aquest dijous amb una entrevista a l'alcalde de Torelló, Marçal Ortuño (ERC).

Angle obert dijous, 21.00 i 23.00

De Caldetenes a Delft

NÚRIA VIÑAS VILA

Feia temps que tenia el cuquet de marxar a l'estranger, i quan la Universitat Tècnica de Delft va acceptar la seva sol·licitud Núria Viñas no s'ho va pensar dues vegades. Ara fa nou mesos que viu a Holanda, ampliant els estudis en Enginyeria de Disseny Industrial i experimentant en primera persona per què és el país de la bicicleta.

Delft, Holanda

Després d'acabar la carrera i treballar quatre anys a Sant Cugat del Vallès, Núria Viñas Vila (26) va fer les maletes i es va instal·lar a Delft, una ciutat de poc més de 100.000 habitants a l'oest d'Holanda, on està ampliant els estudis d'Enginyeria de Disseny Industrial. Ara per ara, sense bitllet de tornada. Ja feia temps que tenia el cuquet de marxar a l'estranger, i poder treure's el màster en una de les universitats tècniques més prestigioses d'Europa la va acabar de convèncer. Aquest mes de maig és el novè d'una nova etapa en què, a banda de formar-se, està vivint l'experiència de compartir pis amb set persones i descobrint els motius que han convertit Holanda en el país de la bicicleta. "Aquí gairebé no hi ha ningú que camini pel carrer, fins que no me'n vaig comprar una em sentia l'excepció", explica Viñas. L'orografia plana ha alimentat una tradició ja molt estesa abans de la Segona Guerra Mundial, però també destaca la consciència mediambiental de la ciutadania, el fet que hi ha menys accidents amb víctimes mortals i els incentius del

govern a l'hora de fomentar mitjans de transport sostenibles. El que no sempre hi ajuda és la meteorologia. Acostumada al sol del Mediterrani, Viñas apunta que han passat un hivern molt dur, carregat de pluja i temporals de vent que no sempre li han posat fàcil aguantar-se a sobre el seient. La primavera havia de marcar

"A l'estranger et familiaritzes amb altres maneres de fer les coses"

un punt d'inflexió, però el coronavirus i les mesures per evitar que es propagués han canviat completament el seu dia a dia, ja que les classes presencials es van suspendre pel març i el campus de la universitat està pràcticament tancat.

Les circumstàncies fan que ara mateix l'experiència no sigui com se l'havia imaginat sobre el paper, però Viñas

assegura que la docència s'ha adaptat a l'entorn virtual i posa en relleu els beneficis de sortir de la zona de confort o passar la major part del dia parlant en anglès. "Tot i que alhora he d'admetre que trobo a faltar el català, igual que cansar-me pujant una bona muntanya", hi afegeix. Una altra diferència entre Holanda i Catalunya l'ha descobert en els àpats -dinar, a quarts d'1 i sense opció d'entaular-se- i, sobretot, els horaris: "Aquí a les 6 de la tarda s'acaba el dia. Per molt que miris d'adaptar-t'hi, tens la sensació que passa volant". Tret que hagi de treballar, sempre que pot intenta acomiadar la jornada fent esport i, si no, relaxant-se en algun dels parcs que hi ha arreu de la ciutat, un costum que a casa ja posava en pràctica els capvespres d'estiu a les platges de la Costa Brava. Aquest 2020, i sempre que la Covid-19 ho permeti, la intenció es tornar-hi, però després no deixar de veure món: a banda d'estudiar a l'estranger, vol viure l'experiència de treballar-hi.

Txell Vilamala

Mascaretes

Un sindicat de policia denunciava a Twitter que han donat unes mascaretes als agents de la Guàrdia Urbana de Vic que espanten els veïns. Segons diuen, se'ls acosten per demanar si passa alguna cosa greu que ells no saben. La veritat és que la imatge del missatge fa una mica de por. Si és per seguretat, però...

LEB Plaça

Diuen que cal saber riure's d'un mateix. Doncs a nosaltres ens agrada fer-ho. Per un d'aquells errors incomprensibles divendres vam publicar un titular que deia així: "El CB Vic renuncia a la plaça de LEB Plaça (!)". Evidentment havia de dir que a la plaça a què renuncia és a la de LEB Plata. Un error embarbussat.

Alcalde dansaire

L'alcalde Xavier Roviró és un dels dansaires habituals del Ballet de Folgueroles en la Festa Verdaguer. Enguany tenia un dilema: com podia fer de ballador, vestit com a tal, i rebre les autoritats al mateix temps? Amb vestit tradicional? Deixant de ballar? La suspensió de la festa li ha estalviat el maldecap.

Califa

Ha mort el carismàtic dirigent polític Julio Anguita als 78 anys. L'hemeroteca d'EL 9 NOU recull que va venir a Osona almenys un cop en un acte públic. Va ser en la campanya de les eleccions de 1999. Es va reunir amb una cinquantena de sindicalistes a Manlleu. Adeu al Califa Roig.

814205651256100

00518

814205651256001